

Savitaipaleen kunta

Tilinpäätös 2023

Kunnanhallitus 25.3.2024 § 50
Kunnanvaltuusto 20.5.2024

1. TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	1
1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus	1
1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	3
1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	8
1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	10
1.1.5 Kunnan henkilöstö	13
1.1.6 Ympäristöasiat.....	14
1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat.....	14
1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	15
1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	16
1.2 SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	18
1.3 TILIKAUDEN TULOSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS.....	22
1.3.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	22
1.3.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	23
1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	25
1.4.1 Tase ja sen tunnusluvut.....	25
1.5 KOKONAISTULOT JA -MENOT	28
1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	29
1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä 31.12.2023	29
1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus.....	30
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	31
1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	33
1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	34
1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	35
1.7 TILIKAUDEN TULOSEN KÄSITTELY	40
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	40
2.1 TAVOITTEIDEN, MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN.....	46
2.1.1 Käyttötalouden toteutuminen.....	46
2.1.1.1 Keskusvaalilautakunta	46
2.1.1.2 Tarkastuslautakunta.....	47
2.1.1.3 Kunnanhallitus	48
2.1.1.4 Sivistyslautakunta	58
2.1.1.5 Tekninen lautakunta	82
2.1.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	88
2.1.3 Investointien toteutuminen 1.1.-31.12.2023	90
2.1.4 Rahoitusosan toteutuminen	95
2.1.5 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	96
3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	97
3.1 KUNNAN LASKELMAT	97
3.1.1 Tuloslaskelma	97
3.1.2 Rahoituslaskelma 1.1.-31.12.2023	98
3.1.3 Tase 31.12.2023	99
3.1.4 Konsernituloslaskelma 1.1.-31.12.2023	101
3.1.5 Konsernin rahoituslaskelma 1.1.-31.12.2023	102
3.1.6 Konsernitase 31.12.2023	103
4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	105
4.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	105
4.2 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	107
4.3 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	109
4.4 VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	114
4.5 YMPÄRISTÖASIOIDEN HARKINNANVARAINEN ESITTÄMINEN	117

4.6 HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	117
5. VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TILINPÄÄTÖS	119
5.1 VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TOIMINTAKERTOMUS	119
5.2 VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TULOSLASKELMA 1.1.-31.12.2023	123
5.3 VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA 1.1.-31.12.2023	124
5.4 VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TASE 1.1.-31.12.2023	125
5.5 KAUKOLÄMPÖLAITOKSEN ERIYTETTY TULOSLASKELMA.....	127
5.6 VUOKRATTAVIEN TILOJEN ERIYTETTY TULOSLASKELMA	128
6. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	129
7. LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA	130

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuosi 2023 oli sanan varsinaisessa merkityksessä muutoksen vuosi!

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuoden 2023 alussa. Tähän liittyen kunta oli joutunut organisoimaan oman ruokapalvelutuotantonsa ostopalveluiden muodossa tapahtuvaksi. Palvelutuottajana sivistyspalveluiden aterioiden tuottamisessa kunnan omistamassa keskuskeittiössä aloitti Saimaan Tukipalvelut Oy.

ICT-palveluissa ryhdyttiin keväällä suunnittelemaan kunnan ICT-ympäristön siirtoa Meita Oy:lle. Toimenpiteet aloitettiin tähän liittyen kesällä 2023. ICT-palvelusiirto ei sujunut ongelmitta, niiden osalta kehitys- ja selvittelytyöt jatkuvat vielä vuoden 2024 aikana. Siirrolla on merkittävä vaikutus kunnan käyttämien laitteiden ja ohjelmien tietoturvallisuuden ja -varmuuden lisääntymisessä. Tietoturvallisuuden vaatimusten täytyminen on näinä kyberturvattomuuden aikoina välttämättömyys. Siirtoprojekti ei onnistunut kouluympäristössä ilman melkoisia hankaluuksia opetustoimen järjestämiselle. Kuntamme on ollut erityisesti Europaeuksen koululla alueen edelläkävijä oppilaiden ja opiskelijoiden digitaalisuudessa ja tämä yllätti Meita Oy:n. Verkko- ja laitekapasiteetti osoittautui alimitoitetuksi. Muilta käyttäjiltä ei ole kuulunut merkittävästi negatiivista palautetta, ainoastaan kaksinkertainen tunnistautuminen on alussa koettu hankalana. Juuri tällä toimenpiteellä kuitenkin parannamme tietoturvallisuutta ja väärinkäytöksiä.

Hyvinvointialueiden jälkeen seuraava isompi alueellinen muutos on tiedossa 1.1.2025 alkaen tapahtuvan TE-palvelu-uudistuksen muodossa. Tätä olemme valmistelleet yhdessä maakunnan valmistelijoiden kanssa, mutta myös kunnan omaa toimintaa on valmisteltu muutokseen. Kotouttamisesta on saatu kokemusta ukrainalaisten osalta ja seuraavaksi vuorossa on vaikeammin työllistyvien tukeminen työelämään pääsyssä. Yritys- ja elinvoimapalveluiden osalta on maakunnassa valmisteltu yhteistä toimintatapaa tavoitteena yritykselle/yrittäjyyttä suunnittelevalle ns. yhden soiton periaate.

Savitaipaleen Vanhaintuki ry ajautui konkurssiin maaliskuussa 2023. Tämä harmitti kuntalaisia erityisesti uimahallitoiminnan äkillisenä loppumisena kesken talvikauden. Kunta teki pikaisesti ratkaisut ja kuntakonserniin hankittiin konkurssipesältä sen rakennuskanta, uimahalleineen. Vanhaintuen asuntotoimintaa jatkoi Kiinteistö Oy Savitaipaleen Vuokratalot ja varsinaisen hoivan osalta tapahtui liiketoimintasiirto Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle.

Sivistystoimessa oli selvitelty nuorisopalveluiden tuottamista omana toimintana ja sivistyslautakunnan päätöksellä kunta irtisanoi vuosia kestäneen sopimuksen Savitaipaleen Nuorison Tuki ry:n kanssa. Tämä tapahtui liki samaan aikaan kuin uimahallitoiminnan selvittely. Kaikesta huolimatta sivistystoimi sai valmisteltua niin uimahallitoiminnan kuin nuorisopalveluidenkin edellyttämät kuviot, niin että päätökset syntyivät vielä alkukesään mennessä. Uimahalli avattiin ja nuorisopalvelut aloittivat omana toimintana alkusyksystä 2023.

Sisäilmaongelmat vaivaavat myös Savitaipaletta. Päiväkotitoiminta aloitti väistötiloissa Kaskeissa kevättalvella 2023 ja loppuvuodesta oli selvää, ettei kunnanvirastossa ollut enää

terveellistä työskennellä. Kunnanvirasto muutti Kivikoulun pihalle tuottuihin parakkeihin. Voitaneen yhteisesti todeta, ettei parakkirykelmä ole mikään kaunis katsella, mutta työt sujuvat hyvin. Varsinkin kun tiedetään, ettei ratkaisu ole pitkäaikainen. Kissankellon rakennukseen peruskorjataan toimistotilaa ja ainakin toinen kerros parakkiväestä pääsee muuttamaan korjattuihin tiloihin vielä kuluvan vuoden aikana.

Marraskuun musta perjantai ja valtiovarainministeriön ilmoitus liikaa maksetuista valtionosuuksista yllätti koko kuntakentän. Toiminnallisten muutosten ja niiden avulla saatavien taloudellisten säästöjen takia oli välttämätöntä käynnistää muutosneuvottelut tammikuussa 2024. Kun kuuntelee mitä Suomen taloudessa tapahtuu, niin ymmärtää, että tämä toiminnallisten muutosten perässä taiturointi ja henkilöstön muuntautumiskyky sekä valitettavasti niukkuuden lisääntyminen tulevat olemaan meille kuntamaailmassa toimiville arkipäivää. Lakisäätiset tehtävät edellyttävät riittävää resurssia ja jotain kermaakin pitäisi kakun päälle aina jonkun verran löytyä. Kunnan talous on pidettävä jämpästi näpeissä, palvelut on pidettävä kiinnostavina kuntalaisille tai sellaisiksi halajaville ja kunnan elinvoiman tulee näkyä kaikille. Vain näin toimien olemme jatkossakin muuttovoittajien puolella.

Haluan kiittää kaikkia: luottamushenkilöitä vahvasta Savitaipale-hengestä asioiden eteenpäin viemisessä, erityisesti kiitos henkilökunnalle sitoutuneesta työtavasta ja kiitos myös kuntalaisille – yhteisöllisyytemme on vahva ja se on kaikelle kantava voimavara.

Savitaipale 25.3.2024

Johanna Mäkelä
kunnanjohtaja

1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuustoon kuuluu 21 jäsentä sekä 18 varajäsentä.

Valtuuston poliittiset voimasuhteet:

KESK	10
SDP	2
KOK	1
Pro Savitaipale	4
KD	1
PS	2
Vihreä liitto	1

Valtuusto kokoontui vuonna 2023 kahdeksan kertaa ja käsitteli 65 asiaa.

Valtuusto
Jäsenet
Koskinen Jouko, puheenjohtaja
Saramies Jouko, 1. varapuheenjohtaja
Kotirinta Kari, 2. varapuheenjohtaja
Hölsä Janne
Hölsä Maiju
Hömppi-Keränen Anne
Jurvanen Jukka
Kauppi Tuula
Kekki Tero
Kilpi Liisa
Kylliäinen Juhani
Kylliäinen Kyösti
Lantta Jari
Liimatainen Juhana
Myyrä Seppo
Nikkilä Airi
Pylkkö Heikki
Rikkilä Kari
Valsi Anu
Vuorinen Jukka
Ässämäki Pekka

Kunnanhallitus

Kunnanhallitukseen kuuluu seitsemän jäsentä sekä kullekin henkilökohtainen varajäsen. Kunnanhallituksen tehtävänä on johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kunnanhallituksen esittelijänä toimii kunnanjohtaja ja pöytäkirjanpitäjänä hallintojohtaja.

Kunnanhallituksen poliittiset voimasuhteet:

KESK	3
SDP	1
Pro Savitaipale	1
KD	1
PS	1

Kunnanhallitus kokoontui vuoden 2023 aikana 17 kertaa ja käsitteli 183 asiaa.

Kunnanhallitus	
Jäsenet	Varajäsenet
Hölsä Janne, puheenjohtaja	Vuorinen Jukka
Lantta Jari, 1. varapuheenjohtaja	Ässämäki Pekka
Kilpi Liisa, 2. varapuheenjohtaja	Solehmainen Lea
Hölsä Maiju	Karhula Jarmo
Kauppi Tuula	Kokkola Susanna
Kylliäinen Juhani	Myyrä Seppo
Nikkilä Airi 31.5.2023 asti	Valsi Anu 31.5.2023 asti
Valsi Anu 1.6.2023 alkaen	Nikkilä Airi 1.6.2023 alkaen

Lautakunnat ja muut toimielimet

Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakuntaan kuuluu viisi jäsentä ja varajäsenet siinä järjestyksessä, kuin he tulevat varsinaisten sijaan. Esittelijänä toimii keskusvaalilautakunnan sihteeri.

Keskusvaalilautakunta sekä vaalilautakunta ja vaalitoimikunta toimittavat kunnassa eduskuntavaalit, presidentinvaalit, europarlamenttivaalit, kuntavaalit ja aluevaalit, siten kuin vaalilaisissa on säädetty ja oikeusministeriön kutakin vaalia varten erikseen antamat ohjeet edellyttävät.

Keskusvaalilautakunta kokoontui vuonna 2023 kolme kertaa ja käsitteli 19 asiaa.

Keskusvaalilautakunta	
Jäsenet	Varajäsenet
Jäkälä Vesa, puheenjohtaja	Niiva Vesa
Lindqvist Kaarina, varapuheenjohtaja	Lyijynen Tuire

Kirjavainen Anneli	Rautio Aila
Koskenranta Esa	Niemi Juha
Grenfors Auli	Kallio Paavo

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakuntaan kuuluu seitsemän jäsentä ja kullekin henkilökohtainen varajäsen. Lisäksi Lemi nimeää edustajansa lautakuntaan. Esittelijänä toimii sivistystoimenjohtaja.

Sivistyslautakunta kokoontui vuonna 2023 kymmenen kertaa ja käsitteli 90 asiaa.

Sivistyslautakunta	
Jäsenet	Varajäsenet
Kekki Tero, puheenjohtaja	Tohmo Ilkka
Valsi Anu, varapuheenjohtaja 31.5.23 asti Nikkilä Airi, varapuheenjohtaja 1.6.23 alk.	Kotila Mirka
Kaskenpää Laura	Mentula Jaana
Kokkola Susanna	Vainikka Tiina
Pekkanen Jorma	Näkki Harri
Myyrä Seppo	Juuti Janne
Vuorinen Jukka	Virtanen Teemu
Nikkilä Airi, kh edustaja 31.5.2023 asti Valsi Anu, kh edustaja 1.6.2023 alkaen	

Tekninen lautakunta

Teknisessä lautakunnassa on seitsemän jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä toimii tekninen johtaja.

Tekninen lautakunta kokoontui vuonna 2023 yhdeksän kertaa ja käsitteli 70 asiaa.

Tekninen lautakunta	
Jäsenet	Varajäsenet
Liimatainen Juhana, puheenjohtaja	Nikkilä Rauno
Ässämäki Pekka, varapuheenjohtaja	Virtanen Teemu
Enberg Heli	Saimalahti Maija
Hömppi-Keränen Anne	Keränen Jyrki
Immonen Kari	Peltonen Jarmo 22.5.2023 alk.
Kotila Mirka	Valsi Anu
Pylkkö Heikki	Jokela Ulla
Kylliäinen Juhani, kh edustaja	

Tarkastuslautakunta

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tarkastuslautakuntaan kuuluu viisi jäsentä ja kullekin henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat valtuutettuja.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuonna 2023 kahdeksan kertaa ja käsitteli 47 asiaa.

Tarkastuslautakunta	
Jäsenet	Varajäsenet
Kylliäinen Kyösti, puheenjohtaja	Kontunen Jouni
Rikkilä Kari, varapuheenjohtaja	Outinen Tauno
Jurvanen Jukka	Niemi Juha
Saimalahti Maija	Enberg Heli
Salonen Riitta	Alaoutinen Hilke

Kunnan vaikuttamistoimielimiä koskeva sääntely on koottu kuntalakiin. Vaikuttamistoimielimiä ovat nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto.

Nuorisovaltuusto

Nuorisovaltuusto kokoontui vuonna 2023 viisi kertaa.

Nuorisovaltuusto	
26.6.2023 asti	16.10.2023 alkaen
Haikola Nuutti	Pekin Aleks, puheenjohtaja
Kilkkinen Otso	Kilkkinen Otso, varapuheenjohtaja
Kilpirinne Kuura	Juntunen Iida
Pekin Aleks	Kallio Petra
Rautiainen Arttu	Kilpirinne Kuura
Uotila Minttu	Mäkitalo Eevi
	Tynkkynen Isabella

Nuorisovaltuusto valitsee keskuudestaan puheoikeuden omaavan edustajan kunnanvaltuustoon, sivistyslautakuntaan ja tekniseen lautakuntaan. Savitaipaleen kunnanhallitus on päättänyt, että nuorisovaltuuston kunnanvaltuustoon valitsema edustaja saa osallistua puheoikeudella myös kunnanhallituksen kokouksiin.

Nuorisovaltuuston edustajat:

Kunnanhallituksessa ja -valtuustossa
 Sivistyslautakunnassa
 Teknisessä lautakunnassa

Arttu Rautiainen, 16.10.23 alk. Aleks Pekin
 Minttu Uotila, 16.10.23 alk. Kuura Kilpirinne
 Aleks Pekin, 16.10.23 alk. Isabella Tynkkynen

Vanhus- ja vammaisneuvosto

Vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontui vuonna 2023 seitsemän kertaa ja käsitteli 39 asiaa.

Vanhus- ja vammaisneuvosto	
Jäsenet	Varajäsenet
Valsi Anu, puheenjohtaja	Kokkola Susanna
Saramies Jouko, kh edustaja, varapj.	Kylliäinen Juhani
Häkkinen Paula	Koistinen Liisa
Kilpi Liisa	Siltamaa Jussi
Kokkola Reino	Toura Riitta
Heinikainen Pirjo	Pesu Maarit
Peltoniemi Laura	Kilkinen Hanna
Pylkkö Arja	Vainikka Irma
Saimalahti Maija	Karine Eija
Enberg Heli, teklan edustaja	Pylkkö Heikki
Kunttu Katriina	
Teräväinen Pirjo	
Hokkanen Sari	
Pihlajamäki Kristiina	

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen talouden kehitys

Valtiovarainministeriön 19.12.2023 julkaiseman taloudellisen katsauksen mukaan hintojen ja korkojen nousu on vähentänyt investointeja ja kotitalouksien kulutusta. Suomen talous supistui 0,5 prosenttia vuonna 2023. Vuonna 2024 inflaation hidastuminen ja korkojen kääntyminen laskuun yhdessä kotitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen kanssa lisäävät kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja. BKT kasvaa 0,7 prosenttia vuonna 2024.

Kulutuksen ja investointien kasvu voimistuu vuonna 2025 ja talous kasvaa 2,0 prosenttia. Vuonna 2026 kasvu on 1,6 prosenttia. Työllisyys laskee hieman vuonna 2024, mutta kasvaa vuodesta 2025 lähtien. Vuonna 2026 15–64-vuotiaiden työllisyysaste on lähes 75 prosenttia ja työttömyysaste 6,6 prosenttia. Julkisyhteisöjen alijäämä on 2,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023. Alijäämä kasvaa vuonna 2024 3,5 prosenttiin heikon talous- ja työllisyyskasvun sekä hitaan verotulojen kasvun vetämänä.

Julkisyhteisöjen alijäämä kohenee jatkuvuosina noin 3,0 prosenttiin suhteessa BKT:sta, kun hallituksen sopeutustoimet alkavat purra sekä talous ja työllisyys alkavat kasvaa ennustejakson lopulla. Valtionhallinnon alijäämä pysyy mittavana läpi koko ennustejakson, eikä paikallishallinnossakaan ole odotettavissa alijäämien oikenemistä. Valtion ja paikallishallinnon alijäämien sekä hitaan talouskasvun seurauksena velkasuhde jatkaa kasvuaan, eikä se ole kääntymässä laskuun näköpiirissä olevalla talouden kehityksellä (VM julkaisu 2023:95)

Valtiovarainministeriön rakennusalan suhdanneryhmä (RAKSU) arvioi rakentamisen vähenvän edelleen tänä vuonna 3-4 %. Rakentaminen on vähentynyt voimakkaasti vuonna 2023 erityisesti asuinrakentamisessa. Asuntoaloitusten määräksi ennustetaan 21.000 – 22.000 asuntoa vuonna 2024. Vuonna 2023 käynnistyi noin 23.000 asuntoa. Rakennuslupien määrä on vähentynyt vuodesta 2022 noin puoleen edellisestä vuodesta.

Rakentamisen tuotannon ennustetaan elpävän vuonna 2025, kun väestökehitys sekä palautuva ostovoima luovat edellytykset asuntokysynnän elpymiselle. Uusista asunnoista on edelleen runsaasti tarjontaa, mikä heikentää alan sijoitusnäkymiä. Toimitilarakentamisessa on edelleen potentiaalia, mutta käynnistämisiin liittyy epävarmuuksia. Raksu ennakoii korjausrakentamisen tason pysyvän ennallaan ja kysynnän erilaisiin energiaa säästäviin hankkeisiin syntyvän korkean energianhinnan ja säävaihteluiden takia. Rakentamisen hintojen nousuvauhti on vaimenemassa. Rakentamisen työllisyyden ennakoidaan heikentyvän selvästi. (VM julkaisu 2024:12)

Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarvotiedot vuodelta 2023 jäivät hieman odotuksista, kokonaisuutena kuntatalouden tunnuslukuja voidaan kuitenkin pitää vahvoina. Kuntatalous saavutti viiden vuoden tauon jälkeen tasapainon, kun investoinnit huomioiva rahoitusjäämä nousi 200 miljoonan euron ylijäämään. Sitä aikaisemmin kuntatalous oli tasapainossa vuonna 2006. Myös tilikauden tulos nousi poikkeuksellisen vahvalle tasolle: 1,8 miljardiin euroon. Tiedot käyvät ilmi kuntatalouden tilaa arvioivasta Kuntaliiton tilinpäätösanalyysistä vuodelta 2023.

Kuntien vahva tilikauden tulos ohjautuu siis nopeasti kasvaneiden investointien rahoittamiseen. Kunnat käyttivät ylijäämäänsä myös lainakannan vähentämiseen alustavan arvion

mukaan yhteensä 300 miljoonalla eurolla. Kuntien lainakanta on pienentynyt jo toista vuotta peräkkäin.

Kuntatalouden vahvat tunnusluvut saavutettiin sote-uudistukseen liittyneiden kertaluonteisten poikkeuserien avulla. Ilman niitä kuntien ja kuntayhtymien talous olisi ollut viime vuonna 1,9 miljardia euroa heikompi. Poikkeuserien taustalla vaikuttivat muun muassa vuodelta 2022 vuodelle 2023 siirtyneet 1,4 miljardin euron suuruiseksi arvioidut verotilitykset eli niin sanottu sote-uudistuksen verohäntä.

Kuntien talouden rahavirrat muuttuivat vuonna 2023 voimakkaasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu, niitä vastaavat nettokustannukset sekä niitä vastaavat verotulot, investointivastuu ja osa lainakannasta siirtyivät hyvinvointialueille.

Kuntaliiton arvion mukaan verohäntä ylittää jopa 1,4 miljardiin euroon vuonna 2023. Kunnille maksettiin ennakkollisen sote-siirtolaskelman mukaan myös noin 500 miljoonaa euroa liikaa valtionosuuksia, jotka ovat määrä periä takaisin valtiolle lähivuosina.

Soten taloudelliset vaikutukset alkavat selkeytyä vasta vähitellen, mutta tilinpäätösarviot kertovat kuntakentän taloudellisen eriytymisen jatkumisesta viime vuonna. Tilikauden tulos oli paras yli 100 000 asukkaan ja 20 000–100 000 asukkaan kunnissa, kun taas pienemmissä kunnissa tulos oli selkeästi heikompi. Aivan pienimmissä, alle 5 000 asukkaan, kunnissa tilikauden tulos jopa heikkeni vuodesta 2022. Näin tapahtui vuoteen 2023 kohdistuneesta poikkeuksellisen suuresta verohännästä huolimatta.
(Kuntaliitto tiedote 6.2.2024)

Alueen työllisyyden kehitys

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen tammikuussa 2024 julkaiseman työllisyyskatsauksen mukaan joulukuun lopussa Kaakkois-Suomessa oli 17 009 (14 719 edellisenä vuonna) työtöntä työnhakijaa. Työttömien määrä kasvoi 16 % edellisvuoden joulukuuhun verrattuna. Koko maassa työttömien määrä kasvoi 14 % edellisvuodesta.

Julkaistun tilaston mukaan työttömien osuus työvoimasta 31.12.2023 oli seuraava:

- koko maa	10,9 %
- Kaakkois-Suomi	13,5 %
- Etelä-Karjala	13,6 %
- Lappeenrannan seutukunta	12,1 %
- Savitaipale	10,8 %

Työttömänä oli vuoden 2023 lopussa Savitaipaleella 138 henkilöä (128 ed. vuonna), joista pitkäaikaistyöttömiä oli 34 (29) henkilöä ja alle 25-vuotiaita 9 (7) henkilöä. Savitaipaleella työttömistä työnhakijoista naisia oli 46 ja miehiä 92 henkilöä.

Alueen väestökehitys

Koko Etelä-Karjalan alueella on ollut laskeva väestötrendi jo pidemmän aikaa. Samaan aikaan ikääntyvien ikäluokkien prosentuaalinen määrä on kasvanut. Vuonna 2008 kunnan asukasluku oli 4023 asukasta. Asukasluku on vähentynyt tuosta hetkestä lähtien noin 60 henkilöllä vuodessa. Viime vuosina asukasluvun pieneneminen on hiukan hidastunut ja se on ollut keskimäärin noin 55 henkilöä vuodessa. Savitaipaleen kunta oli edelleen muuttovoittoinen 154 tulijalla, kun vain 137 henkilöä muutti kunnasta pois. Muuttovoittoon sisältyy 44 muuttajaa ulkomailta pääasiassa ukrainalaisten kotikuntaoikeuksien myötä. Kunnassa on lisäksi tehty markkinointitoimenpiteitä positiivisen kuntakuvan välittämiseksi. Kunnan asukaslukuksi 31.12.2023 on ennakkolisissa väestötilastoissa merkitty 3215 asukasta

Savitaipaleen kuntastrategian mukaisesti kunnan eri toimenpiteillä kehitetään erityisesti lapsiperheiden palveluita. Lisäksi suunnitelluilla toimenpiteillä parannetaan kuntakuvaa ja houkutellaan kuntaan uusia muuttajia. Yhtä lailla tärkeää on pitää huoli nykyisistä asukkaista ikään katsomatta ja huomioida palvelutarjonnassa erityisesti vanhempien ikäluokkien suuri osuus kunnan asukasmäärästä.

1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Olennaisimpana asiana vuoden 2023 talouteen vaikuttavana tekijänä on Savitaipaleen Vanhaintuki ry:n ajautuminen konkurssiin 20.3.2023. Kunnanvaltuusto päätti 24.4.2023 § 10, että Kiinteistö Oy Savitaipaleen Vuokratalot ostaa konkurssipesältä rakennukset 350.000 euron hintaan. Konkurssipesä lyhensi kunnan takaamaa pankkilainaa em. määrällä. Kunta maksoi jäljelle jääneen pankkilainan, ja kuluineen tästä kertyi kunnalle 1,33 milj. euron satunnainen kulu rasittamaan vuoden 2023 tulosta.

Olennaisimpia sivistyspalveluissa:

Vanhaintuen konkurssista aiheutuneiden tilaratkaisujen seurauksena kunta vuokrasi käyttöönsä Suvannossa sijaitsevat liikuntatilat ml. uimahallin. Sivistyslautakunta päätti muuttaa lehtori/liikuntatoimenohjaajan virkanimikkeen vapaa-aikatoimen koordinaattorin viraksi. Vapaa-aikatoimen koordinaattorin alaisuuteen perustettiin yksi uimavalvoja/uimaopettajan toimi sekä yksi uimavalvoja/liikunnanohjaajan toimi. Uimahallitoiminta aloitettiin syksyllä kunnan järjestämänä liikuntapalveluna.

Kunta päätti irtisanoa ostopalvelusopimuksen Savitaipaleen Nuorison Tuki ry:n kanssa nuorisotyön järjestämisestä. Kunta perusti kokoaikaisen nuorisotyöntekijän viran määräaikaisen etsivää nuorisotyötä tekevän työntekijän (työaika 50 %) lisäksi. Nuorisopalvelut aloittivat syksyllä kunnan omana toimintana remontoiduissa toimitiloissa ”Mutkassa”. Tilan peruskorjaukseen käytettiin perintönä saatuja varoja, tehtiin perinnön käyttötarkoituksen mukaisesti olohuone nuorten käyttöön.

Kunnassa päädyttiin siirtyä maksuttomaan varhaiskasvatukseen 1.8.2023 alkaen. Tämä on osa kuntastrategian tavoitteen ”lapsiystävällinen sujuva arki” toteuttamista. Ratkaisulla mm. tuetaan oppimiseröjen kaventumista sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteuttamista,

kun kaikilla lapsilla on mahdollisuus osallistua varhaiskasvatukseen. Edelleen tehdyllä ratkaisulla vahvistetaan kunnan veto- ja pitovoimaa.

Olenaisimpia teknisissä palveluissa:

Vuonna 2023 tapahtui teknisen johtajan vaihtuminen. Pitkään kunnan teknisen toimen palveluksessa ollut tekninen johtaja Vesa Roiko-Jokela irtisanoutui eläköitymisen takia ja kunnan silloin kiinteistöpäällikön virkaa hoitava Timo Tammelin valittiin tekniseksi johtajaksi. Tämä johti myös hallintosäännön muuttamiseen siten, että kiinteistöpäällikön virka lakkautettiin ja perustettiin kuntatekniikan päällikön virka. Tähän uuteen virkaan valittiin Onni Siirrenne.

Tilahaasteet pyörittävät toimintoja: Vuoden 2022 aikana selvitettiin Kissankellon sisäilmaongelmaa ja tutkimukset johtivat rakennuksen korjaustoimenpiteisiin. Loppusyksystä 2022 kartoitettiin tätä varten väistötiloja. Tilat löytyivät Kaskeista ns. kunnan entisestä vanhainkodista, tai viimeisimmin ryhmäkoti Luotsin tiloista. Kissankello muutti helmi-maaliskuun vaihteessa väistötiloihin. Kunta järjestää varhaiskasvatusta edelleen Luotsiin siirtyneen Kissankellon lisäksi Heituinlahdessa, Kivikoululla, Sinikellossa ja perhepäivähoitona. Suunnitelmassa on varhaiskasvatusyksikön tarvitsemien tilojen sijoittaminen Suvannon ryhmäkoti-tiloista vapautuviin tiloihin. Nämä tilat tullaan joka tapauksessa peruskorjaamaan sen jälkeen, kun EKHVA siirtää toimintonsa niistä tiloista uuteen valmistuvaan palveluasumisen yksikköön.

Tyhjäksi jäänyt Kissankello tulee olemaan kunnanviraston nyt väistötiloissa olevien toimintojen uusi tila. Rakennuksen peruskorjaus tapahtuu kesän-loppusyksyn aikana 2024. Heikentyneen sisäilmatilanteen takia kunnanviraston toiminnot muutettiin nopeutetulla aikataululla Kivikoulun tontille sijoitettuihin väistötiloihin tammikuussa 2024.

Kunnanvaltuusto hyväksyi vuonna 2013 aloitetun Kirkonkylän taajaman osayleiskaavan valtuustossa 9.10.2023 § 44.

Muita olennaisia ratkaisuja

Kunnanvaltuusto hyväksyi maanvuokrasopimuksen noin 20 hehtaarin maa-alueen vuokraamisesta osaksi laajempaa aurinkovoimapuistoa. Kunnan lisäksi maa-alueita on vuokrattu useilta yksityisiltä tahoilta ja suunnitteilla on kokonaisteholtaan 65 MW aurinkovoimapuisto. Hanketta on vienyt eteenpäin suomalainen hankekehitysyritys Solmar Consulting Oy. Alueella on tehty luvituksen edellyttämiä selvityksiä.

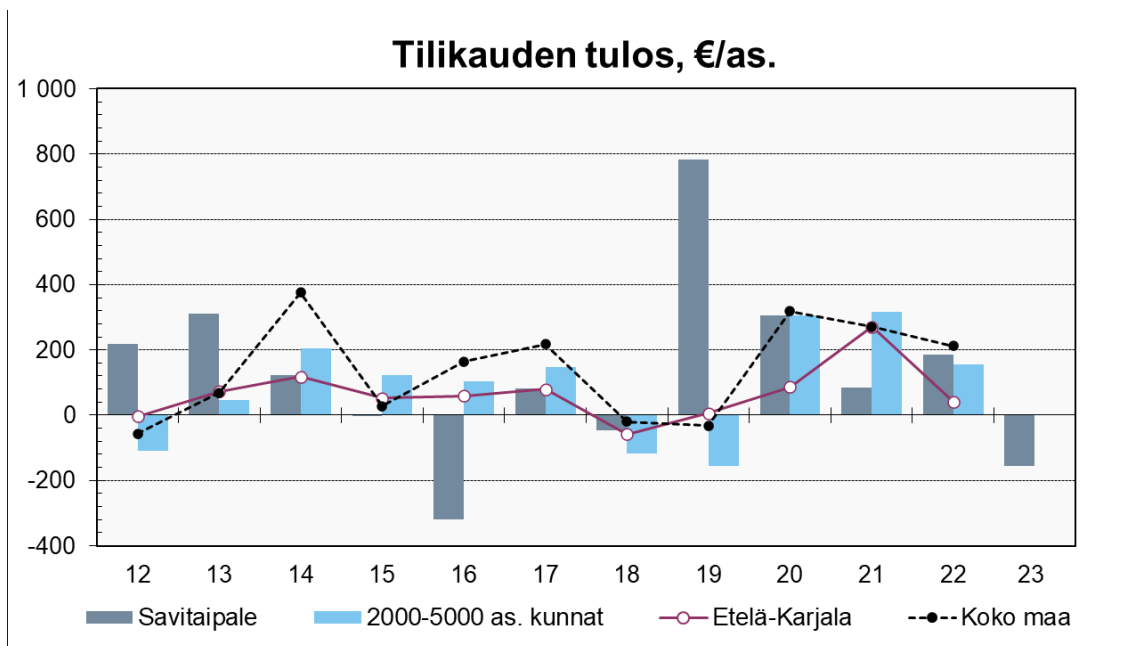
Savitaipaleen kunta sitoutui Etelä-Karjalan työllisyysaluevalmisteluun ja kotoutumispalveluiden uudelleen organisointiin siten, että Lappeenrannan kaupunki toimii vastuukuntana kuntien järjestämistä vastuulla olevien työvoima- ja kotoutumispalveluiden osalta vuoden 2025 alusta lähtien. Kunta on ollut aktiivisesti mukana uudistusta valmistelemissa. Kunnassa on ollut vuonna 2023 määräaikaisesti palkattu hallinnon palveluohjaaja tekemässä lähinnä kotoutumiseen liittyviä työtehtäviä ukrainalaisten parissa. Kuntaan muutti vuonna 2023 44 maahanmuuttajaa. Heistä suurin osa on Ukrainasta tulleita henkilöitä, joiden kotikuntaoikeuksien käsittelyprosessissa tukeminen on ollut hallinnon palveluohjaajan lähes päätyö. Hallinnon palveluohjaajan määräaikaisuutta jatkettiin vuoden 2024 loppuun asti ja

painopiste työtehtävissä on nyt siirtynyt enemmän työllisyyden ja vaikeammin työllistyvien henkilöiden palveluiden järjestämiseen yhdessä eri viranomaisten kanssa.

Tilikauden tulos ja talouden tilanne

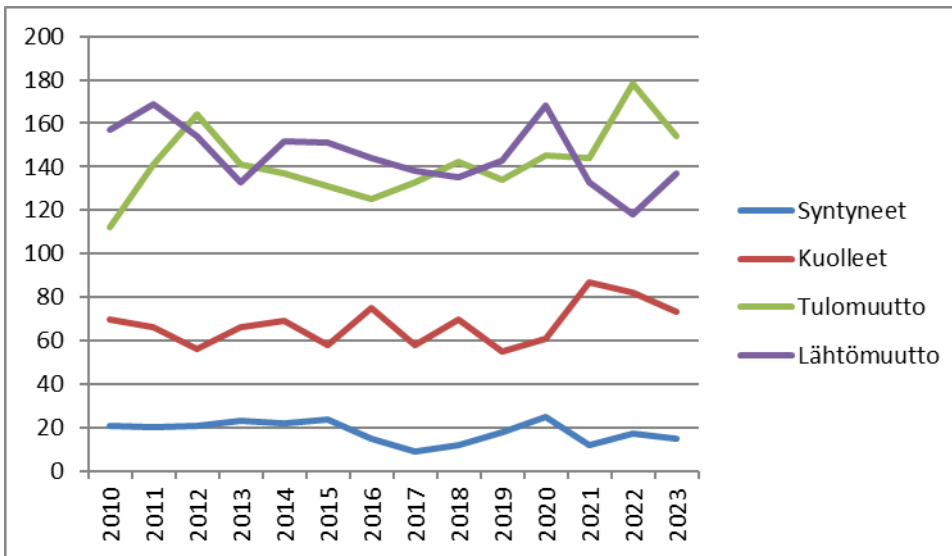
Kunnan tulee mitoittaa menot tuloihin nähden sopivaksi. Savitaipaleen vuoden 2023 tilikauden tulos jäi 498.628,43 euroa alijäämäiseksi. Kaikkiaan kertynyttä ylijäämää kunnan taseessa 31.12.2022 oli noin 8,24 milj. euroa. Vuoden 2023 alkuperäinen talousarvio osoitti 269.925 euron ylijäämää, mutta satunnaisiin kuluihin kirjattu 1,333 milj. euron kulu Savitaipaleen Vanhaintuki ry:n konkurssista johtuneen takausvelan realisoitumisesta vei tuloksen alijäämäiseksi. Ilman em. erää kunnan tilinpäätös olisi ollut ylijäämäinen. Lopullinen talousarvio toteutui lähes 0,6 milj. euroa paremmin mm. parempien valtionosuus- ja verotuloerien, mutta myös esimerkiksi arvioitua vähäisempien energiakulujen takia. Lisäksi toimintatuotoissa oli joitakin poikkeuksellisen suuria eriä, kuten pelastustoimen Lappeenrannan taseyksikön purkautumiseen liittynyt palautuserä noin 100 t euroa.

Toimintatuottoja kertyi noin 475 t euroa enemmän kuin talousarviossa ja toimintakuluja säästyi noin 479 t euroa talousarvioon verrattuna.

Savitaipaleen kunnan asukasluvun kehitys

Savitaipaleen kunnan asukasluku 31.12.2023 oli 3215 asukasta. Kuntaan syntyi 15 uutta kuntalaista ja kuolleita oli 73. Kunta oli muuttovoittaja jo kolmantena peräkkäisenä vuonna. Tulomuuttajia oli 154 henkilöä ja poismuuttajia 137 henkilöä. Tulomuuttajiin sisältyy 44 maahanmuuttajaa. Syntyvyys, kuolleisuus, tulo- ja lähtömuutto ovat vaihdelleet vuosittain seuraavasti:

Lähde Tilastokeskus.

1.1.5 Kunnan henkilöstö

Kunnan henkilöstön lukumäärä 31.12.2023 oli 142 (joista 7 oli virka/työvapaalla). Vuoden 2022 lopussa henkilöstömäärä oli 150. Henkilöstön lukumäärään on sisällytetty sekä vakinaiset että määräaikaiset työntekijät. Henkilöstön lukumäärään ei ole laskettu kansalaisopiston tuntiopettajia 35 henkilöä (vuonna 2022 37 henkilöä).

Sairauspoissaoloja oli keskimäärin 15,7 kalenteripäivää/hlö (16,4 pv/hlö v. 2022) ja koulutuspäiviä oli 1,1 pv/hlö (1,2 pv/hlö v. 2022).

Henkilöstökulut v. 2023 olivat 7,1 miljoonaa euroa, josta palkkoja ja palkkioita oli 5,7 miljoonaa euroa. Luku sisältää myös luottamushenkilöille maksetut palkkiot n. 48 t euroa. Edellisvuonna palkkoja ja palkkioita maksettiin yhteensä 5,4 miljoonaa euroa, henkilöstökulujen ollessa yhteensä 6,986 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 palkkojen ja palkkioiden palkkasumma oli noin 350 t euroa suurempi kuin edellisvuonna. Kasvusta noin 150 t euroa selittyy 1.6.2023 voimaan tulleilla sopimuskorotuksilla. Vuosina 2022 ja 2023 on tehty lisärekrytointeja kuntastrategian painotusten mukaisesti.

Kunta noudattaa kaikessa tasa-arvoasioihin, työsuojelulainsäädäntöön ja yhteistoimintaan liittyviä lakeja. Yhteistyötoimikunta on kokoontunut säännöllisesti. Kunnalla on sopimus työterveyspalveluiden tuottamisesta Suomen Terveystalo Oy:n kanssa.

Henkilöstön työhyvinvointia on vahvistettu mm. mahdollistamalla taukoliikuntaa työyksiköissä sekä ePassilla. Lisäksi on otettu käyttöön polkupyöräetu.

Tarkempia tietoja henkilöstöstä löytyy erillisestä henkilöstöraportista v. 2023.

1.1.6 Ympäristöasiat

Lappeenrannan kaupungin organisaatioon kuuluva Lappeenrannan seudun ympäristötoimi hoitaa Savitaipaleen kunnan osalta ympäristönsuojelun, elintarvikevalvonnan, ympäristöterveyden ja eläinlääkintähuollon palvelu-, valvonta- ja kehittämistehtävät.

Jätehuollon kunnan alueella järjestää yhdeksän kunnan omistama Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy. Palveluihin kuuluvat kunnan järjestämä kuiva- ja biojätteen kuljetus, kunnan järjestämä pakkausjätteen kuljetus, ekopisteverkoston ylläpito, kehittäminen ja kuljetusten järjestäminen, keräystempaukset, kuntien vastuulla olevien jätteiden vastaanotto-, hyödyntämis- ja loppusijoitustoimintojen suunnittelu, toteutus ja ylläpito, yhdyskuntajätehuollon suunnittelu, lajitteluneuvonta, tiedotus ja valistus sekä jätehuollon hoitamisesta aiheutuvien maksujen laskuttaminen. Yhtiö raportoi taloudestaan ja toiminnastaan vuosikertomuksessaan. Yhtiön hallituksessa on mukana kunnan edustajana Kari Kotirinta.

Lämpö- ja vesihuollon moitteettomaan toimivuuteen kiinnitetään huomiota jatkuvasti. Kunnan omistamia metsiä hoidettiin metsänhoitosuunnitelman mukaisesti ympäristö- ja virkistysarvoja kunnioittaen kestäväen kehityksen näkökohdat huomioon ottaen.

Savitaipaleen kunnalla on ympäristöstrategia, joka on käsitelty Kvalt 05.10.2020 § 30.

1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Kirjanpitolain 3a luvun mukaisesti tilinpäätöksessä tulee antaa tiedot siitä, miten kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Tiedot annetaan siinä laajuudessa kuin se on tarpeen kirjanpitovelvollisen toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi. Korruptiolla tarkoitetaan vallan ja vaikutusvallan väärinkäytöstä. Laajan määritelmän mukaan korruptio voi olla lainvastaista, moitittavaa ja epäeettistä toimintaa. Korruption erilaisia esiintymismuotoja voivat olla esimerkiksi:

- virka-aseman väärinkäyttö, lahjonta sekä lahjusten lupaaminen, pyytäminen ja ottaminen
- petos, kavallus, varastaminen ja yhteisten varojen väärinkäyttö
- uhkailu ja väkivallalla pakottaminen
- luottamuksellisen tiedon väärinkäyttö
- suosinta ja suosikkijärjestelmän ylläpito
- lakien ja määräysten kiertäminen
- tosiasioiden vääristely
- laitton seuranta ja tarkkailu
- velvollisuuksien laiminlyönti ja asioiden viivyttely
- huonon hallinnon suojeleminen ja salailu
- välinpitämätön johtamistyö
- epäeettisten ja epäasiallisten keinojen käyttäminen alaisiin.

Savitaipaleen kunnan päätöksenteossa ja kaikessa hallinnon toiminnassa on noudatettava hallintolaissa säädettyjä hyvän hallinnon perusteita. Niihin kuuluvat mm. hallinnon oikeusperiaatteet, jotka ohjaavat päätösharkintaa ja muuta asioiden käsittelyä. Kaikessa huomioidaan tasapuolinen kohtelu, johdonmukaisuus ja syrjimättömyys. Tarkoitussidonnaisuuden

periaatteen mukaan viranomaisella ei saa olla väärää vaikuttimia eikä harkintavaltaa saa käyttää väärin. Toiminta on asiallista ja puolueetonta. Lisäksi noudatetaan suhteellisuus- ja luottamuksensuojaperiaatteita.

Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista. Johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset.

1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuosi 2023 oli ensimmäinen vuosi uusien hyvinvointialueiden muodostumisen jälkeen. Kunnan tuloslaskelman rakenne muuttui merkittävästi. Tuloslaskelmaan oli vielä vuonna 2022 kirjattu Eksotelle maksettuja eriä yhteensä 16,5 miljoonaa euroa ja Etelä-Karjalan Pelastustoimelle maksettuja eriä 0,3 miljoonaa euroa. Nämä kuluerät jäivät hyvinvointialueiden muodostumisen myötä kunnan toimintakuluista pois. Mutta vastaavasti myös kunnalle tilitettäviä valtionosuuksia leikattiin lähes 9,2 miljoonalla eurolla sekä verotulot vähenivät alennetun (8,86 %) veroprosentin myötä. Kunnalle tilitetty verotulokertymä väheni 5,6 miljoonalla eurolla. Vuoden 2023 verotilityksiin sisältyi vielä aiemmilta vuosilta 21,5 % veroprosentin perusteella kannettuja verohäntiä. Verotulojen alin taso hyvinvointialueiden muodostumisen jälkeen nähdään vasta vuoden 2024 verotulotilitysten kohdalla näiden verohäntien jäädessä pois.

17.11.2023 valtiovarainministeriö tiedotti vuoden 2022 verotuksen valmistumisen vaikutuksista sote-siirtolaskelmaan ja kuntien valtionosuuksiin. Ilmoituksen mukaan kunnilta tullaan perimään takaisin liian suurina maksetut valtionosuudet vuodelta 2023. Savitaipaleen kunnan osuus vuosittaisesta liikamaksusta on ilmoitettu olevan hieman alle 300.000 euroa. Liikaa maksetun valtionosuuden perintä tapahtuu vuosien 2025-2027 aikana yllättäen ilmoitetun 300.000 euron vuosittaisen leikkauksen lisäksi. Kuntien veroprosentit oli juuri päätetty eikä kunnalla ollut mitään realistista vaihtoa avata talousarviovalmistelua yllättävän lisäleikkauksen takia.

Vuoden 2024 talousarviovalmistelussa oli jo valmistelussa huomioitu kasvanut toimintakulurasite ja ns. verohäntien poisjäännin seurauksena heikkenevät verotulot. Talousarvio valmisteltiin puolen miljoonan euron alijäämää osoittavaksi vuodelle 2024, ja erilaisin toiminnallisista järjestelyistä tavoiteltiin tasapainotilaa taloussuunnitelmakauden aikana. Yllättävä valtionosuuksien liikamaksu ja takaisinperintä, sekä pysyvästi alenevat valtionosuudet johtivat siihen, että kunnassa aloitettiin tammikuussa 2024 muutosneuvottelut.

Savitaipaleen kunnan taloudellinen pusku on toistaiseksi vielä kohtuullisen hyvä, mutta talous on saatettava tasapainoon ja alijäämäisistä vuosista on päästävä rakenteellisiin muutoksiin eroon. Taseessa on vuoden 2023 tilinpäätöksessä ylijäämiä 7,7 milj. euroa, joten äkkinäisiin ratkaisuihin ei ole pakko ryhtyä.

Savitaipaleen kunnan negatiivinen väestökehitys on pystyttävä huomioimaan kunnan palvelutuotannossa. Samaan aikaan kunnille on tulossa uusi velvoite 1.1.2025 alkaen TE-palvelu-uudistuksen myötä. Kuntien on pystyttävä löytämään uudenlaisia tapoja, uudenlaisin resurssein, toimimaan uudessa toimintaympäristössä.

Väestökehityksen suunnan kääntämiseksi, tai ainakin asukaslukumäärän vähenemisvauhdin hillitsemiseksi, on kuntastrategiassa painotettu mm. sujuvaa arkea. Kunnan palvelut ovat pääosin hyviä ja saavat kiitosta, mutta tavoitteeksi on otettu kaiken parantaminen erityisesti kuntalaisilta, vapaa-ajan asukkailta ja muilta palveluita käyttäviltä saatavan palautteen perusteella. Tämä on jo vuonna 2022 tarkoittanut uusia panostuksia ja mm. sivistystoimen johtamisjärjestelmässä on tehty resurssia lisääviä virkaratkaisuja.

Vuonna 2023 tehtiin ratkaisuja mm. nuorisotyön osalta. Lisäksi kunta ylläpitää vuodesta 2023 lähtien omaa uimahallia tytäryhtiöltään vuokraamassa uimahallitilassa. Varhaiskasvatismaksut poistettiin panostuksena lapsiperheille. Kaikilla näillä ratkaisuilla tavoitellaan Savitaipaleen pito- ja vetovoiman säilyttämistä ja siten kunnan säilyttämistä elinvoimaisena, itsenäisenä toimijana.

Työ on pitkäjänteistä, tehtäviä ratkaisuja on seurattava useamman vuoden ajan. Sopeutusta on tehtävä älykkäästi, hyvinvointia ja elinvoimaa heikentämättä. Valtion toimenpiteillä erityisesti valtionosuusjärjestelmän uudistamisen yhteydessä on varmasti merkittävä vaikutus erityisesti pienempien kuntien valtionosuuspohjaisten toimintojen säilyttämiselle. Kunnan talouden puskurit mahdollistavat vielä hyviä keinoja taklata negatiivista kehitystä.

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Toimintakertomuksessa on arvioitava merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä. Kunnan toimintaan vaikuttavat mm. strategiset riskit, toiminnalliset riskit, taloudelliset riskit ja vahinkoriskit.

Strategiset riskit

Kunnan asukasluvun alentuminen, alhainen syntyvyys sekä väestön ikärakenteen muutos huoltosuhteeltaan kestävämmäksi ovat riskejä. Voimassa olevan kuntastrategian avulla on panostettu kunnan elinvoimaan sekä asukkaiden hyvinvointiin ja on pyritty kääntämään asukasluku muuttovoiton puolelle. Vuosi 2023 oli kolmas perättäinen muuttovoittoinen vuosi. Vuoden 2023 lukuun sisältyy merkittävä määrä ulkomailta muuttaneita, lähinnä ukrainalaisia. Vuoden 2024 alun väestökehitys ei ole ollut muuttovoiton suhteen enää niin positiivinen kuin aiempina vuosina. Tämä saattaa olla heijastuma alueen yleisestä vetovoimasta sekä valtakunnan yleisestä heikentyneestä työllisyys- yms. tilanteesta.

Toiminnalliset riskit

Omaisuuksien hankintaan ja sen hallintaan sekä sen myymiseen kiinnitetään jatkuvasti huomioita. Erityisesti kiinteistöjen merkitystä ja kuntoa sekä korjaustarvetta seurataan, jotta varmistetaan arvon säilyminen. Sisäilmaongelmat kunnan toimitiloissa ovat olleet valitettavan yleisiä ja tilanne on johtanut useiden toimintojen siirtymisen väistötiloihin. Viimeisimpänä näistä tilanteista on kunnantalon toimintojen siirtäminen parakkeihin.

Hyvinvointialue on useissa kunnan omistamissa kiinteistöissä vuokralaisena. Hyvinvointialueen sopeuttaessa toimintojansa on riskinä myös kunnalle hyvän vuokralaisen menettäminen.

Henkilöriskien osalta keskeinen riski kohdistuu avainhenkilöiden työpanoksen saatavuuteen, ns. vaarallisen työyhdistelmän riskiin ja tietojärjestelmien toimivuuteen. Työn luonne on muuttunut sellaiseksi, että erityisosaamista vaaditaan eri lainsäädäntöjen sekä tietojärjestelmien hallinnan osalta. Järjestelmien päivitysten, muutosten ja vaihtumisten osalta ollaan sidoksissa tietojärjestelmätoimittajin. Meidän IT ja talous Oy (Meita) hoitaa kirjanpidon, maksuliikenteen ja ostolaskujen skannauksen. Vaarallisten työyhdistelmien riskiä pyritään välttämään mahdollisuuksien mukaan. Avoimeksi tulleet virat ja toimet on pääsääntöisesti vielä saatu täytetyiksi kelpoisuusehdot täyttävillä henkilöillä. Kuntarekry -järjestelmän käyttöönotto on sujuvoittanut rekrytointeja ja sen avulla on saatu houkuteltua päteviä hakijoita avoimiin työpaikkoihin.

Vuoden 2023 aikana kunta siirtyi kokonaisvaltaisesti myös ICT:n osalta Meita Oy:n asiakkaaksi. Siirtoprojekti ei sujunut ongelmitta ja kesti arvioitua kauemmin. Yhteistyössä Meita Oy:n kanssa siirtoprojektia on jatkettu vielä alkuvuodesta 2024, jotta molemmin puolin voimme olla luottavaisia asioiden sujuvuuteen. Ratkaisulla on poistettu yhden henkilön varassa toimimisen riskiä laajemmalle taholle. Lisäksi ajan vaatimusten mukaan tietoturvasuus on Meita Oy:ssä järjestetty julkiselle toimijalle vaaditulla tasolla. Kunnassa ei ole tullut esille tietoturvaongelmia. Tietojärjestelmien toimivuudessa on ollut ajoittain katkoja joihin on lähinnä ulkopuolisen operaattorin tms. toimesta. ICT-siirtoprojektin yhteydessä oli toiminnallisia ongelmia erityisesti kouluympäristössä aiheuttaen opetustyöhön ajoittain merkittäviä vaikeuksia. Ongelmien ratkomiseksi lisättiin koululta apulaisrehtorin työaikaa kohdennettavaksi projektille. Tiedonkulku puolin ja toisin parani tästä syystä, ja näin tilanne on nyt jo olennaisesti parempi kuin syksyllä 2024.

Huoltovarmuuteen ja yleiseen varautumiseen on panostettu enemmän ja kunnan työntekijät ovat osallistuneet aktiivisesti mm. EK-Turvan toimintaan sekä järjestettyihin varautumisharjoituksiin.

Taloudelliset riskit

Merkittävä epävarmuustekijä on kuntiin liittyvä verotulopohjan pieneneminen hyvinvointialueen muodostumisen myötä. Myös TE -uudistus vaikuttaa kunnan toimintaan lainsäädännön muutosten myötä ja muutosten vaikutukset ulottuvat väistämättä myös palveluverkon ylläpitämiseen.

Rahoitusriskeihin liittyen kunnan ja konsernin lainamäärä on kohtuullinen ja lainoja on pystytty lyhentämään lainasuunnitelman mukaisesti. Korkotaso ei myöskään ole noussut kriittisesti. Sen sijaan takausriskeistä realisoitui kunnan antama takaus Savitaipaleen Vanhaintuki ry:n noin 1,7 milj. euron lainoista Vanhaintuki ry:n konkurssin seurauksena.

Kunnanvaltuusto päätti vuonna 2023 kuntatodistuslimiitin käyttöön ottamisesta. Tällä turvataan tarvittaessa maksuvalmius kunnan heikkenevän kassavaratilanteen myötä.

Vahinkoriskit

Omaisuuksiriskit ja toiminnan vastuuriskit ovat hallinnassa. Vakuutukset ovat ajantasaiset ja tarvittavat tarkistukset tehdään vuosittain yhdessä vakuutusyhtiön kanssa. Samassa

yhteydessä tarkistetaan omaisuusriskivakuutus -luettelo. Luettelo päivitetään pitkin vuotta ja tiedot muutoksista ilmoitetaan vakuutusyhtiöön. Vakuutusten kilpailuttamista yhdessä muiden pienempien kuntien kanssa selvitetään vuoden 2024 aikana.

Mahdollisiin sähkökatkoksiin on varauduttu varustamalla tärkeimmät kohteet varavoimakoneella.

1.2 SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kunnanhallitus vastaa kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä kunnanvaltuuston hyväksymien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden pohjalta. (Kuntal 14 §, 39 §) Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta. Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintatapojen tulee siten olla järjestelmällisiä ja dokumentoituja.

Säännöt, ohjeet, toimivallan jako

Valtuusto on päättänyt sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa koskevat periaatteet 15.12.2014. Sisäisen valvonnan järjestäminen on kuvattu sisäisen valvonnan ohjeissa (kvalt 17.12.2012). Lisäksi hallintosäännössä on määräykset sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Lisäksi konserniohjeeseen sisältyy omistajaohjaukseen liittyvää säännöstöä. Talousarvion täytäntöönpano-ohje päivitetään vuosittain.

Riskienhallinta; tunnistus, analysointi, hallinta ja dokumentointi

Toimialat ovat päivittäneet osaltaan riskikartoitukset. Kunnan toiminnoissa riskienhallinta on osa arkipäivän työtehtäviä sekä suunnittelua. Pienen kunnan etu on, että mahdollisiin riskihavaintoihin voidaan puuttua nopeasti. Vastaavasti henkilöresurssien niukkuus ja henkilövaihdokset voivat aiheuttaa tietokatkoja. Pienessä organisaatiossa on yksittäisten henkilöiden toimenkuvissa paljon erikoisosaamista ja henkilövaihdosten yhteydessä häviää ns. hiljaista tietoa. Lisäksi jatkuvasti muuntuva kunnan palvelutuotanto voi aiheuttaa henkilöstölle osaamisvajetta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta on mahdollisuus koulutautua esim. kunnassa käytettävän koulutuslisenssin tarjoaman verkkovälitteisen koulutuspalvelun kautta, mutta esihenkilöille on tarve myös lähikoulutukselle. Tietoturvaan on kiinnitetty huomiota.

Hankerahaa on edelleen saatavilla myös kuntien käyttöön. Hankerahalla järjestetty toiminta edellyttää hankkeen systemaattista seuranta- ja dokumentointia. Hankehallinnointia on kehitetty loppuvuodesta 2023 erityisesti sivistyspalveluissa, missä suurin osa kunnan käyttötalouden hankkeista on viime vuosina ollutkin.

Valvontatoimenpiteet; erilaiset kontrollit, suojaukset, sopimusten hallinta

Esteellisyysäännökset päätöksenteossa on otettu huomioon ja merkitty tapauskohtaisesti pöytäkirjoihin.

Kaikki viranhaltijapäätökset on tehty kirjallisina ja toimitettu ylemmän viranomaisen tietoon kokouksittain. Käytössä on Dynasty10-asianhallintajärjestelmä, jolla kokousten esityslistat ja pöytäkirjat tehdään.

Laskujen käsittelykiertoon liittyvien tietojärjestelmän käyttöoikeuksien tarkistus ja havaittujen muutostarpeiden käsittelyä tehdään säännöllisesti. Meita Oy hallinnoi useiden tietojärjestelmien käyttöoikeuksia, ja oikeuksia haetaan ns. Laiturin kautta. Tästä jää jälki niin hakijalta kuin oikeuden myöntäjältä. Suurin osa merkittävistä käyttöoikeuksista on sidoksissa palvelussuhteen keston ja siten automatiikka poistaa käyttöoikeudet viimeistään palvelussuhteen päättymispäivänä.

Dynasty10 -asianhallinnassa on käytössä sopimushallinta, jonne kaikki tehtävät sopimukset kirjataan. Alkuperäiset sopimukset on arkistoitu asianmukaisesti. Kunnan eri toimialoja koskevien sopimusten seuranta ja valmistelua pystytään nykyisin valvomaan käytössä olevan asiahallintaohjelman automatiikan avulla. Yrityksille ja yhteisöille tehtävät vuokrasopimukset sidotaan kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksiin ja tarkistetaan vuosittain.

Asianhallintaa kehitetään tiedonhallintalain edellyttämien vaatimusten mukaisesti. Kirjaimotoimintaa korostetaan asioiden asianmukaisessa kirjaamisessa.

Kunnan kassatoiminnot on keskitetty kirjaston asiakaspalvelun yhteyteen. Uimahallin lipunmyynti tapahtuu myös tässä asiointipisteessä. Kassatoimintojen varmistamiseksi kassanhoitoon teetettiin ulkopuolisen tahon toimesta sisäinen tarkastus ja esille ei noussut merkittäviä puutteita.

Myös Meita Oy raportoi havaitsemistaan asioista. Loppuvuodesta 2023 Meita Oy:n taloushallintoa kunnalle hoitava henkilö ilmoitti havainneensa mahdollisen arvonlisäverokäsittelyn virheen liikelaitosten kulujen käsittelyssä. Asiaa selvitettiin tammikuussa 2024 ja virhe pystyttiin korjaamaan vuoden 2023 kirjanpitoon sen vuoden osalta. Virheen seurauksena kunnan tulos parani noin 43.000 euroa. Virheen toistumista myös vuosilta 2021-2022 selvitetään tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen ja haetaan verottajalta tähän oikaisu. Aiempien vuosien osalta muutoksenhakuoikeus on päättynyt.

Tieto ja tiedonvälitys; avoimuus ja hyvä tiedonhallintatapa, raportointi, viestintä, esim. erilaiset riskit

Talouden toteumaraportit on toimitettu kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle. Talouden seuranta on säännöllistä, toimialat seuraavat omaa talouttaan siten, että seurannan avulla pystytään reagoimaan muutostarpeisiin. Talousarvion valmisteluun ja taloussurantaan on vuonna 2023 otettu käyttöön Accunaohjelmisto, joka mahdollistaa tulevaisuudessa myös selkeämmän raportoinnin grafiikkaa hyödyntäen. Accunassa on ns. porautumistoiminto, ja sen avulla tilivelvollisten on aiempaa merkittävästi sujuvammin seurata ja valvoa oman toimialueensa talouden tapahtumia.

Rahavaroja sekä lainojen korkokehitystä seurataan säännöllisesti. Accunan maksuvalmiussuunnitteluosio on ollut koekäytössä alkuvuonna 2024.

Kuntarekryn käyttöönotto on parantanut kunnan tavoitettavuutta esim. poissaolotilanteissa, koska järjestelmä on useamman kuin yhden henkilön käytettävissä.

Asiat on valmisteltu käsiteltäväksi ilman aiheetonta viivytystä, samoin päätöksistä on tiedotettu välittömästi pöytäkirjojen tarkastuksen jälkeen. Kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen ja lautakuntien pöytäkirjat ovat nähtävillä kunnan verkkosivuilla. Lisäksi kunnan toimielinten esityslistat julkaistaan kunnan verkkosivuilla ennen kokousta.

Johtoryhmällä, esihenkilöillä ja henkilöstöllä on pääsääntöisesti ollut käytettävissään riittävän oikeaa tietoa, oikea-aikaisesti ja riittävän oikeassa muodossa johtamisen ja siihen sisältyvän sisäisen valvonnan kannalta. Toiminnallisten suurten muutosten (esim. ruokapalvelu Saimaan Tukipalvelut Oy:lle ja ICT Meita Oy:lle) yhteydessä on esiintynyt tiedonkulun puutteita ja niistä on aiheutunut myös lisäkuluja. Esille nousseet puutteet on käsitelty ja tilanteista on otettu opiksi. Tiedonkulkua hoidetaan palavereissa, tiedotustilaisuuksissa ja sähköpostilla. Johtoryhmän muistiot jaetaan henkilöstölle sähköpostin välityksellä.

Seuranta ja arviointi

Varojen käytön valvonta on ollut systemaattista ja säännöllistä kunnan kaikissa toimielimissä eikä valvonnassa ole havaittu olennaisia ongelmia. Tehtävät, vastuut ja velvollisuudet on toimielimittäin määritelty varsin selkeästi ja tarvittaessa ohjeistusta on päivitetty tai esim. hallintosääntöä muutettu.

Toimintatapoja kehitetään ja päivitettävillä säännöillä, ohjeilla ja menettelyillä varmistetaan henkilökunnan riittävä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaaminen, väärinkäytösten ehkäiseminen ja toteutuneista/realisoituneista riskeistä asianmukaisesti raportointi.

Kiinteistöjen asianmukaisella hoidolla sekä tarkoituksenmukaisella hankinnalla ja käytöllä voidaan vähentää taloudellisten riskien uhkaa sekä ylläpitää omaisuuden arvoa. Kiinteistöjen pitkän tähtäimen suunnitelman (PTS) kattavuutta laajennetaan ja omaisuuden arvonsäilyttämiseen tähtäviä toimenpiteitä kehitetään.

Kunnan kiinteistörekisteriä on päivitetty vastaamaan valtakunnallista kiinteistötietojärjestelmää.

Kunta on mukana Lappeenrannan hankintapalveluyksikössä, joka huolehtii sopimusten tekemisestä ja niiden ylläpidosta yhteishankintojen osalta.

Ohjeistuksen ja toimintatavan ulottaminen osana konsernivalvontaa toimii. Hallintosääntöön tehtiin muutos siten, että myös tekninen johtaja on osa konsernijohtoa.

Kunnanhallituksen kokonaisarvio keskeisistä johtopäätöksistä sekä kehittämistoimenpiteistä

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on toteutettu riittävällä tasolla. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta koulutetaan esihenkilöitä ja toimieliimiä. Systemaattista ja dokumentoitua riskienhallinnan prosessin jalkauttamista osaksi arkipäivän rutiineja jatketaan. Pienessä kunnassa aktiivinen johtoryhmätyöskentely korvaa hyvin arkista sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suorittamista. Havaitut puutteet korjataan välittömästi ja tarvittaessa ohjeistuksia täsmennetään. Tiedonhallinnan ja tiedonhallintalain vaatimukset kaikkien työtehtävissä korostuvat entisestään.

1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

1.3.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tuloslaskelmalla selvitetään tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen tulorahoituksen riittävyyttä. Tuloslaskelman toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää kattavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Vuosikate eli kunnan rahoitustulos ilmoittaa, riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot. Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa.

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut		
1 000 €	2023	2022
Toimintatuotot	3 238	3 506
Valmistus omaan käyttöön	2	4
Toimintakulut	-13 095	-28 892
Toimintakate	-9 854	-25 382
Verotulot	7 548	13 143
Valtionosuudet	4 696	13 885
Korkotuotot	30	24
Muut rahoitustuotot	16	10
Korkokulut	-88	-50
Muut rahoituskulut	-6	-3
Vuosikate	2 343	1 627
Suunnitelmapoistot	-1 508	-1 034
Arvon alentumiset	0	7
Satunnaiset erät	-1 333	0
Tilikauden tulos	-499	600
Poistoeron muutos	0	0
Varausten muutos	0	0
Rahastojen muutos	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-499	600
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	24,73 %	12,14 %
Vuosikate/Poistot, %	155,33 %	158,43 %
Vuosikate, €/asukas	728,76	499,72
Asukasmäärä	3 215	3 256

1.3.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut		
1 000 €	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 343	1 627
Satunnaiset erät	-1 333	0
Tulorahoituksen korjauserät	-3	-677
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 406	-1 039
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	47	6
Toiminnan ja investointien rahavirta	-345	-83
Rahoituksen rahavirta		
Antolainan muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-9	-50
Antolainasaamisten vähennykset	46	116
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-611	-611
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-19	-14
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0
Saamisten muutos	-235	223
Korottomien velkojen muutos	-1 089	552
Rahoituksen rahavirta	-1 918	215
Rahavarojen muutos	-2 263	132
Rahavarat 31.12.	2 915	5 178
Rahavarat 1.1.	5 178	5 045
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	5 801	5 852
Investointien tulorahoitus %	167,57 %	156,65 %
Laskennallinen lainahoitokate	5,35 %	2,97 %
Kassan riittävyys, pv	69,93	60,05
Asukasmäärä	3 215	3 256

Rahoituslaskelman tunnuslukujen laskentakaavat

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä= rahoituslaskelman välitulos viimeiseltä 5 vuodelta yhteensä
 Investointien tulo-rahoitus, %=100*Vuosikate / Investointien omahankintameno
 Laskennallinen lainanhoitokate=(vuosikate+korkokulut) /korkokulut+laskennalliset lainalyhennykset)
 Kassan riittävyys, pv=365 pv * Rahavarat 31.12./Kassasta maksut tilikautena

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Se ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä on positiivinen.

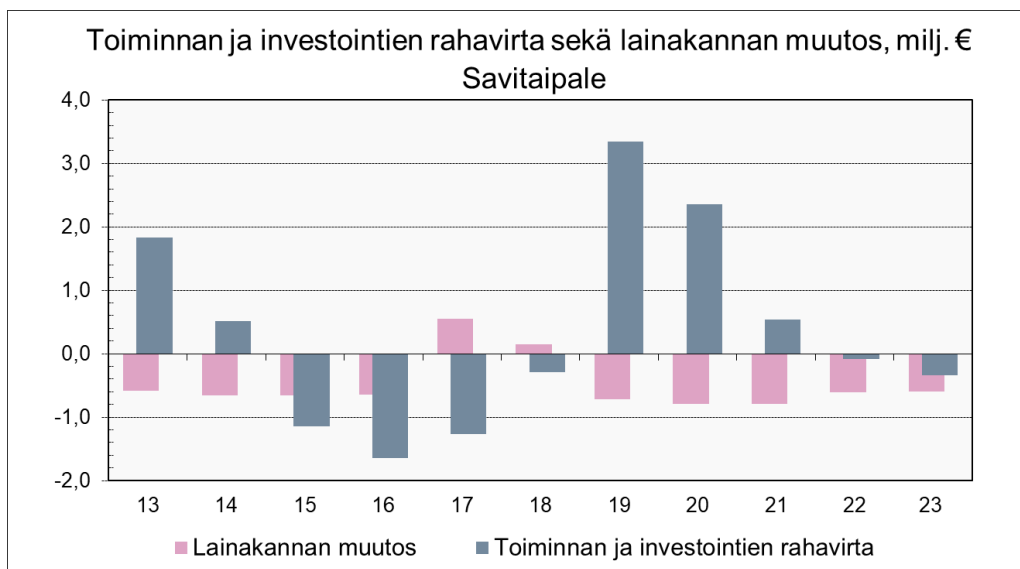
Investointien tulo-rahoitus -tunnusluku kertoo, paljonko investointien omarahoitusmenosta on ka-tettu tulo-rahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jää-nyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavaroilla.

Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulo-rahoituksen ja lasken-nallisten lainalyhennysten suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvat velvoitteet. Laskennalliset lainalyhennykset saadaan jakamalla taseen korolliset lainat kahdeksalla, mikä tarkoittaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa.

Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo jää alle yhden, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisää lainaa, realisoimaan kunnan omai-suutta tai vähentämään kassavaroja.

Lainanhoitokate on todellisten lainalyhennysten mukaisesti laskettu tunnusluku, joka kertoo kun-nan tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tämä tunnus-luku voidaan esittää kunnan tilinpäätöksessä. Konsernitilinpäätöksessä tunnuslukuna on laskennal-linen lainanhoitokate.

Kassan riittävyys kuvaa kunnan maksuvalmiutta. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla. Kunnan kassan riittävyys vuonna 2023 oli noin 70 päi-vää.

1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

1.4.1 Tase ja sen tunnusluvut

1 000 €	2023	2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	8	0
Muut pitkävaikutteiset menot	669	584
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	953	892
Rakennukset	10 819	11 510
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 758	2 332
Koneet ja kalusto	348	198
Keskeneräiset hankinnat	93	246
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 556	4 618
Muut lainasaamiset	995	1 041
Muut saamiset	250	241
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahj.rahastojen erityiskatt.	1 183	1 138
Muut toimeksiantojen varat	3	3
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	458	683
Lainasaamiset	387	54
Muut saamiset	98	42
Siirtosaamiset	105	110
Rahat ja pankkisaamiset	2 915	5 178
VASTAAVAA YHTEENSÄ	25 598	28 869

1 000 €	2023	2022
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	10 782	11 773
Edellisten tilikausien yli-/alijäämät	8 244	7 644
Tilikauden yli-/alijäämä	-499	600
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	0	0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	0	0
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 201	1 176

Muut toimeksiantojen pääomat	3	3
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 461	4 073
Siirtovelat	0	0
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	611	611
Saadut ennakot	20	12
Ostovelat	672	1 207
Muut lyhytaikaiset velat	134	176
Siirtovelat	967	1 594
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	25 598	28 869

Taseen tunnusluvut	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	72,44 %	69,37 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	37,76 %	25,09 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	7 746	8 244
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 409	2 532
Lainakanta 31.12., 1.000 €	4 073	4 684
Lainakanta 31.12., €/asukas	1 267	1 439
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	4 265	4 890
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	1 327	1 502
Lainasaamiset 31.12, 1.000 €	995	1 041
Asukasmäärä	3 215	3 256

Taseen tunnuslukujen laskentakaavat

Omavaraisuusaste, % = $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Lainakanta 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä.

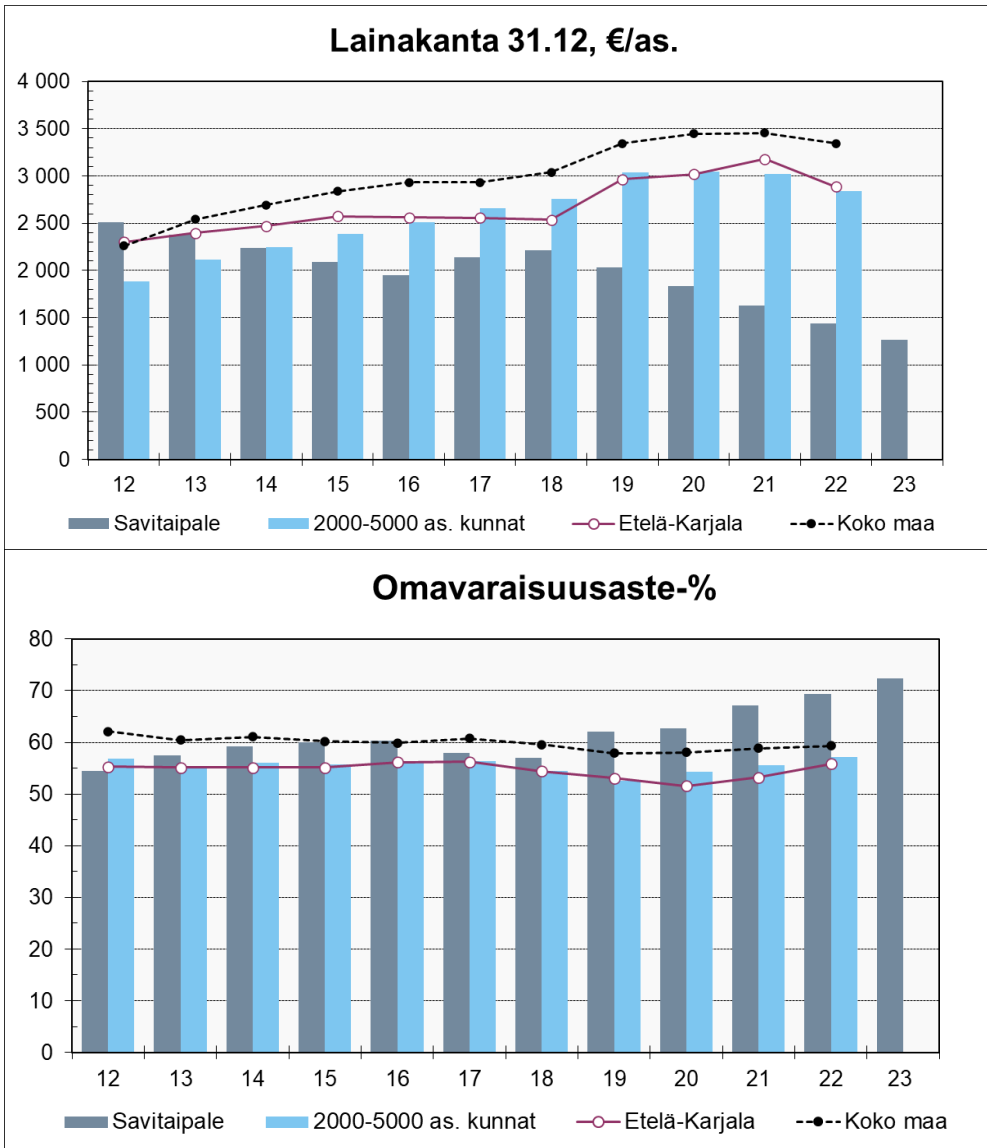
Lainasaamiset 31.12. = Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. Mikäli omavaraisuusaste on 50 prosenttia tai alle, kuntataloudessa on merkittävän suuri velkarasite.

Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksellaan.

Lainat ja vuokravastuut tunnusluku saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainasaamiset ovat pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.5 KOKONAISTULOT JA -MENOT

Kokonaistulot ja -menot kootaan tulos- ja rahoituslaskelmasta ja ne sisältävät vain ulkoiset menot ja tulot.

TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
Varsinainen toiminta		Varsinainen toiminta	
Toimintatuotot	3 238	Toimintakulut	13 095
Verotulot	7 548	Valm.om.käyttöön	-2
Valtionosuudet	4 696	Korkokulut	88
Korkotulot	30	Muut rahoituskulut	6
Muut rahoitustuotot	16	Satunnaiset kulut	0
Satunnaiset tuotot	0	Tulorahoituksen korjauserät	1 333
Tulorahoituksen korjauserät	-14	-pakoll var muutos	0
(pysyvien vast. luovutusvoitot)	0	-pys. vast. myyntitappiot	-34
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet	8	Investointimenot	1 406
Käyttöomaisuuden myyntitulot	23		0
Rahoitus		Rahoitus	
Antolainasaamisten vähennykset	46	Antolainasaamisten lisäys	9
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	611
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Oman pääoman lisäys	0	Oman pääoman vähennys	0
Kokonaistulot yhteensä	15 592	Kokonaismenot yhteensä	16 512

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = -919

Rahavarojen muutos - muut maksuvalmiuden muutokset = (-2263) - (-1 344) = -919

1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä 31.12.2023

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt		
Nimi	Y-tunnus	Kunnan ja konsernin omistusosuus 31.12.
Kuntayhtymät		
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä	1027740-9	1,00 %
Etelä-Karjalan liitto	0869462-5	2,94 %
Tytäryhteisöt		
Kiint.Oy Savitaipaleen Vuokratalot	0955544-0	100 %
Osakkuusyhteisöt		
Savitaipaleen Jäähalli Oy	1089509-8	73,33 %
<i>kunnan osuus Jäähalli Oy:n äänivallasta</i>		41,85 %
Kiint. Oy Savit.Kirkonkulma	0585571-0	36,00 %
As. Oy Toritalo	0163134-9	25,00 %
Saimaan Kuitu Oy	2704880-5	41,4 %
Muut yhteisöt		
<i>Kunnan omistus alle 20 % ja ei yhdistellä konsernitilinpäätökseen</i>		
As Oy Katajatalo		
As Oy Koliikkola		
As Oy Satoahven		
As Oy Sahraheikki		
Kiint. Oy Savitaipaleen Hienmäenrinne		
Kiint. Oy Savitaipaleen Torinkulma		
Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy		
Meita Oy		
Saimaa Capital Oy		
Kuntarahoitus Oyj		
Sarastia Oy		
Kuntien Tiera Oy		
Reka Industrial Oyj (ent. Neo Industial Oyj)		
Osuuskunta Metsäliitto		
Savitaipaleen Osuuspankki		
Etelä-Karjalan Osuuskauppa		
Saimaan Tukipalvelut Oy		

Huom. Eksoten purkautuminen näkyy toimenpiteinä vuoden 2023 tilinpäätöksessä. 31.12.2022 Eksote on vielä yhdistelty kunnan konsernitilinpäätökseen aiempien vuosien tapaan.

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnanhallitus antaa kunnanhallituksen ohjeiden mukaan kuntaa eri yhteisöjen, laitosten tai säätiöiden toimielimissä edustaville henkilöille ohjeita kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin. Kunnanhallitus seuraa kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista sekä vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä.

Kunnanjohtaja käyttää puhevaltaa kunnanhallituksen puolesta ja arvioi konsernirakenteen kehittämistarpeita sekä vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä ja raportoi vuosittain toiminnasta kunnanhallitukselle. Kunnanjohtajalla on oikeus osallistua tytäryhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen kokouksiin läsnäolo- ja puheoikeudella. Vuonna 2023 on hallintosääntöön lisätty kunnan konsernijohtoon kuuluvaksi myös tekninen johtaja. Hän osallistuu mm. Kiinteistö Oy Savitaipaleen Vuokratalot Oy:n konserniohjaukseen osallistumalla hallituksen kokouksiin säännöllisesti.

Savitaipaleen kunnan konserniohjeet on hyväksytty kunnanvaltuustossa 21.3.2022.

Kunnanhallitus nimeää edustajat konserniyhteisöjen hallinto- ja päätöksentekuelimiin. Edustajien kautta kunta toteuttaa omistajaohjausta yhtiöissä.

Etelä-Karjalan liiton maakuntavaltuustossa kunnan edustaja on valtuutettu Anu Valsi. Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymän valtuuston jäsen on Maija Saimalahti. Edellä mainittujen edustajien toimikausi on 2021-2025.

Kunnanhallitus valitsi yksimielisesti edustajat yhtiö- ja yleisiin kokouksiin toimikaudeksi 1.6.2023-31.5.2025 seuraavasti:

Kiinteistö Oy Savitaipaleen Vuokratalot	yhtiökokous: valtuuston pj. Jouko Koskinen
As. Oy Katajatalo	hallitus – kuntatekniikan päällikkö yhtiökokous- tekn.joht/kunnanjohtaja
As. Oy Kolikkola	hallitus - kuntatekniikan päällikkö yhtiökokous- tekn.joht/kunnanjohtaja
As. Oy Savitaipaleen Toritalo	hallitus – kuntatekniikan päällikkö yhtiökokous- tekn.joht/kunnanjohtaja
As. Oy Satoahven	hallitus – kuntatekniikan päällikkö yhtiökokous- tekn.joht/kunnanjohtaja
As Oy Sahraheikki	hallitus – kuntatekniikan päällikkö yhtiökokous- tekn.joht/kunnanjohtaja
As. Oy Pettilä	hallitus – kuntatekniikan päällikkö yhtiökokous - tekn.joht/kunnanjohtaja
Kiinteistö Oy Hiienmäenrinne	hallitus – kuntatekniikan päällikkö yhtiökokous - tekn.joht/kunnanjohtaja
Kiinteistö Oy Savitaipaleen Kirkonkulma	hallitus – kuntatekniikan päällikkö yhtiökokous - tekn.joht/kunnanjohtaja
Kiinteistö Oy Savitaipaleen Torinkulma	hallitus – kuntatekniikan päällikkö yhtiökokous - tekn.joht/kunnanjohtaja
Savitaipaleen Jäähalli Oy	yhtiökokous: Juhani Kylliäinen

Osakkuusyhteisö Saimaan Kuitu Oy:ssä Savitaipaleelta on valittu hallitukseen 2.5.2022 alkaen Airi Nikkilä ja Jukka Vuorinen. Yhtiökokousedustajana toimii kunnanjohtaja.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kiinteistö Oy Savitaipaleen vuokratilat, omistus 100 %

Kunta on asettanut talousarviossa tavoitteita vain omistamalleen tytäryhtiölle. Talousarvion tavoitteiden toteuma esitetään seuraavassa:

Omistajan asettamat tavoitteet	Tavoitteiden toteutuminen
Yhtiön vuokratulot riittävät kattamaan käyttökulut, rahoituskulut ja vuosittaiset peruskorjaukset.	Tavoite toteutui. Liikevaihto noin 796 t€ (vertailu edellisvuoteen 761 t€). Yhtiön maksuvalmius on ollut hyvä. Huoneistoja remontoitu muuttojen yhteydessä.
Käyttöaste yli 96 %	-käyttöaste v.2023 oli 98 %
Riskienhallinnan kehittäminen	Kaikkiin taloihin on tehty kevyt kuntoarvio ja PTS, joiden avulla voidaan kunnostusta tehdä suunnitelmallisesti ja estää yllättäviä kuluja. Yhtiölle luotiin riskianalyysi vuoden 2022 aikana.
Vuokra-asuntojen toimenpide-ehdotusten tekeminen suoritettuna jaotteen perusteella. Vastaa kunnan tavoitteeseen vuokra-asuntojen laadun oikeellisuudesta.	Hallitus aloitti yhtiön kiinteistöstrategian luomisen ja isännöitsijä suoritti ensimmäisenä osana kiinteistökannan salkutuksen. Kaikki huoneistot tarkistettiin, valokuvattiin ja pisteytettiin huoneiston kunnan mukaan ja tarkastuskierroksella havaitut kiireiset korjaustyöt toteutettiin syksyn 2023 aikana. Peltoinlahdentie 27 julkisivujen ja parvekelinjien kuntoarvio, jonka perusteella julkisivukorjaussuunnitelma viedään eteenpäin vuonna 2023. Hiienmäentie 8 julkisivujen ja parvekelinjien kuntoarvio tilattu, tulokset ja niiden perusteella korjaussuunnitelmaa viedään eteenpäin vuonna 2023. Koivutie 3 katto- ja julkisivukorjaukset todettiin tarpeelliseksi.
Luovutaan öljylämmityksestä 2023 alkaen.	Öljylämmityksestä luopumista on selvitetty ja pohjavesiluokitus on muodostumassa kustannustehokkaan tavan esteeksi. Lämpövesi-ilmalämpö-ratkaisuista on erilaisia selvityksiä, joiden osalta kustannustehokkuudesta ei ole varmuutta. Asiaa selvitetään edelleen ja seurataan mm. ARA:n avustuskäytäntöjä. Vuokratiloyhtiöllä on kuusi kohdetta öljylämmityksen varassa.
Toteuttaa omistajan strategiaa asuminen palveluissa.	Säännölliset keskustelut yhtiön ja omistajan välillä ovat olleet luontevia ja niitä on käyty tarpeen mukaan. Vuonna 2023 yhtiön toimiva johto hoiti Vanhaintuen kiinteistöjen siirtymisen yhtiölle erittäin nopealla aikataululla ja ilman asukkaille koituneita merkittäviä ongelmia.

Kiinteistö Oy Savitaipaleen Vuokratilojen isännöinnin hoitaa Kuntaisännöinti Oy ja toimitusjohtajana toimii Jukka Asikainen. Yhtiön kirjanpidosta vastaa Kuntaisännöinti Oy alihankijanaan Tilitoimisto Balanssi Ky.

Vuokratiloyhtiö osti 27.4.2023 Savitaipaleen Vanhaintuki ry:n konkurssipesältä kolmen kiinteistön vuokraoikeudet ja rakennukset (Valkama 1 ja 2, Suvanto). Kauppahinta oli 350.000 euroa. Kaupan myötä yhtiölle tuli 21 asuntoa sekä hoivakotiasumista. Lisäksi kunta vuokrasi yhtiöltä käyttöönsä uimahalli- ja liikuntatiloja. Tästä syystä yhtiön liikevaihto kasvoikin vuonna 2023 yhteensä 1.296.265,79 euroa (vuonna 2022 795.551,17 euroa).

Yhtiössä on tehty tuloslaskelmaan kirjattuja asuntojen korjaustoimia 162.593,38 euron (vuonna 2022 270.888,30 euron) edestä. Liikevoiton määrä vuonna 2023 oli 215.110,63 euroa (vuonna 2022 liiketappio 158.494,13 euroa). Yhtiö kirjasi asuintalovarausta 164.747 euroa ja siten yhtiön tulos on vuodelta 2023 on 20,20 euroa ylijäämäinen.

Saimaan Kuitu Oy, omistus 41,4 %

1.1.-31.12.2023 oli Saimaan Kuitu Oy:n kahdeksas tilikausi. Vuoden 2023 lopussa yhtiöllä oli 2408 kpl käytössä olevia liittymää ja 439 kpl varausliittymää. Uusia liittymiä tehtiin vuoden 2023 aikana yhteensä 42 kpl Luumäen LUUKUITU 1 hankkeelle ja rakennetuille alueille 19 kappaletta. Tulevaisuuden varauksia otettiin käyttöön 14 kpl, vuokrakuitusopimuksia tehtiin 35 kpl. Saimaan Kuidulla on 2023 lopussa 107 kpl vuokralliittymiä, vuokrattuna Elisa Oyj:lle, Telia Finland Oyj:lle, BLC Oy:lle, Meita Oy:lle, Savitaipaleen kunnalle, Taipalsaaren kunnalle ja Lemminkäisen kunnalle.

Saimaan Kuitu Oy voitti Maakuntaliiton kilpailutuksessa Luumäki 3 kuituhankkeen. Saimaan Kuitu sai Luumäen kunnalta ja Traficom:lta myönteisen päätöksen hankkeen rahoittamisesta. Rakentaminen päästiin aloittamaan joulukuussa 2023. Rakentaminen jouduttiin keskeyttämään 28.12.2023 sääolosuhteiden takia. Rakentamista jatketaan keväällä 2024. Tavoitteena on saada ensimmäiset liittymät käyttöön alkuvuodesta 2024. Verkon rakentaminen jatkuu keväällä 2024. Luumäki 3 hankkeessa jatkaa myyjinä Luumäki 1 ryhmä, yksi myyjä ja toinen myyjä tekee alihankintana myyntiä Saimaan Kuidulle.

Luukuitu 1 hankkeella jatkoi kaksi projektipäällikköä: toinen vastaa luvista ja toinen toimii osa-aikaisesti projektin hoidossa. Liittymiä hankealueelle saatiin myytyä 181 kappaletta. Myyntityö jatkuu hankealueelle koko vuoden. Hankkeen loppuhakemus tehdään kevään 2024 aikana.

Saimaan Kuitu päätti historiansa ensimmäisestä palveluhintojen korotuksesta. Korotetut hinnat astuvat voimaan 1.3.2024. Uudet hinnat ovat 100 Mbit/s 32,90 €/kk (29,90 €), 300 Mbit/S 39,90 €/kk (34,90 €), 1000 Mbit/s liittymän hintaa ei nostettu. Osa-aika- ja mökki-liittymien hinta nostettiin aktiivialialta 32,90 €/kk. Muutokset parantavat Saimaan Kuidun Oy:n taloudellista tilannetta.

Saimaan Kuitu Oy:stä tehtiin vuoden aikana kaksi ostostarjousta. Tarjoukset käsiteltiin yhtiön hallituksessa ja pyydettiin omistajaohjauksesta näkemys tarjousten hyväksymiselle tai hylkäämiselle. Hallitus ja omistajaohjaus tulivat molemmat siihen tulokseen, että tarjotut hinnat ovat liian pieniä. Saimaan Kuitu Oy jatkaa omana yhtiönä strategian mukaisesti.

Yhtiön liikevaihto oli 549.475,32 euroa (490.899,00 euroa vuonna 2022). Yhtiön tilikauden tappio oli 125.777,92 euroa (vuonna 2022 tappio 81.248,52 euroa). Saimaan Kuitu Oy nostaa liittymien kuukausiveloituksia 1.3.2024 alkaen, tämä parantaa osaltaan Saimaan Kuitu Oy:n taloudellista tilannetta. Lisäksi Saimaan Kuitu Oy suunnittelee omistajakuntien alueelle uutta liittymämallia, jolla toivotaan saavan uusia liittymiä Saimaan Kuidun verkkoon. Malli valmistellaan kevään 2024 aikana ja myyntiin pyritään pääsemään ennen kesää. Aktiivinen myynti rajoitetaan tietyille kaava-alueille.

Liikevaihdon arvioidaan kasvavan vuoden 2024 aikana. Hintojen nostaminen ja Luumäki 1 hankkeen uudet liittymät nostavat liikevaihtoa. Taloutta rasittavat uusien hankealueiden tarpeeseen palkatut työntekijät ja hankkeiden tukielvottomat kustannukset. Pidemmällä aikavälillä tämä tekee Saimaan Kuidun taloustilanteen, suuremman liittymämäärän takia, paremmaksi vuositasona. Saimaan Kuitu Oy on hakenut ELY:ltä ja Tarficom:lta rahoitusta Luukuitu 3, Lappeenranta Raippo 1 ja Suomenniemi 3 ja 4 hankkeille. Näiden hankkeiden avulla oletetaan tulevan useampi sata uutta liittymäasiakasta. Saimaan Kuidun tavoitteena on päästä rakentamisesta huolimatta voitolliseksi yhtiöksi vuonna 2024.

1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa 1.1.2023 alkaen muuttuivat kunnan konsernin laskelmat merkittävästi. Eksote-kuntayhtymä purettiin pois kunnan laskelmista. Tulevaisuudessa kunnan ja kunnan 100-prosenttisesti omistamalla Kiinteistö Oy Savitaipaleen Vuokrataloilla on suora yhteys siihen, miten konserni kokonaisuutena kehittyy, joko vahvistuu tai heikkenee. Aiemmin Eksoten vuosittain suurestikin yllättäneet negatiiviset tulokset vaikuttivat merkittävästi myös konsernin tulokseen.

Kiinteistö Oy Savitaipaleen Vuokratalojen omistajaohjausta on vahvistettu siten, että tekninen johtaja kuuluu hallintosäännön perusteella kunnan konsernijohtoon. Kunnanjohtaja ja tekninen johtaja toimivat aktiivisesti yhteistyössä yhtiön toimitusjohtajan sekä hallituksen kanssa varmistaen, että valmistelu sekä yhtiön että kunnan hallituksille tapahtuu oikea-aikaisesti ja kunnan kokonaistalouden etu varmistaen. Yhtiössä on laadittu toimenpidesuunnitelmia kiinteistöjen kunnossapitoon ja peruskorjaukseen. Vuonna 2023 yhtiö osti Savitaipaleen Vanhaintuki ry:n konkurssipesältä sen kiinteistöt: Valkama 1 ja 2 sekä Suvannon. Tästä aiheutui yhtiön toimivalle johdolle merkittävästi lisätöitä, jotka se kuitenkin suoritti sujuvasti.

Tulevaisuudessa erityisesti juuri näiden konkurssipesältä ostettujen kiinteistöjen käyttömahdollisuudet vaikuttavat yhtiön talouden tilanteeseen merkittävästi sen jälkeen, kun EK-HVA on muuttanut uuteen valmistuvaan palveluasumisen yksikköön. Tyhjenevät tilat ovat osittain hyvin huonokuntoisia ja edellyttävät joko purkamista tai laajaa peruskorjausta. Vuonna 2024 aloitetaan kokonaisvaltainen suunnittelu kunnan kanssa huomioiden kaiken ikäisten kuntalaisten asuntotarpeet. Yhtiön asuntokannan oikea mitoitus ja oikea laadullinen jakautuminen kysyntää vastaavasti ovat koko kuntakonsernin veto- ja pitovoiman kriittinen menestystekijä. Kunta on ollut kolme peräkkäistä vuotta muuttovoittoinen, mutta alkuvuonna 2024 tyhjiä asuntoja on ollut saatavilla enemmän kuin muutamana edellisenä vuonna.

Saimaan Kuitu Oy:n tuloskehitys kohti positiivisia tilikauden tuloksia ei ole onnistunut alun perin suunnitellussa aikataulussa. Osin tähän on vaikuttanut yhtiön toiminnan laajeneminen uusille alueille ja verkon myyntitoimenpiteisiin yms. tarvittu henkilöresurssi. Vuosi 2021 oli ensimmäinen toteutunut positiivinen vuosi, mutta tulos jäi vuonna 2022 ja jälleen vuonna 2023 alijäämäiseksi. Luumäen kunnan mahdollinen tulo yhtiön osakkaaksi ei ole edennyt.

Kunta osti Savitaipaleen Jäähalli Oy:ltä jäähallirakennuksen vuonna 2023. Kaupan toteuttua halliyhtiö vuokrasi hallin käyttöönsä. Jäähalliyhtiö vastaa aiempaan tapaansa hallin toiminnan pyörittämisestä. Kunta vastaa jatkossa hallikiinteistön kiinteistökuluista tarvittavine investointeineen. Halliin on suunniteltu merkittävä peruskorjaus erityisesti laitteiston

osalta. Etelä-Suomen aluehallintovirasto myönsi kunnalle ns. liikuntapaikkarakentamisen valtionavustusta hallikiinteistön hankintaan ja laiteinvestointeihin. Loppuvuodesta 2023 kunnalle myönnettiin vielä lisäävustus, ja avustusta onkin myönnetty yhteensä 190 t euroa. Rakentamiskustannusten nousu on ollut näkyvässä kunnan muissa peruskorjaushankkeissa, joten alun perin 435 t euron kustannusarvion pitävyys peruskorjausten osalta selvinnee vuoden 2024 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksen myötä kuntien järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevat toimitilat siirtyvät vuokrasopimuksella hyvinvointialueiden hallintaan 3 + 1 vuoden siirtymäajaksi 1.1.2023 alkaen. Kunnalla ja hyvinvointialueella on tämän siirtymäajan voimassa olevat vuokrasopimukset niistä tiloista, jotka kunta on vuokrannut hyvinvointialueen käyttöön. Siirtymäkauden jälkeen kunnan tulee yhtiöittää ne toimitilat, jotka se vuokraa hyvinvointialueen käyttöön. Tämän yhtiöittämisen yhteydessä on syytä tarkastella myös yhtiöitettävien kiinteistöjen kokonaisuutta laajemminkin. Tämä mahdollinen muutos tietenkin vaikuttaa myös kunnan konsernirakenteeseen.

1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Tytäryhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi. Yhteisöt laativat kirjanpidon yhtenäisesti siten, että tilinpäätöksistä on laadittavissa konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee olla valmis siten, että se saadaan kunnanhallituksen käsiteltäväksi maaliskuun loppuun mennessä.

Konserniyhtiöiden viralliset tilinpäätökset, joihin sisältyy tarkastetut tasekirjat, tilintarkastuskertomukset sekä yhtiökokouksen päätös tilinpäätöksen vahvistamisesta (pöytäkirja), tarkistetaan erikseen vuosittain tilinpäätöksen vahvistamisvuoden elokuun loppuun mennessä.

Kunnanjohtaja, tekninen johtaja ja kunnanhallitus antavat tarvittaessa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin. Kunnanjohtaja ja tekninen johtaja osallistuvat säännöllisesti Kiinteistö Oy Vuokratalojen hallituksen kokouksiin. Kunnanjohtaja osallistuu Saimaan Kuitu Oy:n hallituksen kokouksiin.

Konserniin kuuluviin yhtiöihin suositellaan valittavaksi emoyhtiön tilintarkastaja.

Tarkastuslautakunnalla on oikeus saada tietoja tytäryhteisön toiminnasta arvioidakseen valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista.

Tytäryhteisön tulee järjestää riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallintajärjestelmä.

Tytäryhteisö raportoi kunnanhallitukselle toiminnastaan ja taloudestaan suhteessa valtuuston asettamiin tavoitteisiin konsernijohdon ja taloushallinnon antamien ohjeiden ja aikataulun mukaisesti vähintään kerran vuodessa tilinpäätöksen valmistuttua.

Konserniyhteisöt ovat velvollisia tarvittaessa antamaan kunnalle sen pyytämät tiedot ja selvitykset.

1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut
Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

TULOSLASKELMA (1 000 €)	2023	2022
Toimintatuotot	4 200	25 573
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-13 970	-50 993
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta) (tappiosta)	-335	48
Toimintakate	-10 105	-25 371
Verotulot	7 548	13 143
Valtionosuudet	5 016	14 208
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	6	17
Muut rahoitustuotot	16	22
Korkokulut	-114	-78
Muut rahoituskulut	-6	-6
Vuosikate	2 361	1 935
Poistot ja arvonalentumiset	-1 722	-1 574
Satunnaiset erät	-1 333	0
Tilikauden tulos	-694	361
Tilinpäätössiirrot	4	185
Laskennalliset verot	-33	-1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-723	545

Tuloslaskelman tunnusluvut:		
Toimintatuotot toimintakuluista %	30,07 %	50,15 %
Vuosikate % poistoista	137,11 %	122,95 %
Vuosikate €/asukas	734	594
Asukasmäärä	3 215	3 256

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

RAHOITUSLASKELMA (1 000 €)	2023	2022
Vuosikate	2 361	1 935
Satunnaiset erät	-1 333	0
Tulorahoituksen korjauserät	358	-184
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 385	1 751
Investointimenot	-1 816	-1 318
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8	
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutustulot	25	6
Investointien rahavirta yhteensä	-1 783	-1 312
Toiminnan ja investointien rahavirta	-398	439
Antolainauksen muutokset		
Antolainojen lisäykset	-9	-94
Antolainojen vähennykset	46	116
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-737	-911
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-20
Oman pääoman muutokset	1	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-16	2
Vaihto-omaisuuden muutos	2	-21
Saamisten muutos	231	1 616
Korottomien velkojen muutos	-1 251	429
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-1 713	1 117
RAHAVAROJEN MUUTOS	2 064	1 556
Rahavarat 31.12.	3 494	7 138
Rahavarat 1.1.	5 559	5 583
Rahavarojen muutos	-2 064	1 556

Rahoituslaskelman tunnusluvut:		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1.000 €	7 057	6 275
Investointien tulorahoitus, %	129,42 %	146,81 %
Laskennallinen lainanhoitokate	3,2	1,8
Kassan riittävyys	77	49

Konsernin tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA (1 000 €)	2023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	58	222
Muut pitkävaikutteiset menot	669	645
Ennakkomaksut	0	5
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	968	995
Rakennukset	14 191	17 132
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 768	2 604
Koneet ja kalusto	376	339
Muut aineelliset hyödykkeet	0	0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	98	479
Sijoitukset		
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet		
Osakkuusyhtiöosuudet	666	1 494
Osakkeet ja osuudet	584	595
Muut lainasaamiset	468	558
Muut saamiset	250	242
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	489	742
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 185	1 141
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	12	181
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	688	2 126
Rahoitusarvopaperit	42	41
Rahat ja pankkisaamiset	3 452	7 097
VASTAAVAA YHTEENSÄ	26 965	36 639

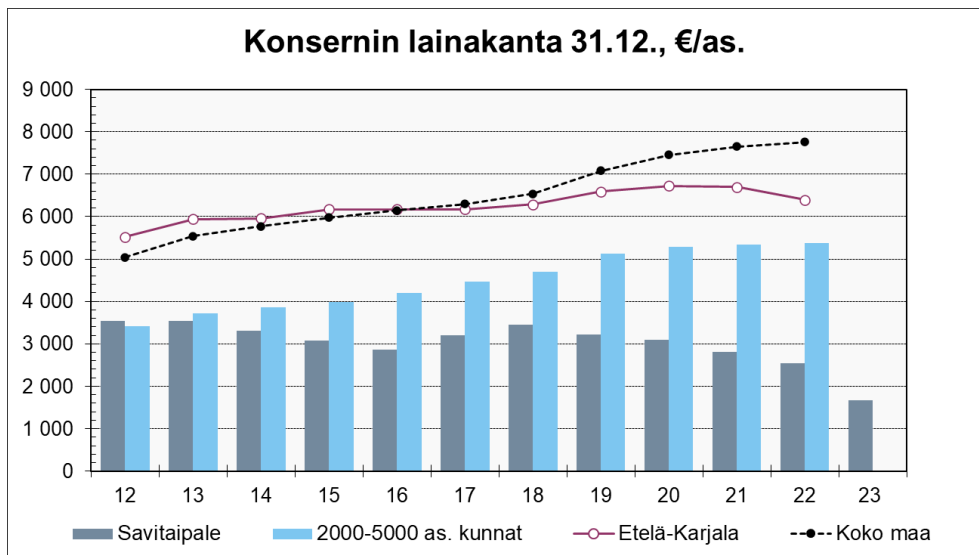
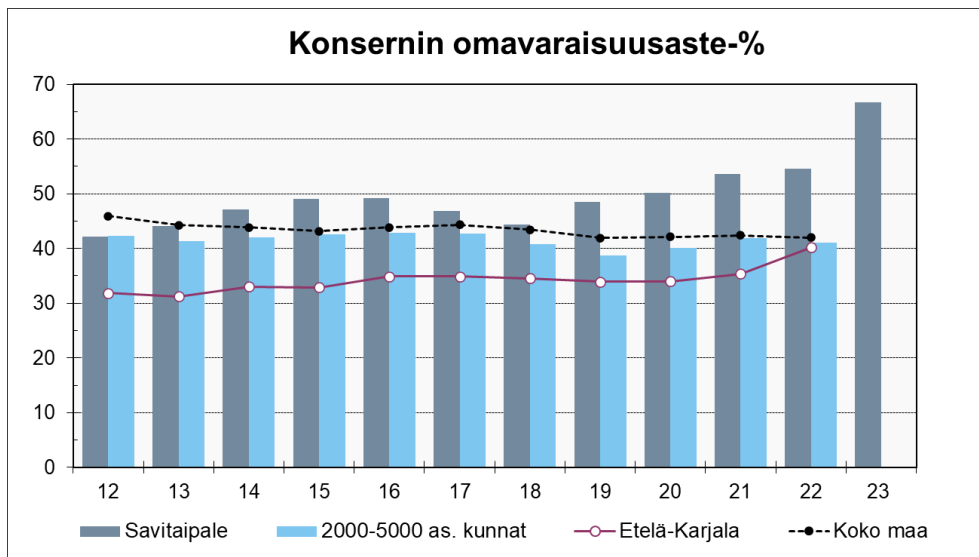
VASTATTAVAA (1 000 €)	2023	2022
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	10 782	11 773
Arvonkorotusrahasto	13	35
Muut omat rahastot	239	242
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	7 658	7 368
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-723	545
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
PAKOLLISET VARAUKSET	0	289
Muut pakolliset varaukset		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 687	1 961
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	4 475	7 339
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	0	0
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	719	894
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	2 115	6 192
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	26 965	36 639

Konsernitaseen tunnusluvut	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	66,64 %	54,49 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	43,60 %	27,26 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	6 935	7 913
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 157	2 430
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	5 194	8 233
Konsernin lainat, €/asukas	1 616	2 528
Lainat ja vuokravastuut 31.12. 1000 €	5 408	10 654
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	1 682	3 272
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	468	558
Kunnan asukasmäärä	3 215	3 256

Omavaraisuusaste mittaa kuntakonsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. Mikäli omavaraisuusaste on 50 prosenttia tai alle, kuntataloudessa on merkittävän suuri velkarasite.

Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksellaan.

Lainat ja vuokravastuut tunnusluku saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Tilikauden 1.1.-31.12.2023 tulos ennen varauksia ja rahastosiirtoja on 498.628,43 euroa alijäämäinen. Varauksia ja rahastosiirtoja ei tilinpäätöksessä ole. Alijäämä esitetään kirjattavaksi tilikauden yli/alijäämän tilille.

Taseessa on kumulatiivista kertynyttä ylijäämää vuoden 2023 alijäämä mukaan luettuna yhteensä 7.745.593,20 euroa.

Tilikauden tuloksen käsittely:

Kunnanhallitus toteaa, että tilikauden 1.1.-31.12.2023 tulos ennen varauksia ja rahastosiirtoja on 498.628,43 euroa alijäämäinen. Kunnanhallitus esittää, että alijäämä kirjataan tilikauden yli/alijäämän tilille.

Lisäksi kunnanhallitus toteaa, että kunnan taseessa on vuoden 2023 alijäämä mukaan laskettuna yhteensä 7.745.593,20 euroa kumulatiivista ylijäämää.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Kuntastrategian 2021–2025 toteutumisen arviointi

Kuntastrategian 2021–2025 painopisteet ja tavoitteet on jaoteltu kolmen eri alaotsikon alle:

- Sujuva arki Savitaipaleella; Asuminen, peruspalvelut, liikkuminen
- Viihtyisä Savitaipale; Vapaa-aika
- Elinvoimainen Savitaipale; Pöhinä

Tässä tilinpäätöskirjassa on seuraavassa osassa käsitelty tulosalueittain määritellyt talousarvion tavoitteet, joilla toteutetaan kuntastrategian tavoitteita. Pääsääntöisesti tavoitteiden toteuttamisessa on onnistuttu hyvin. Vuonna 2023 on edelleen valmisteltu ja toteutettu merkittäviä, yllättäviäkin, toiminnallisia muutoksia: maaliskuussa Savitaipaleen Vanhaintuki ry:n konkurssi, rakennusten ostaminen kunnan omistaman tytäryhtiön taseeseen, uimahallitoiminnan aloittaminen omana toimintana, nuorisotyön sopimuksen irtisanominen Savitaipaleen Nuorison Tuki ry:n kanssa ja nuorisotyön aloittaminen omana toimintana samaan aikaan syksyllä uimahallitoiminnan kanssa lisärekrytointeineen sekä merkittävän valmisteluresurssin kohdentaminen 1.1.2025 tapahtuvaan TE-uudistuksen valmisteluun niin maakunnallisesti kuin kunnan omassa palvelutuotannossa.

Tapahtuneet muutokset eivät millään mittarilla ole vuosina 2022 ja 2023 olleet ”normaaleja”. Ne on kuitenkin pystytty hoitamaan kunnialla ja tässä ratkaisevimpana on ollut luottamushenkilö- ja virkamiesjohdon vahva yhteinen sitoutuminen asioiden hoitamiseen, yhteinen näkemys kunnan strategisesta suunnasta ja suuntaamisesta sekä erityisesti suorittavan tahon, työtä tekevän henkilöstön, joustaminen, sitoutuminen ja tunnollisuus. Perustyyssä on pystytty muutostenkin aikana pitämään vahva, laadukas taso henkilökunnan hyvän ammattitaidon ja innokkaan, sitoutuneen, tekemisen myötä.

Toivottavasti vuosi 2024 on jo ”normaalimpi” huolimatta talouden tiukkenemisestä ja muista maailmalta kantautuvista huolen aiheista.

Sujuva arki Savitaipaleella:

Asiakaspalaute	Pidetty kysely retkeilyreittien kunnosta palautekysely. Kyselyyn saapui 66 vastausta ja kouluarvosanoin (4–10), reittien kunto sai arvosanaksi n. 8.5 jota voi pitää hyvänä tuloksena.
Kunnostettujen tai uusien vuokra-asuntojen määrä	Kunnan vuokratalojen kuntokartoituksen yhteydessä on käyty kaikki asunnot läpi ja tarkastuksen yhteydessä havaitut korjaustoi- met on tehty. Kiint. Oy Savitaipaleen Vuokra-asunnot tekevät huoneistokorjauksia tarpeen mukaan asukkaiden vaihtuessa. Kunnan vuokra-asunnot ovat olleet pääsääntöisesti vuokrattuna. Aiemmin Pettilässä sijainneet yksittäiset vuokra-asunnot on myyty, viimeisin vuonna 2023. Kuntakonserniin tuli Savitaipaleen Vanhaintuki ry:n konkurssin myötä merkittävä asuntokanta. Suurin osa asunnoista ja asumisen tiloista edellyttävät joko purkamista tai laajaa peruskorjausta. Suunnittelu kokonaisuuden osalta on aloitettu talvella 2023. Vuokra-asuntoja ei ajoittain ole ollut riittävästi. Tilanne on muuttunut alkuvuodesta 2024, lähinnä ukrainalaisten saatua asuntoja muualta kuin Valkama II:sta. Tyhjiä asuntoja on tätä kirjoitettaessa useita.
Nettomuutto	Kunta oli jo kolmannen kerran peräkkäin nettomuuttovoittoinen. Muuttajia kuntaan oli 154 ja lähtijöitä 137. Muuttovoittoon sisältyy 44 maahanmuuttajaa. Tässä tavoitteessa on onnistuttu hyvin.
Lukiolaisten määrä	Lukion opiskelijamäärä lukuvuonna 2023–2024 on 100, joista ulkokuntalaisten osuus on 60 %. Määrä on kasvanut edellisvuosista. Tässä on onnistuttu hyvin
Varhaiskasvatuksen käyttöaste	Lapsia varhaiskasvatuksessa on noin 90. Esiopetuksessa Kivikoululla on lukuvuonna 2022–2023 ollut 16 lasta ja lukuvuonna 2023–2024 14 lasta. Heituinlahden vastaavat lapsimäärät ovat 6 ja 5. Käyttöastetta koko vuodelle on vaikea lasketa, henkilö- ja tilavaihdokset ovat tähän syynä. Tilat ovat ajoittain tehneet toiminnan järjestämisen haasteelliseksi, ja varsin usein on ollut tilanne, että paikkoja on vain 1–2 vapaana, joskus jopa ei yhtään. Varhaiskasvatus siirtyi suurelta osin väistötiloihin ryhmäkoti Luotsilta vapautuneisiin tiloihin Kaskeissa 6.3.2023 alkaen. Pysyviä varhaiskasvatuksen tiloja on suunniteltu toteutettavan Suvannon ryhmäkotitilojen vapauduttua tyhjiksi jääviin tiloihin. Tilat edellyttävät merkittävää peruskorjausta.

Viihtyisä Savitaipale

Tapahtumien määrä	Tapahtumien järjestämisessä on päästy koronaa edeltävälle tasolle. Kunta tukee erilaisia tapahtumia monin tavoin, raha-avustuksina, resurssiapuna, tiloilla tai vaikkapa mainostaen. Tavoitteen
-------------------	---

	<p>voidaan kyllä sanoa toteutuneen erinomaisesti, vaikka määriä ei pystytä ilmoittamaan.</p> <p>Kunta on ollut kiinnostava myös ulkopuolisille, merkittävillä tapahtumilla kuten Saimaa Cycle Tour sekä Saimaa Challenge (vuonna 2024). Hakamäki Piknik on tunnistettu yhdeksi maakunnan ykköstapahtumaksi omalla alallaan. Samoin Olkkolan musiikki/tapahtumateltoa on uutena tapahtumana kerännyt hyvin osallistujia.</p> <p>Tapahtumia on runsaasti ja on onnistuttu tuomaan tapahtumia myös kesäsesongin ulkopuolelle.</p>
Kansalaisopiston toimintaan osallistuvien määrä, kurssien ja opetustuntien määrä	<p>Opiston kurssien määrä 131</p> <p>Opetustuntien määrä 5447</p> <p>Opiskelijamäärä 2240</p> <p>Valtio on leikannut kansalaisopistoille kohdennettavaa valtionosuutta, ja tämä on ajanut kansalaisopistoja ympäri Suomen uuteen tilanteeseen. Myös Savitaipaleella järjestettävää opetustoimintaa tulee pystyä suunnittelemaan ja erityisesti markkinoimaan siten, että se vetää uusia käyttäjiä. Erityisenä kehityskohteena voisivat olla parempikatteiset, vetovoimaiset lyhytkurssit. Myös verkko-opetusta tulisi ajan hengen mukaan selvittää laajennettavaksi. Lisäksi on selvittävää voisiko toimintaa kolmen kunnan osalta kehittää – ainakin näkyvyyttä tulisi saadun palautteen perusteella lisätä.</p>
Vapaa-ajan asukkaiden foorumien säännöllinen toiminta ja siihen osallistuvien määrä	<p>Vapaa-ajan asukkaita tavattiin mm. Kärnäkosken linnoituksella yhdessä Saimaa Geoparkin kanssa järjestetyssä tapahtumassa. Toimintaa on kehitettävä edelleen. Kehittämisessä on kuultava myös kohderyhmän toiveita. Suunnitteilla on parhaillaan hanke, jonka puitteissa laadittaisiin osallisuussuunnitelma siitä kuinka kolmannen sektorin kanssa yhteistoimintaa järjestettäisiin säännöllisesti. Kunnan perustapahtumien järjestäminen on kuitenkin ollut niin runsasta, ja kunnan virka- ja luottamushenkilöstön osallistuminen tapahtumiin luonnollista, että palautteet ja viestinvaihdot on merkittävältä osin pystytty välittämään normaalin tapahtumatoinnan yhteydessä.</p>
Kysely harrastusmahdollisuuksista ja -paikoista sekä ympäristön viihtyvyydestä	<p>Tehty webropol-kysely retkeilyreittien käytöstä. Kyselyssä jääkauden jäljen osoittautui suosituimmaksi reitiksi kuin Orrainpolku kommenttiosuuden perusteella läheisemmän sijaintinsa takia.</p> <p>Vapaa-ajan koordinaattori on tehnyt keväällä 2023 kyselyn kuntalaisille harrastusmahdollisuuksista ja harrastuspaikoista. Tämän kyselyn perusteella on laadittu kunnan liikuntasuunnitelma, joka on luettavissa kunnan verkkosivuilla</p>

Elinvoimainen Savitaipale

Tase säilyy ylijäämäisenä	<p>Tämä tavoite on toteutunut. Vuoden 2023 alijäämä 0,5 milj. euroa, taseessa kertynyttä ylijäämää 7,7 milj. euroa.</p> <p>Tässä on onnistuttu, kuitenkin toimenpiteitä tarvitaan, että alijäämäiset vuodet saadaan taittumaan ylijäämäisiksi.</p>
---------------------------	--

Toimitilojen käyttöaste	Tämä vaihtelee, tarkkoja mittauksia ei ole tehty. <ul style="list-style-type: none"> → koulut täynnä → varhaiskasvatus käyttökelpoiset tilat täynnä → kunnanvirasto, toiminta siirretty väistötiloihin sisäilmatilanteen takia. Kunnanvirastossa sijaitsee edelleen kunnan käytössä oleva päätearkisto. Kunnanviraston toimisto- ja kokoustilat ovat jääneet käyttökelvottomiksi ja rakennuksen tulevaisuus (korjaus/purku/myynti) on tällä hetkellä vaille ratkaisua. → yritystalo, kunnanviraston väistötiloihin siirtyminen täytti yritystalon tilat lähes täyteen, yksittäisiä tiloja on vapaana. → Tulevina vuosina on pystyttävä tekemään merkittäviä ratkaisuja kunnan toimitilojen osalta. Tarpeettomista tiloista tulee tehdä realisointi- tms. suunnitelma, jotta ne eivät aiheuta lisärasitetta kunnan taloudelle.
Miksi haluan asua Savitaipaleella? -kyselyn tulokset	Kyselyä ei ole tehty. Tämä kysely tehdään loppuvuodesta 2024, jolloin siihen yhdistetään myös mielikuvakysely elinvoimasta.
Yritysten lukumääräkehitys, omistajavaihdosten lukumäärä	Luotettavaa laskentatapaa tai parempaa mittaria kuvaamaan näitä asioita selvitetään osana Länsi-Saimaan elinvoimahanketta. Kaikki omistajavaihdostapaukset eivät tule kunnan tietoon ja pelkästään y-tunnuksista laskien ei saada todellista tilannetta yritysten määrästä tai kehityksestä. Itärajan sulkeutuminen ja talouden yleinen alavire on heijastunut yritysten toimintaan. Mittaria kehitettävä
Nettomuuttoliike	Muuttovoittoa 17, tavoite saavutettiin.
Kohdennettujen osallistamistoimenpiteiden määrä	Osana osallisuussuunnitelmaa tultaneen määrittämään myös tähän tilanteen kehittymistä paremmin kuvaava mittari. Systemaattinen osallistaminen ei ole vielä hyväksyttävällä tasolla vaan vaatii kehittämistoimia. Mittaria kehitettävä
Henkilöstökyselyn tulokset	Laajaa henkilöstökyselyä ei ole tehty (ei toteuteta joka vuosi). Varhaiskasvatuksessa tehtiin kohdennettu kysely työterveyden toimesta. Tästä saadut havainnot on otettu sivistystoimessa ja erityisesti varhaiskasvatuksen piirissä toimenpiteiden kohteeksi.
Hallituksen ja valtuuston itsearviointi	Itsearviointi toteutetaan ennen valtuustokauden päättymistä. Tulokset huomioidaan tulevan valtuustokauden toiminnan suunnittelussa.

Vuoden 2023 painopisteistä

Sujuva arki

- *Lapset ja nuoret: Varhaiskasvatus, tilaratkaisut nykyhetkeen ja tulevaisuuteen sekä henkilöresurssit.* Kissankello siirtyi Kaskeissa sijaitseviin väistötiloihin. Suvannosta arviolta loppuvuodesta 2024 vapautuviin ryhmäkotitiloihin tehdään laajamittainen peruskorjaus. Peruskorjattaviin tiloihin sijoitetaan varhaiskasvatuksen tilat siten, että Kirkonkylän alueen varhaiskasvatus sijoittuu sinne, yhteen kerrokseen, yhteen yksikköön. Tilat suunnitellaan ja toteutetaan siten, että henkilöstöresurssi pystytään optimoimaan lapsilukumäärään nähden. Toimimalla yhdessä paikassa, saavutetaan kulusäästöä myös tukipalveluissa.
- *Nuorisotoimen osalta erityinen painopiste nuorten kuulemisessa toimintaa järjestettäessä:* Kunta ryhtyi järjestämään nuorisotoimen omana toimintana syksystä 2023 alkaen. Kuntaan palkattiin nuorisotyöntekijä ja etsivää nuorisotyötä tekevä siirtyi myös kunnan palvelukseen Savitaipaleen Nuorison Tuki ry:ltä. Nuorille remontoitiin uusi nuorisotila ”Mutka”. Saadun palautteen perusteella aiempi toimintatila ei ollut sijainniltaan nuorten mielestä ideaaliratkaisu. Nuorisovaltuusto on saatu toimimaan ja nuorten ääntä kuullaan myös tätä kautta.’
- *Erityisopetuksen resurssit:* Resurssit ovat hyvät. Luokkamuoitoiseen erityisopetukseen on lukuvuodelle 2023–2024 varattu 57 vuosiviikkotuntia. Luokkamuoitoista erityisopetusta annetaan kahdessa ryhmässä. Laaja-alaisen erityisopetuksen resurssi on 62 vuosiviikkotuntia. Alakoulun laaja-alaisen erityisopettajan resurssista yksi päivä viikossa on Heituinlahden koululla. Varhaiskasvatukseen on palkattu kelpoisten hakijoiden puuttuessa tehtävään sopiva henkilö määräaikaikaisella työsuhteella hoitamaan varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävää.
- *Ikäihmisten asuminen, muun vuokra-asumisen tarveselvitys tämän ohella.* Tämän osalta vuonna 2023 selviteltiin Savitaipaleen Vanhaintuki ry:n konkurssista aiheutuneita asioita ensimmäisen puolen vuoden ajan merkittävässä määrin. Tehdyillä ratkaisuilla turvattiin ikäihmisten asumisen tasainen siirtymä vanhaintuen konkurssipesältä EKHVA:lle. Uusi palveluasumisen yksikkö valmistunee vuoden 2024 lopulla.
Kokonaisvaltaista asumisen suunnittelua yhdessä kunnan 100-prosenttisesti omistetun vuokratyöyhtiön kanssa on jo aloitettu ja jatketaan. Toimenpidesuunnitelmat esitetään vuoden 2024 aikana.
- *liikkuminen: Tiestöt ja julkinen liikenne, erityisesti edunvalvontatoimenpiteet.* Teiden osalta kunnan rooli on pitkälti vahvaa edunvalvontaa muiden toimijoiden suuntaan. Tätä on tehty aktiivisesti Etelä-Karjalan liiton edustajien kanssa, ELY:n suuntaan sekä myös esim. liikenneministerille lähetettyinä kutsuina VT13 -tien osalta. Julkisen liikenteen osalta tehdään selvitystyötä osana Länsi-Saimaan kuntien elinvoimahanketta erillisenä hankkeena

Viihtyisä Savitaipale

- *Luontoarvot ja ympäristöarvot*
Teknisen lautakunnan kohdassa 2.1.1.5 yhdyskuntapalveluiden tavoitteiden kohdalla on selvitetty tavoitteiden toteutumisen kohdassa tähän osaan

kohdistuvia toimenpiteitä. Toiminta on ollut aktiivista oman toiminnan kehittämistä, mutta myös alueelliseen, erityisesti pienempien kuntien yhteistyössä tekemään, työhön osallistumista.

- *Viheralueet, lasten leikkipuistot, sekä ulkoilu- ja vaellusreitit.* Liikunta- ja viheraluevastaava aloitti työt heinäkuun alussa 2022. Eri alueiden osalta on laadittu prioriteettilistaukset ja toimenpiteet on esitetty eri vuosille. Nämä ilmenevät vuoden 2023 toteutuneina toimenpiteinä ja 2024-2026 taloussuunnitelman investointiosasta. Sisältöön liittyen on kysytty palautetta mm. webropol -kyselyinä.

Pöhinä

- *Sopeutamme älykkäästi toimintaamme maailman muuttuessa ympärillämme, eli huolehdimme taloudesta elinvoimaa ja hyvinvointia heikentämättä*
Tähän tavoitteen toteuttamiseen kuuluu kaikki se moninainen muutostyö kunnan palvelutoimintojen uudelleenjärjestämiseksi, jota kunnassa on tehty kahden viimeisen vuoden aikana ja jatkuen vuonna 2024 käytävillä muutosneuvotteluilla.
- *Kuntakuvan selkeyttäminen ja päivittäminen, kunnasta välittyvä elinvoimainen Savitaipale*
Panostukset viestintään ja markkinointiin, uudistetut verkkosivut, somessa aktiivisuus (kunta facebook, instagram, nuorisopalvelut em. lisäksi myös Tik-Tok), tapahtuminen esille tuominen, yrityspalveluiden aktiivinen esille tuonti, panostus keskusta-alueen hankehakemuksen tekemiseen JTF-rahoituksen saamiseksi, kaikki nämä toimenpiteet lisättyinä ns. yrittäjätarinoina jatkuen 2024 -> Kunnan elinvoimaisuusmielikuvaa kysytään loppuvuodesta 2024 tehtävällä kyselyllä. Toistaiseksi olemme keskittyneet elinvoimaisuuden esille tuomiseen ja tämä työ on tehty myös yhdistäen kunta – maakunnan elinvoimaisuus-mainoskampanjat ja hanketyö (Työlle tekijänsä sekä Kotiin! -hankkeet)
- *Elinvoimasta huolehtiminen sidosryhmien kanssa tehtävän aktiivisen yhteistyön voimin.* Tässä työssä korostui vuonna 2023 maakunnallinen valmistelutyö 1.1.2025 voimaan tulevan TE-uudistuksen valmistelussa. Valmistelussa ovat olleet mukana kaikki maakunnan kunnat ja kaupungit, paikallinen sekä maakunnan yrittäjäjärjestö, korkeakoulut, toisen asteen koulutuksen järjestäjät, kolmannen sektorin toimijat, yrityspalveluita tuottavat tahot, sekä luonnollisesti myös TE-toimisto sekä ELY:n yrityspalveluita tuottavat tahot.
Kunta osallistui myös Etelä-Karjalan kauppakamarin ja Etelä-Karjalan Yrittäjien elinkeinostrategian päivitystyöhön.
Maakunnan liiton elinvoimaan liittyvissä ohjelmapäivityksissä kunta on ollut myös mukana aktiivisesti.
Elinvoimastaan kunta huolehtii olemalla aktiivinen kaikissa toimissa ja kuunnellen signaaleja ympäristöstään.

Yhteenvetona:

Kuntastrategia on vuoden 2024 talousarvion laadinnan yhteydessä todettu edelleen olevan toimiva. Se on riittävän selkokielineen, mutta mittaristoa tulee selkeästi kehittää edelleen. **Kuntastrategia ohjaa toimintaa hyvin talousarviossa päätettyjen painopisteiden avulla.** Kuntastrategiassa on asetettu haastavia toiminnalle suunta antavia tavoitteita, joita ei yhden vuoden aikana ole välttämättä edes mahdollisuutta saada kuntoon. Tässä korostuukin arvoissa mainittu ”Pyrimme jatkuvasti parantamaan toimintaamme”. Valtuuston viimeisen toimintavuoden aikana suoritetaan joitakin laajempia kyselyitä pohjustamalla siten seuraavan valtuustokauden kuntastrategiaa.

2.1 TAVOITTEIDEN, MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN

2.1.1 Käyttötalouden toteutuminen

Savitaipaleen kunnan talousarvion käyttötalousosassa valtuusto asetti tulosaluekohtaiset tavoitteet sekä tuloarviot ja määrärahat toimielimille. Kunnan organisaatio jakautuu edelleen tulosaluetta pienempiin yksiköihin, mutta valtuustoon nähden nettomääräisesti sitovia ovat tulosaluekohtaisesti asetetut luvut ja tavoitteet. Käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset erät.

2.1.1.1 Keskusvaalilautakunta

Tilivelvollinen

Keskusvaalilautakunta

Tulosalueen kuvaus

Savitaipaleen kunta muodostaa yhden äänestysalueeseen. Vaalipäivän äänestyspaikka oli vielä presidentinvaalissa 2024 kunnanvirasto. Ennakkoäänestyspaikkana on kirjasto. Jatkossa on esitetty, että myös varsinaisen vaalipäivän äänestys tapahtuisi kirjastossa.

Toimintaympäristön muutokset

Vuonna 2023 järjestettiin eduskuntavaalit, jotka toimitettiin sunnuntaina 2.4.2023.

Sitova tavoite, toteuma:

Järjestää lakisääteiset vaalit (vuonna 2023 eduskuntavaalit).

KESKUSVAALILAUTAKUNTA Talous

KESKUSVAALILAUTAKUNTA							
	TP2022	TA2023	Muutos	TA(M)2023	Toteuma	Poikkeama €	Poik- keama %
Toimintatuotot	7 622	6 500		6 500	6 624	124	101,9
Toimintakulut	5 444	11 580		11 580	4 455	7 125	38,5
TOIMINTAKATE	2 178	-5 080	0	-5 080	2 169	7 249	-42,7
Poistot	0	0		0	0	0	

2.1.1.2 Tarkastuslautakunta

Tilivelvollinen

Tarkastuslautakunta

Tulosalueen kuvaus

Tarkastustoimesta vastaa tarkastuslautakunta. Tarkastuslautakunta on lakisääteinen lautakunta ja sen tehtävät on määritelty kuntalain 121 §:ssä ja Savitaipaleen kunnan hallintosäännössä.

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteen sovittamisesta
- valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Lautakunta valvoo myös lakisääteisen tilintarkastuksen sopimuksenmukaista toteutumista. Tilintarkastajan tehtävistä on säädetty kuntalain 123 §:ssä.

Kustannuksissa on tarkastuslautakunnan kustannukset, tilintarkastuksesta maksettava korvaus sekä tarkastuslautakunnan avustavien tehtävien hoidosta 5 % palvelusihteerin palkasta.

Toimintaympäristön muutokset

Tilintarkastuspalvelut vuosille 2023–2025 kilpailutettiin keväällä 2023. Valtuusto hyväksyi tilintarkastuspalvelut hankittavaksi BDO Auditor Ab:ltä.

Sitova tavoite, toteuma:

Tarkastuslautakunnalle kuntalaissa osoitettujen lakisääteisten tehtävien hoitaminen.

TARKASTUSLAUTAKUNTA Talous

TARKASTUSLAUTAKUNTA							
	TP2022	TA2023	Muutos	TA(M)2023	Toteuma	Poikkeama €	Poik- keama %
Toimintatuotot	0	0		0	0	0	
Toimintakulut	12 596	17 820		17 820	14 818	3 002	83,2
TOIMINTAKATE	-12 596	-17 820	0	-17 820	-14 818	3 002	83,2
Poistot	0	0		0	0	0	

2.1.1.3 Kunnanhallitus

HALLINTOPALVELUIDEN TOIMIALA

YLEISHALLINTOPALVELUT

Tilivelvollinen

Hallintojohtaja

Tulosalueen kuvaus

Hallintopalveluiden toimialan tehtävänä on avustaa valtuustoa, kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa kunnan toimialojen ja konserniin kuuluvien yhteisöjen johtamisessa ja toimintojen linjauksia koskevien kunnanhallituksen ja valtuuston päätösten valmistelussa ja täytäntöönpanossa. Toimialan tehtävänä on vastata mm. kuntakonsernin yleishallintoon, taloushallintoon, henkilöstöhallintoon, tietohallintoon, riskienhallintaan, viestintään, hankintoihin, ruokapalveluihin ja muihin tukipalveluihin liittyvistä tehtävistä ja koordinoinnista kunnan eri toimialojen välillä.

Hankitaan ostopalveluna YTAKE-Ympäristöterveydenhuolto ja hankintapalvelut (Etelä-Karjalan maakunnallisten hankintojen yhteishankintayksikkö) Lappeenrannan kaupungilta.

Toimintaympäristön muutokset

Kunnan vakituinen keskuskeittiön henkilökunta siirtyi Etelä-Karjalan hyvinvointialueen palvelukseen 1.1.2023 alkaen. Tämä oli seurausta hyvinvointialueen muodostumisen myötä sovellettavaksi tulleesta hyvinvointialueen muodostamiseen liittyneen lainsäädännön sekä hankintalain noudattamisen vaatimuksista. Kunnan omien ruokapalveluiden (sivistystoimen tarpeisiin) järjestämiseksi kunnanhallitus päätti, että 1.1.2023 jälkeen kunta ostaa ateriat Saimaan Tukipalvelut Oy:ltä ja kunta hakeutui SaTu Oy:n osakkaaksi. Kunnan koulukeskuksen jakelukeittiöön jäi yksi vakituinen ruokapalvelutyöntekijä. Lisäksi koulukeskukselle on ollut palkattuna yksi määräaikainen työntekijä.

ICT-palvelut siirrettiin vuoden 2023 aikana Meidän IT ja Talous Oy:n hoidettavaksi. Osin siirtoprojekti on jatkunut vielä vuoden 2024 puolella. Erityisesti kouluympäristössä on ollut Meita Oy:öön siirtymisen seurauksena teknisiä ongelmia, joiden poistamiseksi on tarvittu ”ostajaosaamisen” lisäresurssia koulun apulaisrehtorin työpanoksen muodossa. Tietoturva, ohjelmien ajantasaisuus, riskienhallinta ja laajempi tuki mahdollistavat ohjelmien ja järjestelmien turvallisemman käytön.

Palo- ja pelastustoimi siirtyi hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta lähtien.

Tulosyksiköt

Luottamushenkilöhallinto, henkilöstöpalvelut, hallinto- ja talouspalvelut ja joukkoliikenne. Ympäristöterveydenhuolto YTAKE, Lappeenrannan hankintapalvelut ja ruokapalvelut

Sitovat tavoitteet, toteuma:

Strategiasta johdettu painopiste	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari
Elinvoimainen kunta/henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi	Henkilöstöstrategia on laadittu toimintaa linjaavaksi. Siinä huomioidaan mm. arviot eläköitymisestä ja osaamistarpeista. Strategian mukainen toiminta tukee henkilöstön hyvinvointia.	Laadittu ja hyväksytty henkilöstöstrategia viimeistään 31.8.2023 mennessä.
<i>Toteuma:</i>	Yhtenäistä toimintaa linjaavaa henkilöstöstrategiaa ei ole tavoitteen mukaisesti laadittu. Vuoden 2024 talousarviossa on tavoitteena laatia henkilöstöohjelma. Toimialoilla on toimittu kuntastrategian ohjaamana. Kuntastrategiaa täydentämään on kuitenkin syytä saada aikaiseksi selkeä henkilöstöohjelma.	
Elinvoimainen kunta/henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi	Henkilöstön kanssa käydään vuosittain kehitys- ja tavoitekeskustelut. Tavoitteena hyvinvoiva työntekijä	Kehitys- ja tavoitekeskustelut on kunnassa käyty 100 %:sti. Keskustelut dokumentoidaan uudistetulla lomakkeella. Henkilöstöraportin mittarit
<i>Toteuma:</i>	Tavoite on pääosin toteutunut. Kehitys- ja tavoitekeskustelut on käyty henkilöstön kanssa noin kerran vuodessa. Dokumentoinnissa on toimialakohtaisia eroja, sillä kaikkiin kunnan toimintoihin sopivaa yhtenevää lomakepohjaa on vaikea tehdä. Johtoryhmässä on todettu, että pääasia on, että keskustelut käydään dokumentoidusti ja säännöllisesti. Yleisesti on käytetty ns. uudistettua pohjaa.	
Elinvoimainen kunta/Järjestämme palveluitamme yhteistyökumppaneidemme kanssa.	Ruokapalvelut on organisoitu hyvinvointialueen edellyttämien muutosten mukaisesti. Toiminta on uuden tuottajan kanssa laadukasta ja kustannustehokasta	Järjestetään asiakastytyväisyyskysely, jonka arvosanavoite on hyvä (skaala huono, välttävä, tyydyttävä, hyvä, kiitettävä)
<i>Toteuma:</i>	Ruokapalveluiden osalta voidaan todeta, että ulkoistettu palvelu on toiminut ensimmäiseksi vuodeksi hyvin. Havaittuja puutteita on korjattu ja prosessia on kehitetty kunnan toiveiden perusteella. Vuoden 2024 talousarviota laadittaessa ilmeni, että tiedonkulku laskutuskäytänteistä ei ollut saavuttanut toimintayksiköiden esihenkilöitä, ja että myös laskutettujen ateriaosuuksien määrässä oli merkittäviä eroja todellisiin tarvittaviin määriin. Saimaan Tukipalvelut Oy pystyi korjaamaan tilanteen vielä vuoden 2024 talousarvioon. Sen sijaan tämä on mahdollisesti aiheuttanut jotain lisäkuluja vuodelle 2023. Kuitenkin Saimaan Tukipalvelut Oy hyvitti vuodelta 2023 kaikille omistajille osuutta hyvästä tuloksesta, joten tällä paikattiin myös mahdollista syntyneitä liikalaskutusta. Palvelun tuottajan kanssa on keskusteltu tarkemmasta laskutuksen kohdentamisesta tasalaskutuksen sijaan.	

	<p>Tuottaja on toteuttanut käyttäjille asiakastyytyväisyyskyselyn syksyllä 2023. Kyselyn tulokset on käsitelty sivistyslautakunnassa. Savitaipaleen kunnan tyytyväisyyden ka. ruokapalveluille oli 2,71 (SaTun alueen ka. 2,80). Keskiarvojen alle jäätin erityisesti ruuan laatuun liittyvissä kysymyksissä. Sen sijaan ruokailun sujuvuuteen liittyvissä kysymyksissä olimme alueen keskiarvoja parempia.</p>	
ICT-siirto Meitaan	<p>Siirto toimii sujuvasti ja moitteettomasti ja takaa riittävän laadun</p>	<p>Käyttäjäkysely työntekijöille ja luottamushenkilöille syksyllä, arvosanatavoite hyvä. (skaala huono, välttävä, tyydyttävä, hyvä, kiitettävä)</p>
<i>Toteuma:</i>	<p>Tavoite ei ole kaikilta osin toteutunut. Erityisesti koulupuolella on ollut suuria käytännön ongelmia koneiden toimivuudessa. Toimittajan kanssa on ongelmaa selvitetty ja kokeiltu eri laitteiden toimivuutta. Toimittajan edustaja on ollut useita kertoja fyysisesti paikalla kouluympäristössä testaamassa laitteita. Koulun apulaisrehtorin työresurssia on kohdennettu projektiin. Alkuvuoden 2024 tilanne on parantunut tehokkaampien telakoiden avulla. Käyttäjäkyselyä ei ole tehty, arvosana varmasti vaihtelisi huonosta kiitettävään riippuen missä ongelmia on ollut enemmän. Perushallinnon käyttäjällä siirto on sujunut hyvin. Suurimpana syynä ongelmiin on ollut riittämätön perustieto keskimääräistä vaativammasta koulun ympäristöstä. Tätä ei osattu riittävällä tavalla viestiä palvelutuottajan suuntaan.</p>	

YLEISHALLINTOPALVELUT Talous

YLEISHALLINTOPALVELUT							
	TP2022	TA2023	Muutos	TA(M)2023	Toteuma	Poikkeama €	Poikkeama %
Toimintatuotot	1 041 425	98 590		98 590	237 408	138 818	240,8
Toimintakulut	2 238 955	1 508 870	-3 500	1 505 370	1 383 252	122 118	91,9
TOIMINTAKATE	-1 197 530	-1 410 280	3 500	-1 406 780	-1 145 844	260 936	81,5
Poistot	6 220	23 505		23 505	14 023	9 482	59,7

Selvitys talousarviopoikkeamasta investointiosan ICT-siirto Meita Oy:öön siirtoprojektin määrärahan ylittymisestä:

Meita ICT-siirron tavoitteena oli siirtää laadukkaasti ja kustannustehokkaasti kunnan ICT-ympäristö Meitan palveluihin kevään ja kesän aikana.

Toimenpiteinä olivat

- sähköpostin siirto M365 palveluun
- tietoliikennepalvelut
- järjestelmien käyttöpalvelut
- työasemapalvelut
- käyttäjäpalvelut

Projektissa oli aikatauluhaasteita liittyen mm. M365 -palvelujen käynnistysaikatauluun sekä koulujen sähköpostiosoitteiden toimivuudessa.

Suurin ongelma projektissa oli kouluympäristön koneiden toimivuus kouluympäristössä. Koululle toimitetut laitteet eivät ole olleet alun perin riittävän yhteensopivia. Koulukeskuksen jo olemassa olevan ICT-ratkaisun muuntaminen Meita-ympäristöön on aiheuttanut ongelmia opetukseen ja oppilaiden opiskeluun. Muuntoprosessin aikana koettiin haasteita siirtoprosessista ja sen etenemisestä. Suurimman haasteen aiheutti koulun opetusverkon olematon kapasiteetti käyttöön verrattuna. Koulun osalta siirto toteutettiin kesän aikana, kun koulu on lomalla. Tästä johtuen myöskään testaaajia ei ollut paikalla ja koulun alkaessa elokuussa ongelmat ilmenivät.

Ongelmana on kannettava-telakka-näyttö+smart kombinaatio, joka on edellyttänyt opettajilta kohtuuttoman paljon kaapeleiden ja johtojen vaihtoja. Nämä laitteet eivät toimi yhdessä niin, että niiden käyttö olisi opettajalle sujuvaa. Ongelmia on ratkottu yhdessä Meitan kanssa pitkin syksyä ja vielä tammikuussa 2024. Koulun apulaisrehtori on oman työnsä ohessa ratkonut ongelmia yhdessä Meitan kanssa. Myös Meitan tukihenkilö on viettänyt koululla useita päiviä yrittäen ratkoa ongelmaa.

Tammikuussa 2024 saatiin testikäyttöön tehokkaampia telakoita ja näiden avulla tilanne on parantunut huomattavasti.

Meita on syksyn aikana panostanut paljon ongelmien selvitykseen. Meitan kanssa on käyty keskusteluja projektin kustannusten ylityksestä ja niiden korvaamisesta. Meita on tullut jonkin verran vastaan, eikä ole laskuttanut läheskään kaikkia töitä kunnalta, n. 10-20 htv:n osalta. Lisätelakoiden hankinta aiheuttaa lisäkuluja n. 1400 euroa sekä tarvittavien pöytäkoneiden leasingkulut.

Lisäksi projektissa on toteutettu ylimääräisiä töitä, jotka eivät olleet projektisuunnitelmassa. Työt olivat kuitenkin sellaisia, että niiden toteutuksen ajankohta oli järkevää sovittaa projektiin. Ylimääräisiä töitä olivat:

- Titania-työvuorosuunnitteluohjelman siirto Meitan palvelimelle
- varhaiskasvatus Effican siirto Meitan palvelimelle
- P2P-ostolaskujärjestelmän kirjautumisen automatisointi.

Meita ICT-siirtoon varattiin investointipuolelle 70 000 euroa. Projektin kustannukset ylittivät 15 084 eurolla, tämä vuoden 2023 kuluvaikutus. Vuodelle 2024 tulee vielä projektiin liittyviä kuluja, ne kirjataan suoraan käyttötalouteen.

ELINKEINO- JA MARKKINOINTIPALVELUT

Tilivelvollinen

Kunnanjohtaja

Tulosalueen kuvaus

Tulosalueen toiminnan tavoitteena on paikallisen elinkeinoelämän toimintaedellytysten turvaaminen ja kehittäminen. Tätä toteutetaan edistämällä matkailua ja ympärivuotista tapahtumatuotantoa, panostamalla kuntamarkkinointiin ja kunnan näkyvyyden lisäämiseen sekä uusien asukkaiden ja yritysten houkutteluun. Lisäksi toimenpiteisiin kuuluvat yritysneuvonta sekä elinkeinotoimintaa tukevan hanketoiminnan vahvistaminen.

Kunta on mukana muiden Länsi-Saimaan kuntien kanssa LAB-ammattikorkeakoulu Oy:n hankkeessa "Länsi-Saimaan kuntien elinvoimahanke". Hankeaika on 1.1.2023-31.12.2024. Hankkeen päätavoitteena on kasvattaa neljän Länsi-Saimaan alueen kunnan elinvoimaa kehittämällä elinvoimasisältöjä ja -palveluita, elinkeinosisältöjä- ja palveluita sekä kehittämissisältöjä ja -palveluita. Hankkeen tavoitteina on kuntakohtaisten elinkeino- ja elinvoimaohjelmien laatiminen. Kaikkiaan hankkeen tavoitteet jakautuvat kuntakohtaisiin tavoitteisiin sekä kuntien yhdessä määrittämään kaikkia yhdistäviin tavoitteisiin. Hankkeen yhteydessä saatavilla tiedoilla pohjustetaan kunnassa laadittavan elinvoimaohjelman sisältöä. Hankkeen myötä alueen kunnissa on ollut tarjolla ilmaista yritysneuvontapalvelua noin kahden viikon välein.

Vuoden 2023 aikana jatkettiin aiempaa yhteistyötä mm. Pro Agrian ja LAB -ammattikorkeakoulun Business Millin sekä Leader Länsi-Saimaan kanssa. Yritysneuvonnan laajentamista maksuvalmiussuunnittelun ja omistajavaihdosten osalta myös maaseutuyrittäjille markkinoitiin rahamääräisen avustuksen muodossa. Maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät ostetaan edelleen Etelä-Karjalan maaseututoimelta. Tulosalueelta jaettiin myös ns. hukkakaura-avustuksia, eli kannustettiin pienimuotoisella avustuksella torjumaan hukkakauran leviämistä.

Hanketoiminnassa kunta on antanut sitoumuksia alueen yhteisiin matkailun kehittämishankkeisiin. Etelä-Karjalassa on profiloitunut mm. ruoka- ja pyöräilymatkailuun. Kunta on mukana goSaimaan markkinointiyhteistyössä. Venäjän suunnan sulkeutuessa tulee asiakkuudet löytää uudelleen muista suunnista ja goSaimaa on ollut tässä markkinoinnin murroksessa suunnannäyttävä. Kunta oli mukana Savitaipaleen matkailuyrittäjien kanssa mm. tammikuun 2023 matkamessuilla.

Aiemmin kunnan hyvinvointipalvelut olivat osa tätä tulosaluetta, mutta 1.3.2023 alkaen hyvinvointia on tehty sivistyspalveluista käsin sivistyslautakunnan, nykyisin sivistys- ja hyvinvointilautakunnan, alaisuudessa.

Kunta on ollut hyvin sitoutuneesti mukana TE-palvelu-uudistuksen alueellisessa suunnittelu- ja valmistelutyössä. 1.1.2025 alkaen TE-palveluista merkittävä osa siirtyi kuntien hoidettavaksi. Vuoden 2023 alusta lukien tätä alueellista uudistusta on valmistellut Lappeenrannan kaupunkiin palkattu muutosjohtaja yhteistyössä kaikkien Etelä-Karjalan kuntien kanssa. Kunta antoi kesällä 2023 sitoumuksen olla mukana alueellisessa valmistelutyössä. Loppusyksystä syntyi Etelä-Karjalan alueen kuntien

päätöksentekoeleimissä päätökset, joiden perusteella maakunnassa tuotetaan kotoutumis- ja TE-palvelut alueen kunnille Lappeenrannan kaupungin toimesta 1.1.2025 alkaen. Valmistelu jatkuu vielä kuluvan vuoden aikana.

Samaan aikaan alueellisen valmistelutyön kanssa kunnassa on muotoiltu uudelleen myös omia tähän liittyviä prosesseja. Helmikuussa on tämän valmistelun perusteella solmittu sopimus yrityspalveluita tuottavan Wirman kanssa vuoden 2024 palveluiden osalta. Tällä hiotaan jo yhteisiä toimintamalleja kohti alueellista yhteistä tekemistä. Kunnan hallinnon palveluohjaaja työskentelee kotouttamisen lisäksi vaikeammin työllistyvien henkilöiden palvelupolkujen kehittämisen eteen osana maakunnallista valmistelua. Lisäksi kunnassa on oltu mukana myös osaamisen kehittämiseen liittyvässä maakunnallisessa TE-uudistusvalmistelussa.

Sitovat tavoitteet, toteuma:

Strategiasta johdettu painopiste	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari
Elinvoimainen kunta/ Autamme yrittäjiä, huolehdimme nykyisistä ja edistämme uusien sijoitumista kuntaamme	Savitaipaleen kunnasta välittyy elinvoimainen mielikuva, Yrittävä Savitaipale Länsi-Saimaan elinvoimahanke hyödynnetään kunnan elinvoimaa kehitettäessä Kunnan yrittäjien tarvitsemat yrityspalvelut ovat tarvelähtöisiä ja ketteriä	Mielikuvakysely Kuntaan laaditaan elinkeino- ja elinvoimaohjelma Länsi-Saimaan kuntien elinvoima- ja elinkeino-ohjelman laatiminen Osana L-Saimaan kuntien elinvoimahanketta työstäminen vuosina 2023-2024, asiakasyytyväisyyskyselyllä mittaus.
Toteuma:	Tavoitteen toimenpiteissä on edistytty hyvin ja kunnan elinvoimaisuutta on tuotu eri tavoin ja eri kanavilla esille. Kunnan verkkosivuilla ja somessa on aloitettu loppuvuodesta elinvoimaan liittyvä markkinointisarja. Tähän hyvän lisän antoi savitaipalealaisen Tiaisen Saha Oy:n vuoden eteläkarjalainen yrittäjä -palkinnon saama näkyvyys helmikuussa 2024. Tarkoituksena on tuottaa elinvoimaan liittyviä yrittäjätarinoita ja lisätä siten mielikuvaa kunnan elinvoimasta yrityspalveluiden kautta. Kunnassa on ollut aktiivinen mainonta hankkeen yrityspalveluiden tarjoamisesta. Saadun palautteen mukaan erityisesti Savitaipaleella palvelulle on ollut kysyntää. Hankkeessa on kerätty asiakaspalautetta ja saatu palaute on otettu huomioon hanke-työssä. Tammikuussa 2024 pidetyn elinvoimaan liittyneen tapahtuman yhteydessä tehdyn kyselyn perusteella yrittäjät itse kertoivat	

	<p>elinvoimasta seuraavat tunnusmerkit: Houkuttelevuus, luonto- ja virkistysreitit sekä kulkeminen. Houkuttelevuutta voidaan mitata muuttovoittona, luonto- ja virkistysreiteistä on kysytty ja saatu hyvää ja myös kehittäväää palautetta, Savitaipale tunnetaan hyvistä luontoreiteistä. Sen sijaan kulkemisesta saadaan usein heikkoa palautetta, varsinkin kun on kyse joukkoliikenteestä. Myös tiestön osalta kunnossapidon osalta kuntaan tulvii ajoittain negatiivista palautetta. Oikeampi osoite on ELY, jonne palautteet ohjataan. Laajaa mielikuvakyselyä ei tehty ennen suoritettua yrittäjätarinamainontaa. Tämä yhdistetään osaksi muuttajakyselyä ”miksi muuttaisin Savitaipaleelle”.</p> <p>Kunta on ollut mukana mm. Etelä-Karjalan kauppakamarin ja Etelä-Karjalan yrittäjien elinkeinostrategian valmistelutyössä. Kuntaan laaditaan elinvoimaohjelma vuonna 2024 em. strategian, maakunnan elinvoimaohjelman sekä Länsi-Saimaan kuntien yhteisen elinvoimahankkeessa kerättyjen tietojen pohjalta. Toukokuussa 2023 päätettiin hakea keskusta-alueen kehittämiseen hanketukea. Kunta saikin merkittävän JTF-hanketukipäätöksen keskusta-alueen elävöittämiseksi alkuvuodesta 2024. Noin 0,5 miljoonan euron kustannusarvioon saadaan ulkopuolista rahoitusta lähes 73 %. Tällä kehittämistyöllä tavoitellaan erityisesti torialueen ympäristön kirkastuvaa elinvoimaisuuskuvaa. Tällä tavoin pyritään tekemään alueesta asiakkaita keräävä ja siten yritystoimintaa tukeva keskusta-alue.</p>	
Elinvoimainen kunta / talous	Pystymme tasapainottamaan taloutta ja toimintaa älykäästi, ilman että elinvoima ja hyvinvointi heikkenevät.	Tilinpäätöksen tunnusluvuihin suunnitelmakauden keskimääräinen yli/alijäämä säilyy positiivisena.
Toteuma:	Vuosi 2023 oli alijäämäinen, mutta tavoitteen mukainen mittari on edelleen saavutettu. Tulevaisuudessa mittarin mukainen toiminta edellyttää talouden sopeuttamista tulovirtoihin nähden.	
Viihtyisä Savitaipale/kehitämme matkailua	Savitaipaleen matkailu tulee esille maakunnan matkailumarkkinoinnissa viipymää lisäävänä tuotepakettien myyntinä. Lisäämme kunnan näkyvyyttä käyttämällä hyödyksi Saimaa Geopark-statusta omassa markkinoinnissamme	Uusien matkailutuotteiden määrä, Tavoitteena saada goSaimaan sivustoille vähintään 2 uutta matkailutuotetta Savitaipaleelta. Savitaipaleen kunnan alueella olevat Geopark -kohteita tuodaan esille kunnan sosiaalisessa mediassa kuukausittain
Toteuma:	Näissä tavoitteissa on onnistuttu tavoitteen mukaisesti.	

<p>Osallisuuden kehittäminen</p>	<p>Laaditaan osallisuussuunnitelma vuosille 2023–2025.</p> <p>Hyödynnetään kylätoimikunta, nuorisovaltuustoa, Vanhus- ja vammaisneuvostoa sekä Vapaa-ajan asukkaiden foorumia entistä tiiviimmin kunnan kehittämisessä.</p>	<p>Suunnitelma on laadittu vuoden 2023 aikana.</p> <p>Kuntalais- ja vapaa-ajan asukkaiden kyselyiden tulokset</p>
<p><i>Toteuma:</i></p>	<p>Kunnan omaa yhtenäistä, kaiken kattavaa osallisuussuunnitelmaa ei ole laadittu. Kunta on ollut mukana Etelä-Karjalan kylien osallisuustyössä ja samoin aktiivinen myös EKHVAn osallisuustyössä.</p> <p>Nuorisovaltuuston aktivoinnissa onnistuttiin vuonna 2023. Tässä merkittävänä tekijänä on ollut nuorisotyön siirtyminen kunnan omaksi toiminnaksi. Samoin vanhus- ja vammaisneuvoston kanssa tehtävät yhteinen osallisuustyö on koettu onnistuneeksi.</p> <p>Tällä hetkellä on suunnitteilla hanke, jonka puitteissa saataisiin eräänä lopputuotteena osallisuussuunnitelma. Hankkeessa kohderyhmänä on suunniteltu erityisesti kolmannen sektorin toimijoista mm. kylätoimijat.</p>	
<p>Sujuva arki, lähipalvelut</p>	<p>Ikäihmisten palvelu- ja vuokra-asumiseen liittyvä selvitystyö on toteutusvaiheessa ja tehostetun palveluasumisen yksikkö sijoittuu Savitaipaleelle.</p>	<p>Kunta on ratkaissut kuinka tehostettu palveluasuminen, palveluasuminen ja muu ikäihmisten vuokra-asuminen on ratkaistu Savitaipaleen alueella.</p>
<p><i>Toteuma:</i></p>	<p>Savitaipaleen Vanhaintuki ry:n konkurssin seurauksena kuntakonserniin ostettiin vuonna 2023 vanhaintuen aiemmin omistuksessa olleet kiinteistöt. Yhdessä uuden omistajan, kunnan 100-prosenttisesti omistaman yhtiön, kanssa on ryhdytty suunnittelemaan koko kunnan vuokra-asumiseen liittyviä asioita. Tämä työ jatkuu maaliskuussa 2024.</p>	

Mittaritietoa:

- Kuntakuvan positiivisuus: Nettomuuttovoittoa 17 henkilöä. Tähän on vaikuttanut merkittävästi tällä tulosalueella tehtävä kotouttamisen työ ja ukrainalaisten mahdollisuus saada kotikuntaoikeus vuoden Suomessa oleskelun jälkeen.
- Kunnan verkkosivujen seuraajatiedot: Verkkosivut otettiin käyttöön 1.6.2023. Kävijämäärät ovat pysyneet tasaisina, päivittäiset käynnit n. 90–200 käyntiä. Viime kesän Sapassi-viikon aikaan liikenne sivuille lähes tuplaantunut. Aikavälillä 1.6.2023–10.3.2024 yht. 44 537 käyntiä sivuilla. Uudistetussa verkkosivustossa korostuvat selkeys, helppokäyttöisyys ja ajantasainen tieto. Uudet verkkosivut on suunniteltu käyttäjäystävällisiksi, jotta kuntalaiset löytävät tarvitsemansa tiedon helpommin. Selkeä navigointirakenne helpottaa olennaisten tietojen löytämistä.

- Facebookin ja Instagramin seuraajia on aktiivisesti houkuteltu. Facebookissa 1928 (1787 ed. vuosi) seuraajaa, Instagramissa on 953 (871 ed. vuosi) seuraajaa. Luvut maaliskuun alun lukuja.
- Omistajavaihdos- tai uusien yrittäjien määrää on vaikea luotettavasti mitata. Omistajavaihdosprosesseja on tiedossa joitakin. Omistajavaihdosasiakkuuksia ohjataan aktiivisesti niiden esille tullessa mm. Etelä-Karjalan Yrittäjien omistajavaihdospalveluiden piiriin. Lisäksi kunta tarjosi mm. ProAgrialta sekä vuonna 2023 MT-tilikiinteistöä asiantuntijapalveluita mm. omistajavaihdoksiin tai muuhun yrittäjän tai yrittäjäksi aikovan henkilön tarvitsemaan asiantuntijuuteen.
- Business Millin asiakkaina on ollut vuonna 2023 16 savitaipalelaista asiakasta
- Matkailuvirtojen heikkeneminen Suomen itärajan sulkeuduttua on aiheuttanut matkailualan yrittäjille taloudellisia haasteita. Myös koronan ja kriisiytyneen maailmantilanteen aiheuttamalla yleisellä kustannusten nousulla on ollut vaikutus liikennemääriin yms. Loppuvuodesta VT 13 varrella sijainnut Savitaipaleen Helmi -liikenneasema ilmoitti lopettavansa toimintansa ja näin kävikin vuoden vaihteessa.
- Savitaipaleen Vanhaintuki ry ajautui konkurssiin maaliskuussa 2023. Hoitotyötä tekevät henkilöt siirtyivät Etelä-Karjalan hyvinvointialueen palvelukseen.
- Muovin kierrätykseen erikoistunut Plasmex Oy ajautui konkurssiin kesäkuussa 2023
- Savitaipaleen kunnalla on suuret odotukset vuonna 2023 perustetun Savitaipaleen Aurinkoenergia Oy:n suhteen.
- Tienhaaran mylly jatkoi myllytoimintaa uuden myllärin toimesta

ELINKEINO- JA MARKKINOINTIPALVELUT, Talous

ELINKEINO- JA MARKKINOINTIPALVELUT							
	TP2022	TA2023	Muutos	TA(M)2023	Toteuma	Poikkeama €	Poikkeama %
Toimintatuotot	109 005	45 700		45 700	108 082	62 382	236,5
Toimintakulut	484 555	732 270	-87 500	644 770	514 692	130 078	79,8
TOIMINTAKATE	-375 550	-686 570	87 500	-599 070	-406 610	192 460	67,9
Poistot	0	0		0	0	0	

EKSOTE

Tulosalueen kuvaus 31.12.2022 asti

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä purettiin Etelä-Karjalan hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa vuoden 2023 alussa. Tämä taulukko esitetään vain vertailutietojen takia.

EKSOTE, Talous

EKSOTE							
	TP2022	TA2023	Muutos	TA(M)2023	Toteuma	Poikkeama €	Poikkeama %
Toimintatuotot	298 089	0		0	0	0	0
Toimintakulut	16 475 025	0		0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-16 176 936	0	0	0	0	0	0
Poistot	0	0		0	0	0	

KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ, Talous

KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ							
	TP2022	TA2023	Muutos	TA(M)2023	Toteuma	Poikkeama €	Poikkeama %
Toimintatuotot	1 448 519	144 290		144 290	345 490	201 200	239,4
Toimintakulut	19 198 535	2 241 140	-91 000	2 150 140	1 897 944	252 197	88,3
TOIMINTAKATE	-17 750 016	-2 096 850	91 000	-2 005 850	-1 552 454	453 396	77,4
Poistot	6 220	23 505		23 505	14 023	9 482	59,7

2.1.1.4 Sivistyslautakunta

SIVISTYSPALVELUIDEN TOIMIALA

SIVISTYSTOIMEN HALLINTO

Tilivelvollinen

Sivistystoimenjohtaja

Tulosalueen kuvaus

Sivistystoimen hallinto vastaa sivistyslautakunnan päätösten valmistelusta ja toimeenpanosta, sivistyspalvelujen suunnittelu-, talous- ja hallintopalveluista, tulosalueen sopimuksista ja muista sivistyspalvelujen hallintotehtävistä yhteistyössä kunnan muiden hallintokuntien, toimielinten ja yhteistyötahojen kanssa. Tavoitteena on laadukkaiden varhaiskasvatus-, opetus-, kirjasto-, kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tuottaminen joustavasti ja taloudellisesti. Sivistyspalvelujen suunnittelussa huomioidaan kunnan väestörakenteen muutokset sekä yhteistyön kehittäminen eri sidosryhmien ja naapurikuntien kanssa.

Toimintaympäristön muutokset

Sivistystoimen hallinnossa suurin muutos tapahtui vuonna 2023 siinä, kun hyvinvointipalvelut siirtyivät hallinnosta sivistyspalveluille. Tehtävän hoitoa varten perustettiin hyvinvointiasiantuntijan toimi, jonka työajasta puolet myydään Luumäen kunnalle. Hyvinvointiasiantuntijan ensisijainen tehtävä on toimia asiantuntijana kunnan ja hyvinvointialueen toimintojen rajapinnalla. Tämän lisäksi hän osallistuu aktiivisesti molemmissa kunnissa kuntalaisten hyvinvointia edistävän toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen. Savitaipaleen kunnassa lähimmät yhteistyötahot ovat vapaa-ajan koordinaattori ja nuorisotyöntekijä. Hyvinvointiasiantuntija toimii Lyhty-ryhmän puheenjohtajana ja koollekutsujana sekä vastaa vanhus- ja vammaisneuvoston toiminnasta.

Tämän lisäksi sivistyksen hallintoa vahvistettiin osuudella palvelusihteerin työpanoksesta. Koulukeskukselle palkattiin toinen koulusihteerin 1.8.2023 alkaen ja hänen työpanoksestaan ja palkastaan 30 % ohjautuu sivistyksen hallintoon. Hänen vastuualueenansa ovat sivistys- ja hyvinvointilautakunnan kokousasiat sekä hankehallinta.

Koko sivistyksen henkilöstömäärää ovat kasvattaneet uimahalli- ja nuorisotoiminnan alkaminen kunnan omana toimintana. Näiden kustannusvaikutukset on kuvattu oman tulosalueensa toimintaympäristön muutoksissa.

Sitovat tavoitteet, toteuma:

Strategiasta johdettu painopiste	Toimialan tavoite ja toimenpide	Mittari
Elinvoimainen kunta/henkilöstön osaamisesta ja hyvinvoinnista huolehtiminen	Hyvinvoiva, sitoutunut ja osaava henkilöstö. Henkilöstön osallistuminen kehitystyöhön, koulutus ja kehittämissuunnitelma kehityskeskustelujen pohjalta	Kehitys- ja tavoitekeskustelut, henkilöstön koulutuspäivät, työhyvinvointikyselyt

<i>Toteuma:</i>	Henkilöstön sitoutuminen työhön on hyvä. Kehityskeskustelut käyty maaliskuuhuhtiluussa 2023. Työhyvinvointikyselyjä ei ole tehty. Työhyvinvointiin ja työssä-jaksamiseen on kiinnitetty huomiota osana kehityskeskusteluja.	
Sujuva arki/palveluiden laadun kehittäminen	Hyvä yhteistyö sidosryhmien kanssa	Positiivinen asiakaspalaute mm. koulukuljetuksista (>90%)
<i>Toteuma</i>	Tukipalveluiden muutosten myötä sidosryhmien määrä hallinnossa on kasvanut. Koulukuljetusta järjestävien liikennöitsijöiden lisäksi uusia sidosryhmiä ovat Meita ICT-palvelujen osalta sekä Saimaan Tukipalvelut ruokapalveluiden osalta. Liikennöitsijöiltä ei ole kerätty kirjallista palautetta, mutta käytöjen keskustelujen perustella he ovat tyytyväisiä koulukuljetusten ja asiointiliikenteen organisointiin. Saimaan Tukipalvelut keräsi asiakaspalautetta marraskuussa 2023. Savitaipaleen kunnan ka. asteikolla 1-4 oli 2,71. Tukipalveluiden koko alueen ka. oli 2,80.	
Hyvinvoiva kuntalainen	Mahdollistetaan kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen mahdollisimman matalalla kynnyksellä erikseen hyväksyttävän hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden avulla.	Laajan hyvinvointisuunnitelman toteutuminen jokaisella toimialueella.
<i>Toteuma</i>	Kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi ja tukemiseksi on laadittu hyvinvoinnin vuosikello, johon on kirjattu kaikki vuoden aikana hyvinvointia tukevat toimenpiteet, kuten erilaiset teemaviikot. Aikuisväestön tavoittaminen hyvinvoinnin edistämisen osalta on edelleen haasteellista, muut ikäryhmät tavoitetaan hyvin.	

Muut tavoitteet

Tavoite ja toimenpiteet	Mittari	Toteuma TP 2021	Tavoitearvo TA 2022	Toteuma TP 2022	Tavoitearvo TA 2023	Toteuma TP2023
Sivistystoimen hallinto tukee ja mahdollistaa yksiköiden sujuvan toiminnan	yksiköiden esimiesten tyytyväisyyskysely (1-5)	Ei toteutettu.	3	Ei toteutettu	3	Ei toteutettu

Kuntalaisten yhteydenottojen nopea käsittely	reagointi vuorokauden kuluessa (Kyllä-Ei)					
		Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä

SIVISTYSTOIMEN HALLINTO, Talous

SIVISTYSTOIMEN HALLINTO							
	TP2022	TA2023	Muutos	TA(M)2023	Toteuma	Poikkeama €	Poikkeama %
Toimintatuotot	26	0	25 000	25 000	41 887	16 887	167,5
Toimintakulut	213 306	184 850	91 000	275 850	306 455	-30 605	111,1
TOIMINTAKATE	-213 280	-184 850	-66 000	-250 850	-264 568	-13 718	105,5
Poistot	0	0		0	0	0	

Talousarviopoikkeaman selvitys

Sivistyksen hallinnon poikkeama talousarviossa selittyy lisähenkilöstön palkkaamisella. Hyvinvointiasiantuntija toimesta kulut vuoden 2023 aikana olivat hieman suuremmat kuin Luumäen kunnan, koska työntekijän vuosilomat olivat vielä kokonaisuudessaan Savitaipaleen kunnan vastuulla (kunnan entinen työntekijä).

Uuden palvelusihteerin palkkaan ei talousarviovaiheessa ollut varauduttu.

PERUSOPETUS

Tilivelvollinen

Koulukeskuksen rehtori ja Heituinlahden koulun johtaja

Tulosalueen kuvaus

Tulosalue sisältää perusopetuksen, aamu- ja iltapäivätoiminnan. Tulosalueen tavoitteena on tarjota laadukasta perusopetusta.

Kunnassa on perusasteen 1–6 luokan opetusta antava Heituinlahden koulu ja 1–9 -luokkien opetusta antava Europaeuksen koulu. Heituinlahden koululla esiopetus järjestetään Heituinlahden päiväkodin toiminnan yhteydessä, mutta esiopetus tekee tiivistä yhteistyötä alkuopetusluokan kanssa. Europaeuksen koulussa on kaksi pienluokkaa, joissa annetaan erityisen tuen opetusta 1–9-luokkien oppilaille, joita integroidaan yksilöllisten suunnitelmien mukaisesti yleisopetukseen.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa tarjotaan 1–2-luokkalaisille ja erityisoppilaille. Kirkonkylässä aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään Savitaipaleen koulukeskuksessa osana koulukeskuksen toimintaa. Heituinlahdessa iltapäivätoimintaa järjestetään Heituinlahden koululla.

Koulut laativat vuosittain lukuvuoden työskentelyä koskevan työsuunnitelman, joka hyväksytään sivistyslautakunnassa.

Perusopetus

Perusopetuksessa opiskellaan sivistyslautakunnan 12.4.2016 hyväksymän opetussuunnitelman mukaisesti. Alakoulujen opetusryhmien lukumäärä vahvistetaan vuosittain. Yläkoulu toimii kaksisarjaisena.

Vuodesta 2009 alkaen kunta on myynyt luokkamuotoisen erityisopetuksen palveluita Lemin kunnalle. Lukuvuonna 2023–2024 ei ole ollut palvelun myyntiä. Europaeuksen koulun erityisopettaja toimii myös Heituinlahden koulun erityisopettajana yhtenä päivänä viikossa.

Toimintaympäristön kuvaus

Talousarviossa kustannusrakenne on muuttunut niin, että ateriapalvelut ostetaan ulkopuoliselta toimijalta oman ruokapalvelutuotannon sijaan. Kiinteistömenot laskutetaan myös ensimmäistä kertaa sisäisinä vuokrina suoraan toimintayksiköiltä.

Opetuksen esitystekniikka ja ICT-tekniikka ulkoistettiin 2023 Meita Oy:lle. Ulkoistuksen johdosta opettaminen ja oppiminen vaikeutuivat jatkuvista teknisistä ongelmista johtuen, joita ei ole pystytty ratkaisemaan. Nämä edellä mainitut nostavat osaltaan oppilaskohtaisia kustannuksia.

Perusopetuksessa on toiminut osa-aikaisesti suomi toisena kielenä opettaja, joka on vastannut pääasiassa ukrainalaispakolaisten opetuksesta. Valtioneuvoston päätöksellä perusopetukseen lisätään seitsemännelle luokalle yksi vuosiviikkotunti ruotsin kieltä. Samalla myös tällä hetkellä koulussa oleville seitsemännen ja kahdeksannen luokan

oppilaille on koulutuksen järjestäjän lisättävä ruotsin kieltä yhdeksännelle luokalle yksi vuosiviikkotunti.

Valtioneuvosto on lisäksi päättänyt, että perusopetuksen tuntijakoon lisätään äidinkieltä vuosiluokille 1–2 kaksi vuosiviikkotuntia ja vuosiluokille 3–6 yksi vuosiviikkotunti matematiikkaa. Aikataulusta ei ole annettu vielä tarkempaa tietoa koulutuksen järjestäjille, mutta todennäköisesti muutos astuu voimaan vuonna 2024 syksyllä tai vuonna 2025. Nämä valtioneuvoston päättämät tuntimäärien lisäykset tulevat kasvattamaan perusopetuksen oppilaskohtaisia kustannuksia.

Sitovat tavoitteet, toteuma:

Strategiasta johdettu painopiste	Toimialan tavoite ja toimenpide	Mittari
Oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointi	-kohtuullisenkokoiset opetusryhmät -riittävä ohjaus ja tuki -tunnetaitojen opettaminen	-tuntiresurssi/oppilas -kouluterveyskysely -oma hyvinvointikysely oppilaille ja opiskelijoille
<i>Toteuma:</i>	Opetusryhmät ovat pysyneet kohtuullisen kokoisina. Tunnetaitoja on opiskeltu sekä luokanopettajien ja luokanvalvojien ohjauksessa erillisillä tunneilla että arkipäivän tilanteissa. Oma hyvinvointikysely ja kouluterveyskyselyt on toteutettu oppilaille. Palautetta on analysoitu hyvinvointiasiantuntijan johdolla Lyhty-ryhmässä sekä opettajien ja opiskeluhuoltohenkilöstön kesken. Merkittäviä kehittämiskohteita ei saatujen palautteiden puolelta esiintynyt. Kehittämistä vaativat toimenpiteet huomioidaan vuosittain laadittavissa lukuvuosisuunnitelmissa.	
Laadukas opetus perusopetuksessa	-pätevän opetushenkilöstö -monipuoliset opetusmenetelmät -yhteistyö yli luokkarajojen sekä koulujen ja esiopetuksen välillä	-päteviä opettajia opetushenkilöstöstä (%) -kysely toteutuneista opetusmenetelmistä - toteutuneet yhteistöprojektit
<i>Toteuma:</i>	Opetusmenetelmät ovat olleet monipuolisia. Esiintyneet ongelmat opetusesitystekniikassa ovat haitanneet jonkin verran opetuksen monipuolistamisessa. Kansainvälistä yhteistyötä on aloitettu Erasmus+ hankkeen puitteissa Viron Tori vald-kunnan kanssa.	

Luonnon monimuotoisuuden ja ilmastonmuutoksen vaikutusten ymmärtäminen ja kiertotalouden tuominen osaksi kouluarkea	-roskien lajittelu -omasta ympäristöstä huolehtiminen -luontoretket -erilaiset tutkimukset omassa elinympäristössä -omien arjen valintojen vaikutukset hiilijalanjälkeen	-tehdyt retket ja tutkimukset -siisti kouluympäristö -lajittelun onnistuminen - kierrätysmahdollisuudet ja tapahtumat
Toteuma:	Roskien lajitteluastiat on saatu koulukeskukseen ja ne ovat parantaneet mahdollisuuksia arjen valintojen toteuttamiseen lajittelun onnistumiseksi. Koulujen lähiympäristöstä on kerätty roskaa vuosittain keväällä opettajien johdolla. Erityisesti biologian tunneilla on tehty erilaisia pienimuotoisia tutkimuksia ja selvityksiä lähialueelta. Koulukeskus sai lahjoituksen energia- ja sähkötekniikan opetuskäyttöön laitteiston laboratoriotyöskentelyyn. Laitteiston avulla voidaan kokeilemalla selvittää eri energiatuottotapojen vaikutuksia sähkön tuottamiseen ja puhtaan energian tulevaisuuden käyttömahdollisuuksiin.	

Muut tavoitteet ja tunnusluvut

Tavoite ja toimenpiteet	Mittari	Toteuma TP 2021	Toteuma TP 2022	Tavoitearvo TA 2023	Toteuma TP2023
Vaikuttavuus					
Kelpoisuusehdot täyttävien opettajien osuus peruskoulun opettajista	osuus opettajista	95 %	91 %	95 %	98 %
Kelpoisuusehdot täyttävien koulunkäynninohjaajien osuus	osuus ohjaajista	75 %	80 %	80 %	80 %
Kunta- ja/tai koulukohtaisesti tehtyjen valtakunnallisten kokeiden keskiarvo ja hajonta verrattuna koko maan em. kokeisiin	ka.	valtak. ka.,	valtak. ka	>valtakunn. ka.	valtak. ka.
Oppilaan ja opettajan näkökulma					
Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt	1-5	5	5	5	5
Taloudellinen näkökulma					
Oppilaskohtaiset toimintamenot (ilman kotikuntakorvauksia) perusopetus		10 020	9 801	10 850	10 832
Oppilaskohtaiset koko toiminnan bruttokustannukset (ilman kotikuntakorvauksia ja poistoja) perusopetus		12 042	11 819	12 770	13 605

Tunnusluvut	TA 2023	TP2023	Poikkeama
Koulukuljetuskustannukset			
- Peruskoulut	402 000	357 233	44 767
Oppilasmäärät, painotettu keskiarvo			
- Heituinlahden koulu	30,8	29,8	1,0
- Europaeuksen koulu 1-6 lk	134,7	135,0	0,3
- Europaeuksen koulu 7-9 lk	105,5	101,8	3,7
Yhteensä 1 - 9 peruskoulu	271,0	261,6	9,4
Tuntiresurssit (tuntia / oppilas)			
- Heituinlahti	2,63	2,72	0,11
- Europaeus 1-6	1,59	1,59	0,00
- Europaeus 7-9	2,25	2,33	0,08
- Erytisopetus (vkt)	108,00	108,00	0,00
Opetusryhmien määrä			
Heituinlahden koulu	3	3	0
Europaeuksen koulu 1-6 lk	9	9	0
Europaeuksen koulu 7-9 lk	7	7	
Aamu- ja iltapäivätoiminta apip-toiminnan nettohinta € /t.	31,66	24,45	7,21
Kotikuntakorvaukset			
kotikuntakorvaustulot	190 400	196 424	6 024
kotikuntakorvausmenot	41 300	41 259	41

PERUSOPETUS, Talous

PERUSOPETUS							
	TP2022	TA2023	Muutos	TA(M)2023	Toteuma	Poikkeama €	Poikkeama %
Toimintatuotot	431 889	243 400	0	243 400	268 976	25 576	110,5
Toimintakulut	3 035 406	3 774 440	-100 000	3 674 440	3 696 807	-22 367	100,6
TOIMINTAKATE	-2 603 517	-3 531 040	100 000	-3 431 040	-3 427 831	3 209	99,9
Poistot	12 662	7 700		7 700	7 691	9	99,9

LUKIO

Tilivelvollinen

Koulukeskuksen rehtori

Tulosalueen kuvaus

Kunnassa toimii yksi lukio, jossa voi opiskella myös aikuisten opetussuunnitelman mukaan. Tulosalueen tavoitteena on tarjota kilpailukykyistä lukiokoulutusta.

Lukio

Lukiossa opiskellaan sivistyslautakunnan 20.9.2016 hyväksymän opetussuunnitelman mukaisesti sekä 1.8.2021 aloittaneiden lukiolaisten osalta uutta opetussuunnitelmaa noudattaen. Lukion opiskelijamäärä lukuvuonna 2023–2024 on 102, joista kolme lukiolaista valmistui joulukuussa 2023. Muita kuin Savitaipaleen kuntalaisia lukiossa opiskelee lukuvuonna 2023–2024 yhteensä 58 opiskelijaa, mikä on 59 % lukion koko oppilasmäärästä. Lukion opiskelijamäärä on viime vuosina kasvanut 70 opiskelijasta 102 opiskelijaan. Uutena ryhmänä lukioon on tullut Suomessa peruskoulun suorittaneita suomi toisena kielenä opiskelijoita sekä ukrainalaisia opiskelijoita. Suomi toisena kielenä opetusta on jouduttu lisäämään heidän opettamiseensa. Kunta saa lukion jokaisesta opiskelijasta valtionosuuden, joka oli vuonna 2023 10 039 euroa/opiskelija. Vuonna 2024 valtionosuus on 10 530 euroa/opiskelija.

Vuonna 2022 valtionosuus oli 9583,16 euroa/opiskelija. Vastaavasti opiskelijakohtainen kustannus ilman sisäisiä kuluja oli 13 077,44 €/opiskelija.

Toimintaympäristön muutokset

Talousarviossa kustannusrakenne on muuttunut niin, että ateriapalvelut ostetaan ulkopuoliselta toimijalta oman ruokapalvelutuotannon sijaan. Kiinteistömenot laskutetaan myös ensimmäistä kertaa sisäisinä vuokrina suoraan toimintayksiköiltä. Opetusesitystekniikka ja ICT-palvelut on ulkoistettu vuonna 2023 ja lukio siirtyi käyttämään näitä palveluita 1.8.2023. Nämä nostavat osaltaan oppilaskohtaisia kustannuksia.

Muut toimintaympäristön muutokset koskevat uuden lukiolain ja oppivelvollisuuslain edellyttämiä toiminnallisia muutoksia sekä opiskelija-aineksen muuttumista aiempaa heterogeenisemmäksi.

Uuden oppivelvollisuuslain mukaan nuori on oppivelvollinen 18 ikävuoteen asti ja koulutus on heille maksutonta. Laki velvoittaa koulutuksen järjestäjän antamaan opiskelijoille hänen opintojensa edistymisen varmistamiseksi kunkin opiskelijan yksilölliseen tuen tarpeeseen perustuvan määrän erityis- ja tukiopetusta. Tämä lisää lukiokoulutuksen kustannuksia. Lukion oppivelvolliselle on perusopetuksen tavoin ostettava ulkoa myös asiantuntija- ja kuntoutuspalveluita (lähinnä sosiaali- ja terveystieteiden palveluita). Uusi toisen asteen koulutuksen järjestäjä velvoittava opiskeluhuoltolaki astuu voimaan ennakkotietojen perusteella 1.1.2025, mikä lisää erityisopetuksen ja opiskelun tuen kustannuksia lukiossa lain astuessa voimaan.

Lukio on varautunut toisen asteen koulutuksen järjestämisessä tulevaisuudessa tapahtuviin muutoksiin verkostoitumalla erikokoisten lukio-opetuksen järjestäjien kanssa itsenäisesti ja opetushallituksen tukemana.

Koulu on verkostoitunut maakunnallisesti Etelä-Karjalan muiden maaseutukuntien lukioiden (Taavetti, Rautjärvi, Parikkala) kanssa. Savitaipaleen lukion koordinoimassa 31.7.2024 päättyvässä hankkeessa selvitetään, aloitetaan ja syvennetään yhteistyötä lukioiden välillä sekä opetuksessa että opiskelijoiden välillä.

Lukio on mukana opetushallituksen tukemassa Sastamalan kaupungin koordinoimassa seutulukiohankkeessa, johon osallistuu 18 lukiota eri puolelta Suomea. Seutulukioverkoston tavoitteena on lukiokoulutuksen kehittäminen neljällä eri osa-alueella, joita ovat lukiokoulutuksen saavutettavuus, laadukas oppiminen, hyvinvointi ja osallisuus ja kehittyvä toimintakulttuuri. Työskentely tapahtuu yhteisissä ja lukion sisäisissä työryhmissä pääasiassa webinaarein ja Teamsin välityksellä. Tavoitteena on luoda lukio-opetukseen kullekin opetuksen järjestäjälle sen omista lähtökohdista ja painotuksista toteutuva yllä olevat osa-alueet huomioiva laatujärjestelmä tai osa siitä. Hanke päättyy 31.12.2024.

Uutena verkostohankkeena yhteistyössä Taavetin ja Rautjärven lukioiden kanssa lukio aloittaa maaliskuussa 2024 opetushallituksen tukemana lukiokoulutuksen oppimisen tuen kehittämishankkeen, joka päättyy 31.12.2025. Savitaipaleen lukio koordinoi hanketta. Hankkeen avulla etsitään valtakunnallisten linjausten ja tulossa olevan uuden opiskelijahuoltolain velvoitteiden mukaisesti opiskelijalähtöisiä, taloudellisia ja tehokkaita tukimuotoja opiskelijoiden auttamiseksi lukio-opintojen suorittamisessa. Myönnetyn tukisumman avulla pilotoimme erilaisten tukimuotojen antamista lukiossa.

Kaikki hankkeet ovat opetushallituksen valtakunnallisia lukio-opetuksen kehittämishankkeita, joiden avulla pyritään vastaamaan tulevaisuuden lukio-opetuksen ja lukio-opetuksen järjestämisen haasteisiin.

Kussakin hankkeessa on 10 % omavastuu, jonka lukio kattaa omasta hyväksytystä palkka- budjetistaan.

Sitovat tavoitteet, toteuma:

Strategiasta johdettu painopiste	Toimialan tavoite ja toimenpide	Mittari
-oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointi	-kohtuullisen kokoiset opetusryhmät -riittävä ohjaus ja tuki -tunnetaitojen opettaminen	-kouluterveyskysely -oma hyvinvointikysely oppilaille ja opiskelijoille
<i>Toteuma:</i>	<p>-kouluterveyskysely on tehty ja tulokset analysoitu Lyhty-ryhmässä. Hyvinvointiasiantuntija on tehnyt yhteenvedon tuloksista. Kehittämistä ja huomiota vaativat toimenpiteet huomioidaan lukion lukuvuosisuunnitelmissa.</p> <p>Oman hyvinvointikyselyn tulokset opiskelijoille olivat hyvät ja mitään selkeitä kehittämistä tarvitsevia toimenpiteitä ei noussut esiin. Tunnetaitojen</p>	

	opettaminen on toteutettu arkitilanteissa ja vierailevien luennoitsijoiden toimesta.	
-laadukas lukio-opetus	<ul style="list-style-type: none"> -monipuolinen opintotarjonta -verkostoyhteistyö yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa -kansainvälinen yhteistyö, esim. Virtaa Kuolimosta opintokokonaisuus -pätevä ja motivoitunut opettajakunta 	<ul style="list-style-type: none"> -vuosittainen arviointikysely opiskelijoille -opiskelijoiden määrä ikäluokan kokoon suhteutettuna -lukion opiskelijakunnan antama laadullinen palaute ja osallisuus lukion kehittämisessä
<i>Toteuma:</i>	<p>Monipuolinen opintotarjonta on pystytty toteuttamaan. Verkostoyhteistyötä on tehty erilaisin korkeakouluihin ja yliopistoihin suuntautuneiden opintokäyntien toimesta sekä lukioon suuntautuneiden opintoesittelyiden toimesta. Senioriabit esittelivät lukion jälkeisiä opiskeluitaan yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa. Lukiolaisilla on ollut halutessaan mahdollista suorittaa yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen tarjoamia lukiolaisille suunnattuja opintoja lukioon sekä lukiosta.</p> <p>Kansainvälistä yhteistyötä on tehty Virtaa Kuolimosta-opintokokonaisuuden kautta opintomatkan suuntautuessa Kööpenhaminan yliopiston alaisuudessa toimivaan Itä-Meren instituuttiin.</p> <p>Arviointikysely on toteutettu ja saatu palaute on ollut positiivista. Lukio-opiskelijoiden määrä ikäluokan kokoon suhteutettuna on ollut erinomainen.</p>	

Muut tavoitteet ja tunnusluvut

Tavoite ja toimenpiteet	Mittari	To- teuma TP 2021	Toteuma TP 2022	Tavoitearvo TA 2023	Toteuma TP2023
Vaikuttavuus					
Kelpoisuusehdot täyttävien opettajien osuus lukion opettajista	osuus opettajista	100 %	100 %	100 %	100 %
Lukio-opiskelijat oman kunnan ikäluokasta	osuus hakijoista	50 %	40% ikäluokittain tapahtuva vaihtelu	>50 %	44%, ikä- luokittain ta- pahtuva vaihtelu
Omasta peruskoulusta omaan lukioon tulevien osuus lukion aloittavista	osuus lukion aloittaneista	30 %	50 %	60 %	40 %. runsas hakijamäärä naapurikunnista
Lähikunnista tulevien lukio-opiskelijoiden osuus lukion aloittavista	osuus lukion aloittaneista	70%	50 %	30 %	60 %, ks. edellä
Ylioppilastutkinnon suorittaneiden prosentuaalinen osuus lukio-opiskelijoiden kolme vuotta aikaisemmin aloittaneista		95 %	95%	95%	89%, valtakunnallinen trendi
Lukion keskeyttäneiden prosentuaalinen osuus vuoden aikana		< 5 %	<5 %	<5%	<5%
Oppilaan ja opettajan näkökulma					
Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt	1-5	5	5	5	5
Taloudellinen näkökulma					
Oppilaskohtaiset toimintamenot (ilman kotikuntakorvauksia)					
lukio		10 849	12 044	12 623	13 077
Oppilaskohtaiset koko toiminnan bruttokustannukset (ilman kotikuntakorvauksia ja poistoja)					
lukio		12 109	13 301	13 696	14 944

Tunnusluvut	TA 2023	TP2023	Poikkeama
Koulukuljetuskustannukset			
- Lukio	180 000	191 979	11 979
Oppilasmäärät, painotettu keskiarvo			
Lukio	96,7	100,6	3,9
Tuntiresurssit (tuntia / oppilas)			
- Lukio kokonaisresurssi	250,00	250,00	0

LUKIO, Talous

LUKIO							
	TP2022	TA2023	Muutos	TA(M)2023	Toteuma	Poikkeama €	Poik- keama %
Toimintatuotot	115 844	57 000		57 000	91 304	34 304	160,2
Toimintakulut	1 200 426	1 227 830	150 000	1 377 830	1 472 785	-94 955	106,9
TOIMINTAKATE	-1 084 582	-1 170 830	-150 000	-1 320 830	-1 381 481	-60 651	104,6
Poistot	5 308	3 845		3 845	3 845	0	100,0

Talousarviopoikkeaman selvitys

Lukiokoulutuksen kustannuksia talousarvioon on nostanut lukion siirtyminen kokonaan kaksisarjaiseksi. Lukion kahden opettajien palkan oikaisuja jouduttiin tekemään takautuvasti vuodelta 2019 alkaen mikä aiheutti 28 250 euron menolisäyksen ja samalla peruskoulun ja lukion yhteiset opettajan virat muutettiin lukion ja perusopetuksen yhteisiksi viroiksi, koska opettajien työ on painottunut lukioon opiskelijamäärien kasvun johdosta.

Keväällä 2023 arvioitiin, että lukio siirtyisi valtakunnallisen pienehköjen lukioiden opiskelijamäärien kehittymistä noudattelevan suuntaviivan mukaisesti takaisin kohti yksisarjaisuutta ja lukiossa aloitaisi noin 20 opiskelijaa, mihin varauduttiin. Omasta peruskoulusta haki lukiokoulutukseen yhteishaun alustavien hakemusten pohjalta 16 opiskelijaa. Arviointimme perusteella aloittavien opiskelijoiden määrä tulisi olemaan 20–22 opiskelijaa 1.8.2023. Yhteisvalinnan tulosten perusteella, jotka saatiin kesäkuussa, sekä elokuun alussa vahvistuneiden opiskelupaikkojen vastaanottamisen jälkeen lukion aloitti 1.8.2023 yhteensä 40 lukiolaista.

Lukiolla ei ole lainsäädännön mukaisesti mahdollista rajoittaa opiskelijoiden määrää, mikäli lukioon tulevien keskiarvorajat ylittävät sivistyslautakunnan vahvistaman keskiarvorajan 7,0 ja vapaita lukiopaikkoja on.

Ennakoitua suurempi aloittaneiden lukiolaisten määrä pakotti lukion siirtymään kahteen rinnakkaisryhmään lukionsa aloittavien osalta, mikä lisäsi opetustuntien ja erityisopetuksen tuntien määrää. Lisäksi kustannuksia lisäsi tietokoneiden hankkiminen lukiolaisille, koulu-ruokailuun, kuljetuksiin ja oppikirjojen sekä digimateriaalin hankintaan liittyvät kustannukset, jotka ovat opiskelijoille maksuttomia oppivelvollisuuslain muuttumisen jälkeen. Tukiopetustunteja ja erityisopetuksen tukea on lisäksi jouduttu antamaan aiempaa enemmän. Lukio joutui siirtymään uuteen opetuksen esitystekniikkaan sekä ICT-tekniikkaan 1.8.2023. Opetusta ei voitu syksyllä toteuttaa kokonaisuudessaan normaalioppituntien puitteissa. Jopa kolmasosa varsinaisista oppitunneista on kulunut laitteiden toimimattomuuden ongelmien selvittelyyn ja korjaamiseen oppituntien aikana koulun oman ICT-tuen avulla. Varsinaisen opetuksen toteuttamatta jäänyttä aikaa on jouduttu paikkaamaan opintojen etene-
misen mahdollistamiseksi tukiopetuksen antamisella.

Savitaipaleen lukio on sitoutunut noudattamaan vuotuista talousarviota Savitaipaleen kunnassa elin- ja vetovoimaa lapsiperheille tuottavana toisen asteen koulutusta kunnassa tarjoavana oppilaitoksena kunnanvaltuuston strategialinjausten mukaisesti. Savitaipaleen lukioon tulevien uusien lukiolaisten määrä vaihtelee vuosittain ja tarvittava resurssointi opetukseen pystytään tekemään vasta heinä-elokuussa yhteishaun tulosten varmistuttua. Näin

on toimittu vuosittain. Tällöin selviää, pystytäänkö opetus toteuttamaan yksisarjaisena vai pitääkö perustaa kaksi rinnakkaista opetusryhmää. Tämä poikkeaa suurista lukioista, joiden uusien opiskelijoiden sisäänottomäärä on ennalta määrätty ja sen pohjalta voidaan tehdä talousarvio ja määrittää lukion käytettävissä oleva resurssi kalenterivuosittain sekä opetukseen että muihin toimintoihin uuden maksuttomaan toisen asteen koulutuksen opetuksen järjestäjää velvoittavan lainsäädännön myötä. Tämä poikkeaa myös oman perusopetuksen kalenterivuositaisen talousarvion ennustettavuuden suhteen.

Mikäli lukion menokustannuksia halutaan leikata, lukioon vaadittavaa keskiarvorajaa tulee jatkossa nostaa. Tästä on viestitetty myös kunnan johdolle. Jos keskiarvorajaa nostetaan esimerkiksi kahdeksaan, osa Savitaipaleen kunnan omista nuorista jää ilman haluamaansa lukiokoulutuspaikkaa. Ilman lukiopaikkaa näin jäävien määrää on vaikeaa arvioida ennalta, koska ikäluokkien erot vaaditun keskiarvon saavuttamisessa poikkeavat vuosittain. Lain mukaan opiskelijat on otettava lukioon keskiarvon perusteella määräytyvässä järjestyksessä. Savitaipaleen lukion henkilökunta haluaa ensisijaisesti turvata opiskelupaikan Savitaipaleen kunnan omille nuorille, jotka haluavat lukio-opintoihin. Tämän vuoksi opiskelijamäärien rajoittamiseen ei ole lukion aloitteesta ryhdytty.

Tilanne, jossa Savitaipaleen lukiossa on paljon opiskelijoita sekä muista kunnista runsaasti hakijoita, on toivottu tilanne kaikissa pienissä kunnissa, jotka lukio-opetusta järjestävät. Lukion henkilökunnan näkemyksen perusteella tuntuisi hieman omituiselta, jos haluttaisiin omilla toimilla pienentää maakunnallisesti ja kansallisesti arvostetun ja vetovoimaisen lukion opiskelijamääriä vastoin muiden pienten lukio-opetusta järjestävien kuntien linjauksia.

Lukion toimintaa, ylioppilastutkinnon järjestämistä sekä toimintaa ja taloutta suunniteltaessa on toimittava lukiolle asetetun tehtävän ja sitä ohjaavan lainsäädännön ja opetussuunnitelman perusteella. Toiminnassa huomioidaan lukion tehtävä yleissivistyksen lisäksi ylioppilaskirjoitukseen, yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin valmentavana oppilaitoksena. Lukion valtakunnallinen opetussuunnitelma määrää opetuksen järjestäjää tarjoamaan kaikille opiskelijoille pakolliset opintojaksot, valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot sekä lukiokohdattaiset opintojaksot. Näiden opetussuunnitelmassa määrättyjen opintojaksojen ja niistä saatujen tietojen perusteella suoritetaan ylioppilaskirjoitukset. Opintojaksoista saaduilla tiedoilla pyritään jatko-opintoihin yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin kunkin opiskelijan oman suuntautumisen perusteella.

KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT

Tilivelvolliset

Kirjastotoimenjohtaja, kulttuurisihteeri

Tulosalueen kuvaus

Kirjaston tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta sekä tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon. Kirjaston tehtävänä on myös tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Tehtävien hoitamiseksi kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö. Henkilökuntaa on kirjastotoimenjohtaja, kirjastovirkailija sekä kulttuurisihteerikirjastovirkailija (40 % työajasta kirjastovirkailijana). Kesäaikana työllistettiin sivistystoimen muissa yksiköissä toimivia työntekijöitä. Kunnan asiakaspalvelupiste siirtyi kirjastoon kesäkuussa. Kirjaston henkilökunnan lisäksi sitä hoitaa kunnantalolta kirjastoon työskentelemään siirtynyt palvelusihteeri, joka tekee 20 % työajasta myös kirjaston työtehtäviä.

Kulttuuritoimen palvelut järjestetään yhdessä paikkakunnan yhdistysten ym. toimintaryhmien sekä taidekoulujen kanssa. Asiakkaita ovat sekä paikkakunnan oma väki että kesäasukkaat ja matkailijat sekä naapurikuntien asukkaat. Tavoitteena on ylläpitää ja vahvistaa kuvaa kulttuurimyönteisestä ja aktiivisesta kunnasta. Pääpaino on lasten ja nuorten kulttuuri- ja taidekasvatuksessa.

Taiteen perusopetuksen järjestämisestä (musiikki ja kuvataide) on tehty sopimukset Savitaipaleen musiikkikoulun ja Savitaipaleen lasten ja nuorten kuvataidekoulun kanssa. Syksyllä 2022 kuvataidekoulun toiminta siirtyi kansalaisopiston alaisuuteen. Lisäksi kesäisin järjestettävä Sapassi- tapahtuman budjetti siirtyi vuoden 2022 alusta kulttuuritoimen alaisuuteen.

Lappeenrannan musiikkiopistolle on annettu maksusitoumus savitaipalelaisista opiskelijoista. Syyslukukaudella 2023 musiikkiopistossa opiskeli viisi savitaipalelaista oppilasta.

Sitovat tavoitteet, toteuma:

Strategiasta johdettu painopiste	Toimialan tavoite ja toimenpide	Mittari
Sujuva arki/lähipalvelut	Kehitämme palveluiden saavutettavuutta ja tilojen toimivuutta.	Omatoimikirjaston suunnitelman toteutuminen
<i>Toteuma:</i>	AVI:lta saatiin 15 000 € avustusta "Savitaipaleen kirjasto - sujuvasti saatavilla" hankkeelle. Omatoimikirjastosta pyydettiin tarjoukset ja toimittajaksi valittiin Lyngsoe Systems, joka toimitti tilatut tuotteet ja laitteet joulukuussa. Varsinaiset asennukset tehdään vuoden 2024 puolella.	

Viihtyisä Savitaipale/laadukkaat kulttuuripalvelut kaikenikäisille	Osallisuuden vahvistaminen kaikenikäisille pienimuotoisilla ja yhteisöllisillä tapahtumilla paikkakunnan yhdistysten ja yhteisöiden kanssa. Lasten ja nuorten kulttuuri- ja taidekasvatus taidetapahtumien, näyttösten ja työpajojen avulla sekä taidekoulujen tukeminen	Kulttuuritapahtumien määrä ja osallistujamäärä, taidetapahtumien osallistujapalaute
Toteuma:	Eri taiteenalojen esityksiä ja työpajoja järjestettiin koulussa ja varhaiskasvatuksessa kaikille ikäluokille. Aikuisväestön osallistavia tapahtumia olivat kuukausittain vaihtuvat näyttelyt, Charlotan kulttuurikeskiö, joissa paikkakunnan taitajat ja taiteilijat pääsivät esille sekä lukuisat musiikki- ja esittävän taiteen tapahtumat. Kesän Sapassi tavoitti vajaat 6000 henkilöä tarjoten yhdessä eri yhdistysten kanssa monipuolista ohjelmaa sekä paikkakunnan välle että vapaa-ajanasukkaille.	

Muut tavoitteet ja tunnusluvut

Tavoite ja toimenpiteet	Mittari	Toteuma TP 2021	Toteuma TP 2022	Tavoitearvo TA 2023	Toteuma TP 2023
Lasten ja nuorten lukuharrastuksen edistäminen.	Lasten- ja nuortenkirjallisuuden lainat (lkm)	13 423	13 326	12 000	13 075
Lasten taide- ja kulttuurikasvatuksen edistäminen	Erialaisten tapahtumien määrä	23	23	20	23
Aikuisväestön osallistaminen kulttuurin tekemiseen ja tapahtumiin	Tapahtumien määrä	22	10	16	25
Lainaukset/asukas		13	13	13	14
Kirjaston toimintakate, e		-148 822	-152 133	-209 220	-200 299
Kunnan tuki musiikkikoululle, e		15 600	15 800	16 000	16 200
Musiikkikoulussa opiskelevat, lkm		64	62	65	45
Kulttuuritoimen toimintakate, e		-39 881	-45 298	-90 490	-56 336

KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT, Talous

KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT							
	TP2022	TA2023	Muutos	TA(M)2023	Toteuma	Poik- keama €	Poikkeama %
Toimintatuotot	5 909	5 400		5 400	22 711	17 311	420,6
Toimintakulut	220 119	305 110		305 110	306 296	-1 186	100,4
TOIMINTAKATE	-214 210	-299 710	0	-299 710	-283 585	16 125	94,6
Poistot	0	0		0	0	0	

VAPAA-AJAN PALVELUT JA NUORISOTYÖ
Tilivelvollinen

Vapaa-aikakoordinaattori, sivistystoimenjohtaja

Tulosalueen kuvaus

Tulosalueen tavoitteena on, että mahdollisimman moni kuntalainen käyttäisi Savitaipaleen monipuolisia liikuntaharrastusmahdollisuuksia. Tavoite on lisätä Savitaipaleen liikuntapalvelujen kysyntää ja myyntiä myös kunnan ulkopuolisille asiakkaille. Kunta tekee yhteistyötä seurojen kanssa liikuntatapahtumien järjestämisessä, terveysliikunnan kehittämisessä ja ikäihmisten liikuntahankkeissa. Liikuntatoimi tekee yhteistyötä koulujen, varhaiskasvatuksen ja henkilökunnan liikuntaa ja hyvinvointia tukevien hankkeiden puitteissa. Savitaipaleen kunta on ollut aktiivisesti mukana liikkuva koulu -toiminnan vakiinnuttajana osana oppilaiden koulupäivää. Koulu järjestää oppilaille iltapäiväkerhoja omana toimintana sekä yhteistyössä urheiluseurojen kanssa. Savitaipaleella järjestetään yhteistyössä koulujen kanssa koulun loma-aikoina toteutettavaa ohjattua liikuntatoimintaa koululaisille sekä opiskelijoille.

Kunnassa toteutettiin liikuntakysely kuntalaisille vuoden 2023 alussa. Kyselyn tuloksia käytettiin liikkumisohjelman 2023–2025 laadinnassa. Uusi liikkumisohjelma laaditaan vuosien 2025–2026 aikana.

Liikuntapalvelut tuotetaan yhdessä savitaipalelaisten seurojen, järjestöjen sekä vastaavien toimintaryhmien kanssa. Jäähalli- ja curling-aikaa kunta osti Savitaipaleen Jäähalli Oy:ltä noin 44 000 eurolla. Seuratoimintaa tuettiin perusavustuksin ja kohdeavustuksin yhteensä 49 000 eurolla vuonna 2023. Tämä summa sisältää myös vuosittaisen, StU:n hallinnoiman yleisurheilukentän käyttöavustuksen (10 000 euroa). Sivistystoimi päätti myös liikuntapaikka-avustuksista vuonna 2023, tähän tarkoitukseen varattiin kokonaisavustukseen sisältyvä 9100 euron määräraha.

Liikuntatoimi tuki ikäihmisten liikuntaryhmiä mm. tarjoamalla maksuttomia käyttövuoroja ko. toimintaan. Kunnan liikuntapalveluja ja liikuntatapahtumia markkinoitiin ja niistä tiedotettiin mm. kuntatiedotteessa, kunnan kotisivulla, Facebookissa sekä paikallislehdessä ja tarvittaessa radiossa. Kunnassa rakennettiin vuonna 2023 lähiliikuntapaikka lihaskuntolaitteineen Tiaisen polulle. Liikuntatoimi oli myös mukana syksyllä järjestetyn hyvinvointiviikon sekä vanhusten viikon suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Vapaa-aikakoordinaattori hoiti liikuntatalon, tennishallivuorojen ja uimahallin salivarauksista. Tekninen toimi vastaa liikuntapaikkojen ylläpidosta. Vapaa-aikakoordinaattori toimii myös liikunnan lehtorina (50 % työajasta).

Tulosalue sisältää vielä vuonna 2023 myös nuorisotyön. Lakisääteinen nuorisotyö ostettiin 31.8.2023 asti Savitaipaleen Nuorison Tuki ry:ltä. 1.9.2023 alkaen kunta järjestää nuorisopalvelut omana toimintanaan.

Toimintaympäristön muutokset

Kunta avasi Savitaipaleen uimahallin omana toimintanaan 25.9.2023.

Kunta osti aikaisemmin uimahallipalvelut Savitaipaleen Vanhaintuki ry/Toimintakeskus Suvannosta 104.000 eurolla siten, että yleisövuoroja on 24 h/viikko. Savitaipaleen Vanhaintuki ry:n konkurssin takia uimahallipalvelut loppuivat aikaisemmin maaliskuussa 2023. Lasten uimakoulu järjestettiin 1. luokan oppilaille syksyllä 2023. Esiopetuksen yhteydessä järjestetään myös uimaopetus vastaavasti esikouluikäisille. Lisäksi uimahallissa järjestetään viikoittain kolme yleisövesijumppaa, vauvaintiryhmiä, uintikerho, taaperoikäisten ryhmiä sekä yksityisvuoroja. Yleisövuoroja hallissa on 25 tuntia viikossa. Hallilla työskenteli joulukuussa 2023 neljä osa-aikaista liikuntatoimen työntekijää sekä teknisen toimen laitosmies.

Liikuntatoimenohjaajan toimi muutettiin vapaa-aikakoordinaattorin viraksi 1.8.2023 alkaen. Uimahalli kuuluu vapaa-aikakoordinaattorin vastuualueeseen.

Nuorisopalveluiden tulosalueelle on palkattu toiminnan suunnittelusta, toteuttamisesta ja kehittämisestä vastaava nuorisotyöntekijä. Hän työskentelee 50 % työajalla. Toinen puolikas on Lappeenrannan kaupungin käytössä maakunnallisen nuorisotyön kehittämishankkeessa elokuun 2024 loppuun asti. Savitaipaleen kunnalle on merkittävä etu olla näin läheltä seuraamassa maakunnallisen ja alueellisen nuorisotyön kehitystä.

Etsivän nuorisotyöntekijän palkkaamiseen kunta saa AVI:lta avustusta ½ henkilötyövuotta vastaavan summan, 15 000 euroa. Hankekauden 2023–2024 osalta kunnan osuus ajalta 1.9.2023–31.5.2024 on 11 200 euroa. Palkattu etsivä nuorisotyöntekijä tekee lisäksi tilatyötä 35 %:n työpanoksella. Näin hänen kokonaistyöaikansa on 85 %.

Uusi nuorisotila ”Mutka” avattiin marraskuun 2023 lopussa. Tilat remontoitiin perintövaroin kunnan omistamaan kiinteistöön Peltolantien 11 kiinteistöön. Tilat ovat olleet auki kaksi iltaa viikossa, ja kävijäkirjauksia on vuoden loppuun mennessä kirjautunut 134.

Sitovat tavoitteet, toteuma:

Strategiasta johdettu painopiste	Toimialan tavoite ja toimenpide	Mittari
Viihtyisä Savitaipale/monipuoliset liikuntaharrastusmahdollisuudet	Sujuva yhteistyö seurojen ja kansalaisopiston kanssa. Toiminnan kehittäminen monipuolisesti yhteistyössä	Liikuntatapahtumien lukumäärä ja osallistujamäärä, harrastusmahdollisuuksien monipuolisuus, palautekyselyt harrastusmahdollisuuksista

Toteuma:	Liikuntatapahtumien määrä nousi kuudella edellisvuodesta. Harrastusmahdollisuudet ovat säilyneet hyvänä kunnan otettua vastuu konkurssiin menneen uimahallin toiminnasta. Liikkumishjelman 2023–2025 tulosten mukaan monipuolista liikuntapaikkatarjontaa pidettiin tärkeänä osa-alueena kaikissa ikäluokissa.	
Sujuva arki/hyvinvoivat nuoret	Nuorisotyön aktiivointi ja kehittäminen, palautekyselyt	Nuorisotyön kontaktien määrä, nuorisotilan käyttöaste, palautekyselyistä
Toteuma:	Nuorisotyö aloitettiin kunnan omalla toimintana 1.9.2023. Uusi nuorisotila ”Mutka” avattiin 28.11. ja se on ollut viikoittain auki kahtena iltana. Suullinen kävijäpalaute on ollut positiivista. Tilojen avaamisen jälkeen käyntejä tiloilla on kirjautunut yhteensä 134. Ennen tilojen avaamista nuorisotyöntekijä ja etsivä nuorisotyöntekijä tapasivat nuoria koulukeskuksen tiloissa.	

Muut tavoitteet ja tunnusluvut:

Tavoite ja toimenpiteet	Mittari	To- teuma TP 2021	To- teuma TP 2022	Tavoite- arvo TA 2023	Toteuma TP 2023
Kunnan avustamien liikuntatapahtumien määrä kalenterivuoden aikana	lkm	1	5	10	16
Liikuntaseurojen määrä kunnassa	lkm	10	10	10	9
Uimahallin kävijämäärä kalenterivuoden aikana	lkm	8 783	12 832	19 000	10980
Kunnan tukemien ikäihmisten liikuntaryhmien määrä	lkm	3	5	5	5
Tennishallin käyttötuntimäärä vuodessa	lkm	1 467	1 800	2 400	1529
Nuorisotilan aukiolopäivät vuodessa	pv	30	76	80	10 (ajalla 27.11.- 31.12.)
Nuorisotilakäynnit vuodessa	lkm	75	655	320	134 (ajalla 27.11.- 31.12.)
Etsivän nuorisotyön kontaktit vuodessa	kont./nuori	14	5	15	12, josta 7 aktiivisia

VAPAA-AJAN PALVELUT JA NUORISOTYÖ Talous

VAPAA-AJAN PALVELUT JA NUORISOTYÖ							
	TP2022	TA2023	Muutos	TA(M)2023	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama %
					€	€	%
Toimintatuotot	36 180	28 100		28 100	64 143	36 043	228,3
Toimintakulut	293 402	320 920		320 920	261 099	59 821	81,4
TOIMINTAKATE	-257 222	-292 820	0	-292 820	-196 956	95 864	67,3
Poistot	0	0		0	0	0	

VARHAISKASVATUS JA ESIOPETUS
Tilivelvöllinen

Päiväkodinjohtaja

Tulosalueen kuvaus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa, pedagogiikkaa painottavaa, kokonaisuutta. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen yksilöllistä kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Varhaiskasvatukseen kuuluvat kunnallinen varhaiskasvatus, esiopetus, erityisvarhaiskasvatus sekä lasten kotihoidontuki.

Savitaipaleella on kaksi päiväkotia, yksi ryhmäperhepäivähoitokoti sekä neljä kotona työskentelevää perhepäivähoitajaa, joista yksi työskentelee Heituinlahdessa.

Vuoropäiväkoti Kissankello tarjoaa ympärivuorokautista varhaiskasvatusta 1–4-vuotiaille. Henkilökuntana on kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa, neljä lastenhoitajaa, laitoshuoltaja sekä ryhmäavustaja. Lisäksi Kissankellossa toimii perhepäivähoidon varahoito.

Ryhmäperhepäivähoitokoti Sinikello tarjoaa varhaiskasvatuspaikan kahdeksalle 1–4-vuotiaalle lapselle. Henkilökuntana on kaksi lastenhoitajaa. Myös Sinikello toimii perhepäivähoidon varahoitopaikkana.

Heitsan päiväkotia tarjoaa varhaiskasvatuspaikan kahdelletoista 1–5-vuotiaalle lapselle. Henkilökuntana on varhaiskasvatuksen opettaja, kaksi lastenhoitajaa sekä puolikas ryhmäavustaja.

Kivikoululla toimii esiopetus, esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus sekä neljävuotiaiden ryhmä Neloset ja viisivuotiaiden Viskarit -ryhmä. Henkilökuntana on neljä varhaiskasvatuksen opettajaa, joista kaksi esiopetuksessa, yksi Nelosilla ja yksi Viskareilla. Lisäksi Kivikoululla on neljä lastenhoitajaa, joista kaksi työskentelee Viskarit- ja Neloset ryhmissä ja yksi esiopetuksessa ja yksi on Kivikoulun resurssilastenhoitaja. Lisäksi Kivikoululla työskentelee laitoshuoltaja ja eskariryhmässä kaksi avustajaa.

Esiopetusta annetaan Savitaipaleella Kivikoululla ja Heituinlahdessa. Heituinlahdessa esiopetus toimii Heitsan päiväkodin kanssa samoissa tiloissa. Esiopetuksen lisäksi Savitaipaleella tarjotaan esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta. Kirkonkylällä

esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään Kivikoululla ja Heituinlahdessa esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään Heitsan päiväkodissa.

Toimintaympäristön muutokset

Heituinlahden ryhmäperhepäivähoitokoti aloitti päiväkotina 1.8.2023. Tämän takia henkilöstöressurssissa yksi lastenhoitajan toimi muutettiin varhaiskasvatuksen opettajan toimeksi.

Päiväkoti Kissankello aloitti väistötiloissa perhekoti Luotsilta vuokratuissa tiloissa 6.3.2023.

Varhaiskasvatuslaki muuttui vuoden 2022 aikana niin, että kolmiportainen tuki tuli voimaan myös varhaiskasvatuksessa. Rekrytoimme varhaiskasvatuksen erityisopettajan. Päteviä hakijoita ei ollut. Hakijoista kelpoisin palkattiin kahden vuoden määräaikaisella työsopimuksella.

Tulosyksiköt

Varhaiskasvatus (päiväkoti, ryhmäperhepäivähoito, perhepäivähoito, esiopetus, lasten kotihoidontuki).

Sitovat tavoitteet, toteuma:

Strategiasta johdettu painopiste	Toimialan tavoite ja toimenpide	Mittari
Sujuva arki/lapset ja nuoret: Laadukas varhaiskasvatus	Tilaratkaisujen jatkokäsittely ja suunnitelmallisuus pidemmälle aikavälille tilatyöryhmässä ja käytäntöön vienti	Tilatyöryhmän suunnitelman valmistuminen, konkreettiset tilaratkaisut
Viihtyisä Savitaipale	Varhaiskasvatuspalvelujen sujuvuuden vahvistaminen	Asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyskyselyn palaute
Laadukas esiopetus	Liikkuvan varhaiskasvatuksen juurruttaminen toimintaan Koulupolun sujuva alku yhteistyössä perusopetuksen alkuopetusluokkien kanssa	Asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyskyselyn palaute Pätevä henkilöstö, toteutuneet yhteiset toimintakerrat Asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyskyselyn palaute
<i>Toteuma:</i>	Painopiste 1: Kissankellon väistö toteutunut. Pysyvien ratkaisujen suunnitteluprosessi ei ole vielä käynnistynyt. Painopiste 2: Liikkuvan varhaiskasvatuksen asiakastytyväisyyskysely toteutettiin tammikuussa 2024. Henkilöstön kanssa on keskusteltu tapahtumien onnistumisesta ja palaute on ollut positiivista.	

	Painopiste 3: Esiopetus on tehnyt yhteistyötä perusopetuksen kanssa vierailien koulussa ja esi- ja peruskoulun opettajat ovat yhdessä järjestäneet kevätlukukaudella yhteistä toimintaa. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan työpanoksella on ollut suuri merkitys tukea tarvitsevien lasten opetuksessa syyslukukaudella 2023.
--	---

Muut tavoitteet/tunnusluvut

	Mittari	Tavoitearvo TA 2023	Toteuma TP2023
Tuntihinta (brutto) toimintayksiköittäin toteutunutta käyttötuntia kohden			
Viskari	€/t	3,89	6,60
Kissankello	€/t	5,01	6,57
Heituinlahden ryhmis	€/t	9,17	8,80
Perhepäivähoito	€/t	4,94	6,65
Sinikello	€/t	8,31	8,22
Esiopetus, Kivikoulu	€/t	28,37	20,58
Esiopetus, Heituinlahti	€/t	17,64	34,51

Perustelut

Henkilöstökulut nousivat, koska Kivikoululle perustettiin 4-vuotiaiden Neloset-ryhmä. Sitä ei ole eriytetty omaksi toimintayksikökseen, koska tämä on väliaikainen ratkaisu suurien ikäluokkien ollessa varhaiskasvatuksessa. Kulut ovat osa Viskareiden kuluja.

Kissankellossa kiinteistökulut nousivat väistön siirtymisen vuoksi.

Heituinlahden ryhmiksessä (päiväkoti 1.8.2024 alkaen) kiinteistökulut jaettiin 12/17 lapsiluvun mukaan eskarin kanssa.

Perhepäivähoidon osalta henkilöstökulut nousivat, kun lokakuussa aloitti määräaikainen perhepäivähoitaja Heituinlahdessa.

Esiopetus, Kivikoulu

Emme pysty ennakoimaan sijoitettujen lasten tuloa kuntaan ja näin ollen muualta sijoitettujen lasten esiopetuksen korvausten arvio ja toteuma voivat olla kaukana toisistaan. Kiinteistökulut jaettiin viskarin kanssa 50/50. Henkilöstökulut ovat olleet arvioitua pienemmät mahdollisesti virheellisen palkkojen jyvityksen vuoksi.

Esiopetus, Heituinlahti

Kiinteistökulut jaettiin 5/17 lapsiluvun mukaan päiväkodin kanssa (aiemmin ei kuluja laisinkaan).

Kiinteistökulut nousivat, koska saatiin lisäsiipi väestökontteihin ja esiopetus siirtyi Heituinlahden koululta päiväkodin kanssa saman katon alle elokuussa 2023. Henkilöstökulut nousivat, kun palkattiin esiopetusryhmään avustaja lasten tuen tarpeen vuoksi

Tunnusluvut	TA 2023	Toteuma TP2023
Toimintayksiköt ja niiden enimmäiskapasiteetti/lapsimäärä		
Viskari (sis. Neloset)	21	21
Kissankello	21	30*
Heituinlahden ryhmis	12	12
Perhepäivähoito	16	16
Sinikello	8	8
Esiopetus, Kivikoulu	16	16
Esiopetus, Heituinlahti	6	6
Lasten kotihoidon tuen määrä	120 000	92157
Kotikuntakorvaustulot	0	8137
Kotikuntakorvausmenot	4 500	0

Kissankellon kapasiteetti kasvoi väistötiloihin muuttamisen yhteydessä 21:sta 30:een.

VARHAISKASVATUS JA ESIOPETUS, Talous

VARHAISKASVATUS JA ESIOPETUS							
	TP2022	TA2023	Muutos	TA(M)2023	Toteuma	Poikkeama €	Poikkeama %
Toimintatuotot	116 940	94 900	-25 000	69 900	94 547	24 647	135,3
Toimintakulut	1 443 264	1 846 010	147 000	1 993 010	2 032 892	-39 882	102,0
TOIMINTAKATE	-1 326 324	-1 751 110	-172 000	-1 923 110	-1 938 345	-15 235	100,8
Poistot	1 199	1 400		1 400	1 599	-199	114,2

Talousarviopoikkeaman selvitys

Palkkamenojen kasvu erityisesti varhaiskasvatuksessa selittyy runsaalla sijaistarpeella, ukrainalaisten lasten päivähoidossa aloittamisen myötä tullessa lisähenkilöstön tarpeena sekä sillä, että lasten hoidon tarve oli kesäkuukausina niin suuri, ettei yksiköitä ollut mahdollista sulkea kesän aikana. Saimme ukrainalaisten lasten varhaiskasvatuksen kulujen kattamiseksi valtion erityisavustusta 39804,00 euroa.

Resurssien määrittämisessä tapahtuneen mitoitustarpeen vuoksi varhaiskasvatus joutui maksamaan varhaiskasvatuksen opettajan tehtävää hakeneelle henkilölle korvauksena kolmen kuukauden palkkaa vastaavan summan 7605,87 euroa.

KANSALAIPOISTO

Tilivelvollinen

Kansalaisopiston rehtori

Tulosalueen kuvaus

Kansalaisopisto on yleissivistävä oppilaitos, jonka toimialueina ovat Savitaipaleen, Lemm ja Taipalsaaren kunnat. Opisto tarjoaa toimialueensa kuntalaisille mahdollisuuden monipuoliseen harrastamiseen ja itsensä kehittämiseen. Opiston kursseilla ei muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta ole ikärajaa, vaan opiskelija voi osallistua kursseille, joiden opetusta hän pystyy seuraamaan. Suurimman opiskelijaryhmän muodostavat kuitenkin eläkeikäiset. Heidän osuutensa on nykyisin noin 50 prosenttia. Opistoharrastusten tavoitteena on ehkäistä syrjäytymistä, lisätä terveyttä ja hyvinvointia sekä pitää yllä kuntalaisten vireyttä ja toimintakykyä kohtuuhintaisia kursseja järjestämällä.

Kansalaisopisto työllistää vuosittain noin 50 henkilöä. Opiston henkilöstökulut muodostuvat rehtorin, hallinnon ja teknisen toimen kanssa yhteisten palvelusihteerien, Lemm yhteishenkilön, koulujen kanssa yhteisten päätoimisten opettajien sekä yli 40 tuntiopettajan ja parin siistijän palkkakustannuksista. Tuloista pääosan muodostavat opintomaksutuotot sekä myyntitulot Lemm ja Taipalsaaren kunnilta.

Toimintaympäristön muutokset

Kansalaisopiston toimintaympäristön muutokset liittyvät lähinnä opiston hallintoon. Opiston pitkäaikainen toimistos sihteeri jäi eläkkeelle 1.5.2023 lähtien. Toimistotyöt jaettiin rehtorin ja kahden toimistosihteen kesken. Toinen sihteereistä vastaa laskutuksesta ja toinen asiakaspalvelusta kirjastosta käsin. Rehtori huolehtii palkanmaksusta ja siihen kiinteästi liittyvistä toimista sekä työsopimushallinnosta.

Savitaipaleen kuvataidekoulu siirtyi kansalaisopiston hallintoon syksystä 2022 alkaen. Siirtymä lisäsi jonkin verran opiston suunniteltuja tuntimääriä myös vuonna 2023. Kuvataidekoulun kursseilla opiskeli yli 60 lasta ja nuorta.

Keväällä 2023 testattiin uuden Hellewi-ohjelman sähköistä palautelomaketta opiston taideryhmien opiskelijoille. Tarkoituksena olisi päästä vähitellen eroon paperista palautelomakkeista, koska niiden analysointi vie runsaasti aikaa. Lomake lähetettiin 36 opiskelijalle, joiden sähköpostiosoite oli opiston tiedossa. Vastauksia saatiin kymmeneltä opiskelijalta. Kyselyssä pyydettiin arvioimaan viisiportaisella asteikolla (1–5) ryhmän kokoontumisajankohtaa ja -paikkaa, opettajan osaamista sekä kurssia kokonaisuudessaan. Lisäksi oli mahdollista antaa vapaasti muutakin palautetta opistolle. Vastausprosentti jäi tässä kokeilussa kovin vaatimattomaksi, mutta tulosten mukaan vastanneet olivat hyvin tyytyväisiä kursseihin. Palautekyselyn keskiarvoksi muodostui 4,4. Sähköisten lomakkeiden kokeilua jatketaan.

Sitovat tavoitteet, toteuma:

Strategiasta johdettu painopiste	Toimialan tavoite ja toimenpide	Mittari	To-teuma
Viihtyisä Savitaipale/Kiinnostavat liikunta- ja harrastusmahdollisuudet kaikenikäisille kuntalaisille	Opiskelu- ja harrastusmahdollisuuksien kehittäminen ja toteuttaminen kuntalaisille	Opiston kurssien määrä Opetustuntien määrä Opiskelijamäärä Palautekyselyt	131 5447 2240 4,4

Muut tavoitteet/tunnusluvut

	Mittari	Toteuma TP 2021	Toteuma TP 2022	Tavoitearvo TA 2023	Toteuma TP2023
Opetuksen volyymi	Toteutuneet tunnit	4564	5444	5300	5447
Opintoryhmien määrä	luku- toteutuneet kurssit		216	100	131
Kursseille osallistuneiden määrä	lkm	1223	2176	1800	2240
Toiminnan arviointi	Asiakkaiden palautekysely (1-5)	-	3,6	3	4,4

Vuonna 2022 toteutuneiden kurssien lukumäärä on harhaanjohtava, koska Hellewi-ohjelma laskee läpi lukuvuoden toimivat kurssit kevätkaudella (esim. kudonta) uusiksi kursseiksi. Todenmukaisempi kurssimäärä saadaan lukuvuosiedoista laskemalla.

KANSALAIPOISTO, Talous

KANSALAIPOISTO							
	TP2022	TA2023	Muutos	TA(M)2023	Toteuma	Poikkeama €	Poikkeama %
Toimintatuotot	77 384	87 800		87 800	86 413	-1 387	98,4
Toimintakulut	356 310	464 254	0	464 254	427 764	36 490	92,1
TOIMINTAKATE	-278 926	-376 454	0	-376 454	-341 351	35 103	90,7
Poistot	0	0		0	0	0	

SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ Talous

SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ							
	TP2022	TA2023	Muutos	TA(M)2023	Toteuma	Poikkeama €	Poikkeama %
Toimintatuotot	784 172	516 600	0	516 600	669 980	153 380	129,7
Toimintakulut	6 762 233	8 123 414	288 000	8 411 414	8 504 098	-92 684	101,1
TOIMINTAKATE	-5 978 061	-7 606 814	-288 000	-7 894 814	-7 834 118	60 696	99,2
Poistot	19 169	12 945	0	12 945	13 135	-190	101,5

2.1.1.5 Tekninen lautakunta

TEKNISTEN PALVELUIDEN TOIMIALA

YHDYSKUNTAPALVELUT

Tilivelvollinen

Tekninen johtaja, sekä rakennustarkastaja rakennusvalvonnan ja kaavoituksen sekä yksityisteiden avustusten jaon osalta

Tulosalueen kuvaus

Tulosalueella esitetään seuraavat tekniset yleispalvelut:

- lautakuntatyöskentely, hallinto, kaavoitus
- rakennusvalvonta ja yksityistieavustukset
- puistot ja yleiset alueet, liikuntapaikat, kaavatiet, tievalaistus ja jätehuolto
- metsätilat, asuintonttien myynti.

Toimintaympäristön muutokset

Tekninen johtaja vaihtunut. Kaavoittajan työaika muuttunut neljään päivään viikossa.

Sitovat tavoitteet, toteuma:

Strategiasta johdettu painopiste	Toimialan tavoite ja toimenpide	Mittari	Toteuma
Ilmastomuutokseen vastaaminen ja sen ehkäiseminen	<p>Aurinkopaneelien hyödyntäminen kunnan kiinteistöissä sekä lämpö- ja vesihuollossa</p> <p>Energia- ja ratkaisut kunnassa niin, että öljylämmityksestä luovutaan kunnan kohteissa.</p> <p>Edistetään vaihtoehtoisten käyttövoimien ja vähäpäästöisten ajoneuvojen käyttämättöisyyttä</p>	<p>Toteutettujen toimenpiteiden tuomat CO₂ päästöjen vähennykset ja kunnassa lisäksi muut tehdyt hankkeet yhdessä laskevat Alaslaskentajärjestelmän mukaisia Hinku laskentasaäntöjen päästöjä vuonna 2023.</p> <p>- < 3 kt CO₂e, 75 % tavoite - > 3 kt CO₂e, 100 % tavoite - > 4 kt CO₂e, 125 % tavoite</p> <p>Savitaipaleen päästökäily vähemmän tavoite on 24,4 kt CO₂e vuoteen 2030 mennessä.</p>	<p>Kaukolämpölaitoksen katolle on hankittu 17.64kWp:n aurinkovoimala.</p> <p>Heituinlahden koululle on hankittu VILP korvaamaan osin öljylämmitystä.</p> <p>Talousarviossa varattu vuodelle 2024 polttomoottoripakettiauton vaihtaminen sähkökäyttöiseen.</p> <p>CO₂e mittaustietoa ei ole saatavissa vuoden 2023 ajalta tilinpäätöstä tehdessä.</p>

<p>Puistot ja yleiset alueet / Viihtyisä Savitaipale</p>	<p>Viher- ja leikkialueiden tasoa nostetaan /</p> <p>Valmistellaan vuoden 2023 aikana puisto- ja leikkialueiden hoitoluokitukset. Ja hyväksytetään hoitoluokitus teknisessä lautakunnassa kevään 2024 aikana</p> <p>Kuntalaisten osallistaminen / kuntalaiskyselyt, talkoot</p>	<p>Hoitoluokitus saadaan valmisteltua vuoden 2023 aikana.</p> <p>- ei aloitettu, tavoite 0 % - hoitoluokitus käyttöön otettavissa vuoden 2023 aikana, 100 % tavoite - hoitoluokitus käytössä ja hyväksytty, 150 % tavoite</p> <p>Kuntalaistalkoot - tavoitteena järjestää ainakin yhden kesätalkoot</p>	<p>Hoitoluokitukset on valmistuneet tilikauden aikana</p> <p>Pöriäispäivän 5.8.2023 yhteydessä Olkkolassa on pidetty niityn perustamistalkoot, osallistujia 7 kpl.</p>
<p>Ulkoilu- ja vaellusreitit</p>	<p>Toimivat, kunnossa olevat ja helposti saavutettavat ulkoilu- ja vaellusreitit /</p>	<p>Kartoituksen valmistuminen ja kotisivujen päivitys</p> <p>Kohdennetut weppol-kyselyt käyttäjille. - tavoitteena saada 70 % positiivisia palautevastauksia</p>	<p>Ajantasaiset reittitiedot löytyvät uusituilta Savitaipaleen kunnan nettisivuilta. Sivulla myös linkki mm. virkistysalueesäätöön, josta löytyy maakuntareitit ja retkipaikat.</p> <p>Etelä-Karjalan liitto on toteuttanut kyselyn virkistysalueista ja retkeilyreiteistä.</p>
<p>Maa- ja metsätilat</p>	<p>Kunnan omistamia metsätiloja hoidetaan metsätaloussuunnitelman mukaisesti /</p> <p>Metsätaloudessa huomioidaan luonnon monimuotoisuuden säilyminen, etenkin puistometsät / Kaava-alueen puistometsien monipuolisuus, puistomaisesti hoidetut alueet, luonnonvaraiseen tilaan jätettävät alueet</p>	<p>Metsätaloussuunnitelman toteutuminen</p> <p>Webropol-kyselyt kuntalaisille -tavoitteena saada vastaukset 65 % lähetyistä kyselyistä</p>	<p>Kunnan metsätiloja on hoidettu metsänhoitosuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Metsänhoitosuunnitelman päivitys tulee aiheelliseksi vuoden 2024 loppupuolella.</p>

YHDYSKUNTAPALVELUT, Talous

YHDYSKUNTAPALVELUT							
	TP2022	TA2023	Muutos	TA(M)2023	Toteuma	Poikkeama €	Poikkeama %
Toimintatuotot	174 748	200 100		200 100	273 347	73 247	136,6
Toimintakulut	940 710	1 285 170		1 285 170	1 118 004	167 166	87,0
TOIMINTAKATE	-765 962	-1 085 070	0	-1 085 070	-844 657	240 413	77,8
Poistot	311 673	363 105		363 105	328 398	34 707	90,4

Talousarviopoikkeaman selvitys

Kaavateiden kunnossapidon kulut ylittivät talousarvion lievästi. Syynä talvi alkoi huomattavan aikaisin ja runsaslumisena.

Katuvalojen osalta kustannukset alittuivat. Alitukseen vaikutti kesäajan katuvalojen pimentäminen 00-04 aikana, led-tekniikkaan siirtyminen sekä sähkön hinnan huomattavasti matalisempi toteutuminen arvioihin verrattuna.

LIKELAITOKSET
Tilivelvollinen

Kuntatekniikan päällikkö

Tulosalueen kuvaus

Konekeskus, kaukolämpölaitos, vesi- ja viemärlaitos

Toimintaympäristön muutokset

Tilivelvollisuuden vaihtuminen tekniseltä johtajalta kuntatekniikan päälliköille. Kuntatekniikan päällikön viran perustaminen ja henkilön rekrytointi. Uuden jätevedenpuhdistamon hoitajan rekrytoiminen.

Sitovat tavoitteet, toteuma:

Strategiasta johdettu painopiste	Toimialan tavoite ja toimenpide	Mittari	Toteuma
Lämpö- ja vesi-huoltolaitosten pitkäjänteisen toiminnan ylläpito ja kehittäminen niin, että se on laadukasta ja kustannusvastaavaa	Toimiva jätevedenpuhdistamo / Jätevesipuhdistamon velvoitetarkkailun lupaehdot täyttyvät ja toimilla voidaan vaikuttaa positiivisesti Kuolimon vedenlaatuun ja virkistyskäyttöön	Lupaehtojen optimiarvojen täyttyminen - kolmen yksittäisen arvon alitus /vuosi, 70 % tavoite - yhden yksittäisen arvon alitus, 85 % tavoite - ei alituksia, 100 % tavoite - osassa yli 3 % paremmat poistumat, 125 % tavoite	Arvonalituksia 11 kpl. Yli 3 % paremmat poistumat 24 kpl.

LIKELAITOKSET, Talous

LIKELAITOKSET							
	TP2022	TA2023	Muutos	TA(M)2023	Toteuma	Poikkeama €	Poik- keama %
Toimintatuotot	1 183 117	1 475 010	-74 000	1 401 010	1 400 093	-917	99,9
Toimintakulut	975 188	1 135 990	0	1 135 990	1 111 793	24 197	97,9
TOIMINTAKATE	207 929	339 020	-74 000	265 020	288 300	23 280	108,8
Poistot	277 531	283 190		283 190	235 310	47 880	83,1

Talousarviopoikkeaman selvitys

Korona-ajasta alkanut suuri yleinen kustannuksien nousu sekä viemärlaitoksen kymmenluvun lopulla tehdyt suuret saneeraukset näkyvät poistojen muodossa merkittävästi laitoksen menopuolien kehityksessä miinusmerkkisenä.

Vedenkulutus on ollut nousujohteinen ja piikkivuosi on saavutettu vuonna 2019. Vuosien 2020 ja 2021 aikana kulutus on palautunut ns. normaaliksi, mutta 2022 vuodesta eteenpäin kulutus on tippunut huomattavasti. Kulutuksen piikkivuoden ja sen jälkeen tapahtuneet las-kutrendin vuoksi tuloennustus on ollut haasteellista.

Taksanousu on ollut maltillista ja korotuksen ovat kohdistuneet kulutusperusteisiin taksoihin. Kulutusperusteisiin ohjatut taksanousut eivät ole pystyneet kattamaan vähentyneitä veden kulutusta. Vuodelle 2024 taksojen korotus on kohdistettu perusmaksuun, joka ei ole kulutus vaan käyttöpaikka riippuvainen. Tämän myötä ennustetaan vesilaitoksen pääsevät positiiviseen tulokseen 2024, mutta viemärlaitos tulee vielä tekemään miinusmerkkisen tuloksen ja se vaatii tarkempaa tarkastelua talouden tasapainottamiseksi.

ASUINHUONEISTOT JA -RAKENNUKSET SEKÄ TILAPALVELUT

Tilivelvollinen

Tekninen johtaja

Tulosalueen kuvaus

- kiinteistöhallinto, kunnan yksittäin omistamat asunnot eri asuntoyhtiöissä, kunnan suoraan omistamat kiinteistöt, tekninen johtaja toimii teknisenä isännöitsijänä kunnan 100 % omistamassa vuokrataloyhtiössä
- yleishallinnon, teknisen ja sivistyksen rakennukset

Toimintaympäristön muutokset

Vuoden 2023 talousarvioon on otettu käyttöön ns. sisäinen vuokra. Tilapalvelut veloittaa sisäisesti kunnan eri tulosalueilta niiden käytössä olevien kiinteistökulujen osuuden. Kiinteistökulut sisältävät myös rakennuksen sen vuoden poiston osuuden. Tämän takia tilapalveluiden käyttötalouden toimintatuottojen määrä on kasvanut 1,036 milj. eurolla.

Tyhjillään olevista tai syystä tai toisesta mahdollisesti käyttökelvottomista kiinteistöistä aiheutuvan kiinteistökulu rasittaa tilapalveluitten tulosaluetta. Vastaavasti tilapalvelut saa mahdollisen ulkoisen vuokratuoton katteen tulosalueelleen.

Uutena vuokratulona vuoden 2023 talousarviossa tilapalvelut saavat vuokratuloa Etelä-Karjalan hyvinvointialueelta palolaitoksen sekä keskuskeittiön tiloista.

Kohdemuutokset:

- Savitaipaleen kunta on ostanut jäähallin. Jäähalli on vuokrattu toiminnanharjoittajalle.
- Savitaipaleen vuokratalot Oy on ostanut Suvanto nimisen rakennuksen kirkonkylältä. Kunta vuokraa ja ylläpitää rakennuksessa uimahallia ja liikuntatilaa
- Rivitalo-osake on myyty Pettilän kylästä
- Heituinlahden päiväkodin tiloja laajennettiin kahdella tilaelementillä.

Kiinteistöpäällikön virka on lakkautettu. Tekninen johtaja vaihtunut ja tulosalue kuuluu teknisen johtajan vastuualueelle

Sitovat tavoitteet, toteuma:

Strategiasta johdettu painopiste	Toimialan tavoite ja toimenpide	Mittari	Toteuma
Kunnan omistamat rakennukset ovat hyvässä kunnossa ja kiinteistöjen hoidossa huomioidaan kestävä kehitys sekä vastuullisuuden periaatteet	Vuokra-asuntojen viihtyisyys	Webropol-kyselyt käyttäjille - tavoitteena saada vastaukset 65 % lähetetyistä kyselyistä	Kyselyä ei ole toteutettu, tavoite kohdennettava vuokrataloyhtiölle.
	Kustannustehokas tilojen ylläpito, €/m ² /kk	talousarvion toteutuminen	Myyntituotot ylittävät talousarvion ja menot alittavat
	Toimiva sisäilmatyöryhmä	Työryhmä kokoontuu säännöllisesti. Toimenpideratkaisut tullessiin ongelmiin on löydytty.	Sisäilmatyöryhmä kokoontui 2 kertaa tilikauden aikana
Laadukkaiden vuokra-asuntojen määrän lisääminen / Myös yksityisten vapaat vuokra-asunnot kunnan nettisivujen tarjonnassa.		Uudet yksityisten tarjoamat asunnot ovat nähtävillä kunnan nettisivuilla vuoden 2023 aikana.	Päädytty ratkaisuun, että asuntojen välitykseen nettissä on jo markkinat olemassa ja kunta ei voi toimia asuntojen välittäjänä ja vastata oikeellisuudesta.

ASUINHUONEISTOT JA -RAKENNUKSET SEKÄ TILAPALVELUT Talous

ASUINH. JA -RAKENNUKSET, TILAPALVELUT							
	TP2022	TA2023	Muutos	TA(M)2023	Toteuma	Poikkeama €	Poik- keama %
Toimintatuotot	738 548	2 000 780		2 000 780	2 150 398	149 618	107,5
Toimintakulut	1 823 573	2 068 230	72 000	2 140 230	2 049 288	90 942	95,8
TOIMINTAKATE	-1 085 025	-67 450	-72 000	-139 450	101 111	240 561	-72,5
Poistot	412 422	436 085		436 085	917 549	-481 464	210,4

Talousarviopoikkeaman selvitys

Tulosalueen toimintatuottojen positiivinen kehitys perustuu keskuskeittiön ja palotalon siirtymisellä EKHVA:lle vuokralle. Tulosalueen toimintakulut jäivät alle talousarvion. Yksittäisten kohteiden merkittäviä ylityksiä ei tapahtunut.

Sähkön markkinahinta nousi merkittävästi vuoden 2022 loppujaksolla. Ennustuksien perusteella sähkön korkea hinta piti jatkua pitkälle vuoteen 2023. Talousarvioon varauduttiin tämän mukaisesti, mutta hinta nousikin huomattavasti maltillisemmin ja lyhyemmäksi aikaa mitä ennusteet näyttivät. Tämän takia sähkön määräraharavauksesta jäi huomattavasti käyttämättä ja se heijastuu positiivisesti tulosalueen kulumäärään.

Laki loisteputkien valmistuksen lopettamisesta tulee nopeuttamaan LED-valotekniikkaan siirtymistä ja tulee aiheuttamaan kulunousua tulevaisuudessa valaisimien vaihtojen myötä. 3G verkon lakkauttaminen toimintakaudella aiheutti laitemuutoksia kiinteistöautomaatissa. Jäähallin ostaminen ja uimahallin vuokra sekä kohteiden tekninen ylläpito tuo lisää toimintakuluja tulevaisuudessa tulosalueelle.

TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ

TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ							
	TP2022	TA2023	Muutos	TA(M)2023	Toteuma	Poikkeama €	Poik- keama %
Toimintatuotot	2 096 413	3 675 890	-74 000	3 601 890	3 823 838	221 948	106,2
Toimintakulut	3 739 471	4 489 390	72 000	4 561 390	4 279 084	282 306	93,8
TOIMINTAKATE	-1 643 058	-813 500	-146 000	-959 500	-455 246	504 254	47,4
Poistot	1 001 626	1 082 380		1 082 380	1 481 257	-398 877	136,9

KOKO KUNTA KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ

SAVITAIPALEEN KUNTA YHTEENSÄ							
	TP2022	TA2023	Muutos	TA(M)2023	Toteuma	Poik- keama €	Poik- keama %
Toimintatuotot	4 336 724	4 343 280	-74 000	4 269 280	4 845 932	576 652	113,5
Toimintakulut	29 718 279	14 883 344	269 000	15 152 344	14 700 399	451 945	97,0
TOIMINTAKATE	-25 381 555	-10 540 064	-343 000	-10 883 064	-9 854 467	1 028 597	90,5
Poistot	1 027 016	1 118 830	0	1 118 830	1 508 416	-389 586	134,8

2.1.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TULOSLASKELMAOSA	TP2022	TA2023	Muutos 2023	TA + muutos 2023	TP2023	Poikkeama
Myyntitulot	2 043	1 418 650,00	-49 000,00	1 369 650,00	1 580 390,20	210 740,20
Maksutulot	202	223 350,00	-25 000,00	198 350,00	180 861,82	-17 488,18
Tuet ja avustukset	396	163 800,00	0,00	163 800,00	301 634,89	137 834,89
Muut tulot	865	1 031 140,00	0,00	1 031 140,00	1 175 482,29	144 342,29
Toimintatuotot yhteensä	3 506	2 836 940,00	-74 000,00	2 762 940,00	3 238 369,20	475 429,20
Valmistus omaan käyttöön	4	0,00	0,00	0,00	2 052,25	2 052,25
Henkilöstömenot	-6 987	-6 858 554,00	-202 000,00	-7 060 554,00	-7 142 461,32	-81 907,32
Palvelujen ostot	-18 895	-3 700 095,00	-7 548,00	-3 707 643,00	-3 370 822,87	336 820,13
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 480	-1 478 255,00	-7 452,00	-1 485 707,00	-1 342 042,58	143 664,42
Avustukset	-1 144	-799 800,00	0,00	-799 800,00	-699 431,33	100 368,67
Muut menot	-386	-468 300,00	-52 000,00	-520 300,00	-540 130,37	-19 830,37
Toimintakulut yhteensä	-28 892	-13 305 004,00	-269 000,00	-13 574 004,00	-13 094 888,47	479 115,53
Toimintakate	-25 382	-10 468 064,00	-343 000,00	-10 811 064,00	-9 854 467,02	956 596,98
Verotulot	13 143	7 338 000,00	200 000,00	7 538 000,00	7 548 055,11	10 055,11
Valtionosuudet	13 885	4 579 819,00	104 351,00	4 684 170,00	4 696 345,00	12 175,00
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	24	24 000,00	0,00	24 000,00	30 020,51	6 020,51
Muut rahoitustuotot	10	6 000,00	0,00	6 000,00	16 171,40	10 171,40
Korkokulut	-50	-90 000,00	0,00	-90 000,00	-87 659,62	2 340,38
Muut rahoituskulut	-3	-1 000,00	0,00	-1 000,00	-5 503,44	-4 503,44
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-20	-61 000,00	0,00	-61 000,00	-46 971,15	14 028,85
Vuosikate	1 627	1 388 755,00	-38 649,00	1 350 106,00	2 342 961,94	992 855,94
Suunnitelmapoistot	-1 034	-1 118 830,00	0,00	-1 118 830,00	-1 508 416,49	-389 586,49
Arvon alentumiset	7	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0	0,00	-1 325 000,00	-1 325 000,00	-1 333 173,88	-8 173,88
Tilikauden tulos	600	269 925,00	-1 363 649,00	-1 093 724,00	-498 628,43	595 095,57
Poistoeron muutos						
Varausten muutos						
Tilikauden ylijäämä+/alijäämä	600	269 925,00	-1 363 649,00	-1 093 724,00	-498 628,43	595 095,57

Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Verotulot					
Kunnan tulovero	4 978 000	200 000	5 178 000	5 217 807,92	39 807,92
Osuus yhteisöveron tuot	967 000		967 000	845 168,76	-121 831,24
Kiinteistövero	1 393 000		1 393 000	1 485 078,43	92 078,43
Yhteensä	7 338 000	200 000	7 538 000	7 548 055,11	10 055,11

Kunnan tuloveron määräytymisen perusteet

	Tulovero-prosentti	Verotettava tulo, milj. euroa	Muutos %
2023	8,86	55,418	4,3
2022	21,5	53,126	-0,5
2021	21,5	53,381	1,6
2020	21,5	52,532	2,7

Valtionosuuksien erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	3 501 112	23 073	3 524 185	3 535 370,00	11 185,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	348 221	92 080	440 301	441 291,00	990,00
Verotulomenetysten korvaus	730 486	-10 802	719 684	719 684,00	0,00
Yhteensä	4 579 819	104 351	4 684 170	4 696 345,00	12 175,00

2.1.3 Investointien toteutuminen 1.1.–31.12.2023

Hankeryhmä / Hanke	TA 2023	TA muutos	TA2023 lopullinen	Toteutunut 2023	Ero	%
8300 Talonrakennus						
<i>T13 Yritystoiminta, varaus yritystoiminnan rakennusinvestointeihin</i>						
Menot	-400 000,00	103 708,00	-296 292,00	0,00	296 292,00	
Netto	-400 000,00	103 708,00	-296 292,00	0,00	296 292,00	
<i>T22 KISSANKELLO, sisäpuolista saneerausta</i>						
Menot	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-30 796,31	69 204	31 %
Netto	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-30 796,31	69 204	31 %
<i>T29 Kivikoulu tiilimuurauksen korj.saneeraus, sähköjen uusinta + led valot</i>						
Menot	-60 000,00	0,00	-60 000,00	-27 285,00	32 715,00	45 %
Netto	-60 000,00	0,00	-60 000,00	-27 285,00	32 715,00	45 %
<i>T34 Peiponpesä ja Koivukoti kuntoarviot, toteutunut käyttötaloudessa</i>						
Menot	-8 000,00	0,00	-8 000,00	0,00	8 000,00	0 %
Netto	-8 000,00	0,00	-8 000,00	0,00	8 000,00	0 %
<i>T35 EU-koul akustiikkalevyt, sähköautolatausas.</i>						
Menot	-25 000,00	10 000,00	-15 000,00	-7 619,50	7 381	51 %
Netto	-25 000,00	10 000,00	-15 000,00	-7 619,50	7 381	51 %
<i>T36 Liikuntatalo IV-koneiden uusiminen, autolatausasemat</i>						
Menot	-56 000,00	6 000,00	-50 000,00	-50 243,82	-244	100 %
Netto	-56 000,00	6 000,00	-50 000,00	-50 243,82	-244	100 %
<i>T37 Yritystalo, PTS laadinta 2023, toteutunut käyttötaloudessa</i>						
Menot	-7 000,00	0,00	-7 000,00	0,00	7 000	0 %
Netto	-7 000,00	0,00	-7 000,00	0,00	7 000	0 %
<i>T38 Tukikohta, toimiston ja asuntojen kattojen uusiminen</i>						
Menot	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-32 566,09	7 434	81 %
Netto	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-32 566,09	7 434	81 %
<i>T38 Tukikohta, toimiston ja asuntojen kattojen uusiminen</i>						
Menot	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-32 566,09	7 434	81 %
Netto	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-32 566,09	7 434	81 %
<i>T39 Heituinlahden koulu, ilmalämpö-vesipumput, ikkunoiden kunnostaminen, jätekatos</i>						
Menot	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-43 893,85	6 106	88 %
Netto	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-43 893,85	6 106	88 %
<i>T40 Olkkola, päärakennuksen 3 ilmalämpöpumppua</i>						
Menot	-15 000,00	0,00	-15 000,00	-9 480,65	5 519	63 %
Netto	-15 000,00	0,00	-15 000,00	-9 480,65	5 519	63 %

<i>T41 Olkkolan majoitusrakennuksen yhdyskäytävän uusiminen</i>						
Menot	-35 000,00	0,00	-35 000,00	-43 405,45	-8 405	124 %
Netto	-35 000,00	0,00	-35 000,00	-43 405,45	-8 405	124 %
<i>T42 Jäähalli, jäähdytyslaitteisto + IV/LTO uusiminen + suunnitt, ja hallin osto</i>						
Tulot	0,00	159 000,00	159 000,00	0,00	-159 000	
Menot	-600 000,00	0,00	-600 000,00	-234 401,48	365 599	39 %
Netto	-600 000,00	159 000,00	-441 000,00	-234 401,48	206 599	53 %
<i>T43 Jäähallin väestösuojan kuntoonlaitto ja varustaminen</i>						
Menot	-35 000,00	0,00	-35 000,00	-18 498,61	16 501	53 %
Netto	-35 000,00	0,00	-35 000,00	-18 498,61	16 501	53 %
<i>T63 Hyvinvointiaseman ja keittiön aggregaatin siirto palvelutalon tontilta</i>						
Menot	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-46 337,82	3 662	93 %
Netto	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-46 337,82	3 662	93 %
<i>T64 Päiväkoti Luotsi investoinnit</i>						
Menot	0,00	-120 000,00	-120 000,00	-101 315,10	18 685	84 %
Netto	0,00	-120 000,00	-120 000,00	-101 315,10	18 685	84 %
8300 Talonrakennus yhteensä						
Tulot	0,00	159 000,00	159 000,00	0,00	-159 000,00	
Menot	-1 481 000,00	-292,00	-1 481 292,00	-645 843,68	835 448,32	44 %
Netto	-1 481 000,00	158 708,00	-1 322 292,00	-645 843,68	676 448,32	49 %
8400 Julkinen omaisuus						
<i>J01 Marttilan kevyen liikenteen väylä</i>						
Menot	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-83 570,65	16 429	84 %
Netto	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-83 570,65	16 429	84 %
<i>J08 Katuvalaistus, uusiminen (Kievarintie 700 m, Koulu- ja Kellonsoittajanpolku 1000 m)</i>						
Menot	-55 000,00	0,00	-55 000,00	-52 483,88	2 516	95 %
Netto	-55 000,00	0,00	-55 000,00	-52 483,88	2 516	95 %
<i>J28 Asfalttisaneer., Kievarintie, hidasteet Supanaho</i>						
Menot	-48 000,00	0,00	-48 000,00	-41 907,15	6 092,85	87 %
Netto	-48 000,00	0,00	-48 000,00	-41 907,15	6 092,85	87 %
<i>J29 Salmensillan uimakopin uusiminen ja alueen parantelua</i>						
Menot	-6 000,00	0,00	-6 000,00	0,00	6 000,00	
Netto	-6 000,00	0,00	-6 000,00	0,00	6 000,00	
<i>J30 Kirsikkapuiston kalustaminen ja viimeistely</i>						
Menot	-7 000,00	0,00	-7 000,00	-7 809,44	-809	112 %
Netto	-7 000,00	0,00	-7 000,00	-7 809,44	-809	112 %
<i>J31 Antinpuiston kalusteusinnat</i>						
Tulot	0,00	0,00	0,00	7 876,95	7 877	
Menot	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-35 059,53	-15 060	175 %
Netto	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-27 182,58	-7 182,58	136 %

<i>J32 Tiaisenpolun kuntolaitteet ja istutukset</i>						
Menot	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-19 133,53	866	96 %
Netto	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-19 133,53	866	96 %
<i>T47 Uusi hyvinvointiasema, piha-alueen pinnat ja P-paikat, latauspisteet</i>						
Menot	0,00	-50 000,00	-50 000,00	-17 219,49	32 781	34 %
Netto	0,00	-50 000,00	-50 000,00	-17 219,49	32 781	34 %
8400 Julkinen omaisuus						
Tulot	0,00	0,00	0,00	7 876,95	7 876,95	
Menot	-256 000,00	-50 000,00	-306 000,00	-257 183,67	48 816,33	84,0 %
Netto	-256 000,00	-50 000,00	-306 000,00	-249 306,72	56 693,28	81,5 %
Liikelaitokset						
8500 Lämpölaite						
<i>L03 Kaukolämpö ennakoimattomia liittymiä v. 2023</i>						
Menot	-25 000,00	0,00	-25 000,00	-14 854,88	10 145,12	59,4 %
Netto	-25 000,00	0,00	-25 000,00	-14 854,88	10 145,12	59,4 %
<i>L05 Kaukolämpö palvelutal.liittymä 2023</i>						
Menot	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-19 994,86	10 005,14	66,6 %
Netto	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-19 994,86	10 005,14	66,6 %
<i>L23 Kaukolämpölaitoksen, kattilaventt. uusiminen + paineastiatarkastus</i>						
Menot	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-19 086,03	913,97	95,4 %
Netto	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-19 086,03	913,97	95,4 %
<i>L24 Kaukolämpölaite alavaraston saneeraus, aurinkopan, varavoimakonevaihto</i>						
Menot	-48 000,00	-16 000,00	-64 000,00	-64 525,93	-525,93	100,8 %
Netto	-48 000,00	-16 000,00	-64 000,00	-64 525,93	-525,93	100,8 %
8500 Kaukolämpölaite						
Tulot						
Menot	-123 000,00	-16 000,00	-139 000,00	-118 461,70	20 538,30	85,2 %
Netto	-123 000,00	-16 000,00	-139 000,00	-118 461,70	20 538,30	85,2 %
8550 Vesilaitos						
<i>V01 Marttila, vesijohdon kiertolenkki Marttilan kevarihankkeessa</i>						
Menot	-23 000,00	0,00	-23 000,00	-26 586,95	-3 586,95	115,6 %
Netto	-23 000,00	0,00	-23 000,00	-26 586,95	-3 586,95	115,6 %
<i>V03 Vesiverkoston ennakoimattomia liittymiä v. 2023</i>						
Menot	-15 000,00	0,00	-15 000,00	0,00	15 000,00	0,0 %
Netto	-15 000,00	0,00	-15 000,00	0,00	15 000,00	0,0 %
<i>V11 Palvelutalon vesiliittymät</i>						
Menot	-5 000,00	0,00	-5 000,00	0,00	5 000,00	0,0 %
Netto	-5 000,00	0,00	-5 000,00	0,00	5 000,00	0,0 %

<i>V12 Ukonkuopan ohjausjärjestelmän muutostyo</i>						
Menot	-8 000,00	0,00	-8 000,00	-9 461,85	-1 461,85	118,3 %
Netto	-8 000,00	0,00	-8 000,00	-9 461,85	-1 461,85	118,3 %
8550 Vesilaitos						
Tulot						
Menot	-51 000,00	0,00	-51 000,00	-36 048,80	14 951,20	70,7 %
Netto	-51 000,00	0,00	-51 000,00	-36 048,80	14 951,20	70,7 %
8560 Viemärlaitos						
<i>U05 Jätevesipuhdistamot, pumppaamoiden ohjausyksikköiden uusinta</i>						
Menot	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-10 212,45	-212,45	102,1 %
Netto	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-10 212,45	-212,45	102,1 %
<i>U06 Viemäriverkoston ennakoimattomat liittymät</i>						
Menot	-20 000,00	0,00	-20 000,00	0,00	20 000,00	
Netto	-20 000,00	0,00	-20 000,00	0,00	20 000,00	
<i>U15 Palvelutalon viemäri liittymät</i>						
Menot	-5 000,00	0,00	-5 000,00	0,00	5 000,00	
Netto	-5 000,00	0,00	-5 000,00	0,00	5 000,00	
<i>U16 Torikadulla viemärisaneeraus 400 m, Kapakojan sivulla 220 m</i>						
Menot	-90 000,00	0,00	-90 000,00	-91 385,97	-1 385,97	101,5 %
Netto	-90 000,00	0,00	-90 000,00	-91 385,97	-1 385,97	101,5 %
<i>U17 Puhdistamon näytteenottolaitteiston muutokset ja uusiminen</i>						
Menot	-9 000,00	0,00	-9 000,00	0,00	9 000,00	
Netto	-9 000,00	0,00	-9 000,00	0,00	9 000,00	
<i>U18 Puhdistamorakennuksen muutostöitä</i>						
Menot	-7 000,00	0,00	-7 000,00	0,00	7 000,00	0,0 %
Netto	-7 000,00	0,00	-7 000,00	0,00	7 000,00	0,0 %
8560 Viemärlaitos						
Tulot						
Menot	-141 000,00	0,00	-141 000,00	-101 598,42	39 401,58	72,1 %
Netto	-141 000,00	0,00	-141 000,00	-101 598,42	39 401,58	72,1 %
Liikelaitokset yhteensä						
Tulot						
Menot	-315 000,00	-16 000,00	-331 000,00	-256 108,92	74 891,08	77,4 %
Netto	-315 000,00	-16 000,00	-331 000,00	-256 108,92	74 891,08	77,4 %
8600 Irtain omaisuus sekä maomaisuus						
<i>I09 Osakelainavaraukset</i>						
Menot	-50 000,00	0,00	-50 000,00	0,00	50 000,00	0 %
Netto	-50 000,00	0,00	-50 000,00	0,00	50 000,00	0 %
<i>I16 Maa-alueiden ostovaraukset</i>						
Tulot	0,00	0,00	0,00	2 026,92	2 026,92	
Menot	-50 000,00	-30 000,00	-80 000,00	-63 430,00	16 570,00	79 %
Netto	-50 000,00	-30 000,00	-80 000,00	-61 403,08	18 596,92	77 %

<i>I28 Meitan IT-käyttöönotto</i>						
Menot	-70 000,00	0,00	-70 000,00	-85 083,58	-15 083,58	121,5 %
Netto	-70 000,00	0,00	-70 000,00	-85 083,58	-15 083,58	121,5 %
<i>I29 Valtakunnallinen digisiirtymä, kl- ja vv-kartat, kaavoitus ja rak.valvonta</i>						
Menot	-35 000,00	0,00	-35 000,00	0,00	35 000,00	0,0 %
Netto	-35 000,00	0,00	-35 000,00	0,00	35 000,00	0,0 %
<i>I30 Koulukeskuksen luokkien esitystekniikan uusiminen, lukiolaisten koneet</i>						
Menot	-50 000,00	23 000,00	-27 000,00	-27 367,68	-367,68	101 %
Netto	-50 000,00	23 000,00	-27 000,00	-27 367,68	-367,68	101 %
<i>I33 Kissankellon väistö, irtain om.</i>						
Menot	0,00	-25 000,00	-25 000,00	-11 092,44	13 907,56	44 %
Netto	0,00	-25 000,00	-25 000,00	-11 092,44	13 907,56	44 %
<i>I34 Keittiön kalusteet (keskuskeittiö)</i>						
Menot	0,00	-23 708,00	-23 708,00	-23 708,34	-0,34	100 %
Netto	0,00	-23 708,00	-23 708,00	-23 708,34	-0,34	100 %
<i>I35 Nuorisotilan kalustaminen</i>						
Menot	0,00	-23 000,00	-23 000,00	0,00	23 000,00	
Netto	0,00	-23 000,00	-23 000,00	0,00	23 000,00	
<i>Y01 Osakkeet ja osuudet</i>						
Tulot	0,00	0,00	0,00	41 537,85	41 537,85	
Menot	0,00	0,00	0,00	-619,00	-619,00	
Netto	0,00	0,00	0,00	40 918,85	40 918,85	
8600 Irtain omaisuus sekä maaomaisuus yhteensä						
Tulot	0,00	0,00	0,00	43 564,77	43 564,77	
Menot	-310 000,00	-78 708,00	-388 708,00	-246 971,85	141 736,15	63,5 %
Netto	-310 000,00	-78 708,00	-388 708,00	-203 407,08	185 300,92	52,3 %
KAIKKI YHTEENSÄ						
Tulot	0,00	159 000,00	159 000,00	51 441,72	-107 558,28	32,4 %
Menot	-2 362 000,00	-145 000,00	-2 507 000,00	-1 406 108,12	1 100 891,88	56,1 %
Netto	-2 362 000,00	14 000,00	-2 348 000,00	-1 354 666,40	993 333,60	57,7 %

2.1.4 Rahoitusosan toteutuminen

RAHOITUSLASKELMA, 1000 €		TP 2022	TA 2023	Muutos	TA(M)23	TP2023	Poikkeama
		1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1000€
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	+/-	1 627	1 389	-39	1 350	2 343	993
Satunnaiset erät	+/-			-1325	-1325	-1 333	-8
Tulorahoituksen korjauserät	+/-	-677	0		0	21	21
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-	-1 039	-2 362	-145	-2 507	-1 406	1 101
Rahoitusosuudet investointeihin	+	0	0	159	159	8	-151
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	+	6	0		0	23	23
Toiminnan ja investointien rahavirta	+/-	-83	-973	-1 350	-2 323	-345	1 978
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset		66	45		45	37	-8
Antolainasaamisten lisäykset	-	-50				-9	-9
Antolainasaamisten vähennykset	+	116	45		45	46	1
Lainakannan muutokset		-611	-611		-611	-611	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+						
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	-611	-611		-611	-611	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-						
Oman pääoman muutokset	+/-						
Muut maksuvalmiuden muutokset	+/-	761		-370	-370	-1 344	-974
Rahoituksen rahavirta		216	-566	-370	-936	-1 955	-982
Vaikutus maksuvalmiuteen	+/-	132	-1 539	-1 720	-3 259	-2 263	996
Rahavarat 1.1.		5 045	3 524		5 178	5 178	0
Rahavarat 31.12.		5 178	1 985		1 919	2 915	996

2.1.5 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Talousarvion valtuuston nähden sitovista eristä esitetään koottu taulukko (luvut 1000 €):

	Sito- vuu s	Määrärahat				Tuloarviot					
		TA:n		TA muut. jälkeen	Toteuma	Poik- keama	TA:n				
		Alkup. TA	muu- tokset				Alkup. TA	muu- tokset	TA muut. jälkeen	Toteuma	Poik- keama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Keskusvaalilautakunta	N	-5,1		-5,1	2,2	7,2					
Tarkastuslautakunta	N	-17,8		-17,8	-14,8	3,0					
Yleishallintopalvelut	N	-1 410,3	3,5	-1 406,8	-1 145,8	260,9					
Elinkeino- ja markkin.palvelut	N	-686,6	87,5	-599,1	-406,6	192,5					
Sivistystoimen hallinto	N	-184,9	-66,0	-250,9	-264,6	-13,7					
Perusopetus	N	-3 531,0	100,0	-3 431,0	-3 427,8	3,2					
Lukio	N	-1 170,8	-150,0	-1 320,8	-1 381,5	-60,7					
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	N	-299,7		-299,7	-283,6	16,1					
Vapaa-ajan palv. ja nuorisotyö	N	-292,8		-292,8	-197,0	95,9					
Varhaiskasvatus ja esiopetus	N	-1 751,1	-172,0	-1 923,1	-1 938,3	-15,2					
Kansalaisopisto	N	-376,5		-376,5	-341,4	35,1					
Yhdyskuntapalvelut	N	-1 085,1		-1 085,1	-844,7	240,4					
Liikelaikokset	N						339,0	-74,0	265,0	288,3	23,3
As.huon. ja rakenn., tilapalvelut	N	-67,5	-72,0	-139,5	101,1	240,6					
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						7 338,0	200,0	7 538,0	7 548,1	10,1
Valtionosuudet	B						4 579,8	104,4	4 684,2	4 696,3	12,2
Rahoitustuotot	B						30,0		30,0	46,2	16,2
Rahoituskulut	B	-91,0		-91,0	-93,2	-2,2					
INVESTOINTIOSA											
Talonrakennus	N	-1 481,0	158,7	-1 322,3	-645,8	676,4					
Julkinen käyttöomaisuus	N	-256,0	-50,0	-306,0	-257,2	48,8					
Liikelaikokset	N	-315,0	-16,0	-331,0	-256,1	74,9					
Irtain omaisuus ja maa-alueet	N	-310,0	-78,7	-388,7	-203,4	185,3					
RAHOITUSOSA											
Antolainojen muutokset	N						45,0		45,0	37,2	-7,8
Lainakannan muutokset	N	-611,0		-611,0	-611,5	-0,5					
Oman pääoman muutokset	N	0,0		0,0	0,0	0,0					
YHTEENSÄ		-13 943,1	-255,0	-14 198,1	-12 210,0	1 988,1	12 331,8	230,4	12 562,2	12 616,1	53,9

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 KUNNAN LASKELMAT

3.1.1 Tuloslaskelma

Toimintatuotot	2023	2022
Myyntituotot	1 580 390,20	2 042 903,63
Maksutuotot	180 861,82	202 045,95
Tuet ja avustukset	301 634,89	396 280,99
Muut tulot	1 175 482,29	865 241,36
Toimintatuotot yhteensä	3 238 369,20	3 506 471,93
Valmistus omaan käyttöön	2 052,25	4 277,88
Toimintakulut		
Henkilöstömenot		
Palkat ja palkkiot	-5 747 268,51	-5 400 675,99
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 191 835,69	-1 411 378,79
Muut henkilösivukulut	-203 357,12	-174 722,07
Palvelujen ostot	-3 370 822,87	-18 895 380,63
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 342 042,58	-1 479 627,60
Avustukset	-699 431,33	-1 144 055,19
Muut menot	-540 130,37	-386 464,87
Toimintakulut yhteensä	-13 094 888,47	-28 892 305,14
Toimintakate	-9 854 467,02	-25 381 555,33
Verotulot	7 548 055,11	13 143 130,28
Valtionosuudet	4 696 345,00	13 885 407,00
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	30 020,51	24 175,01
Muut rahoitustuotot	16 171,40	9 524,43
Korkokulut	-87 659,62	-50 373,67
Muut rahoituskulut	-5 503,44	-3 234,80
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-46 971,15	-19 909,03
Vuosikate	2 342 961,94	1 627 072,92
Suunnitelmapoistot	-1 508 416,49	-1 034 495,51
Arvon alentumiset	0,00	7 480,00
Satunnaiset erät	-1 333 173,88	0
Tilikauden tulos	-498 628,43	600 057,41
Tilikauden ylijäämä+/alijäämä	-498 628,43	600 057,41

3.1.2 Rahoituslaskelma 1.1.-31.12.2023

Toiminnan rahavirta	2023	2022
Vuosikate	2 342 961,94	1 627 072,92
Satunnaiset erät	-1 333 173,88	
Tulorahoituksen korjauserät	20 580,77	-677 404,61
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 030 368,83	949 668,31
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 406 108,12	-1 038 634,78
Rahoitusosuudet investointimenoihin	7 876,95	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	22 984,00	6 390,00
Investointien rahavirta yhteensä	-1 375 247,17	-1 032 244,78
Toiminnan ja investointien rahavirta	-344 878,34	-82 576,47
Rahoituksen rahavirta		
Antolainan muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-9 000,00	-50 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	46 171,22	115 791,32
Lainakannan muutokset	-611 487,76	-611 487,76
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomaisen muutokset	-19 019,40	-14 194,13
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	-159 185,12	222 838,64
Korottomien velkojen muutos	-1 165 586,27	552 114,51
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-1 918 107,33	215 062,58
Rahavarojen muutos	-2 262 985,67	132 486,11
Rahavarojen muutos	-2 262 985,67	132 486,11
Rahavarat 31.12.	2 914 881,64	5 177 867,31
Rahavarat 1.1.	5 177 867,31	5 045 381,20
	-2 262 985,67	132 486,11

3.1.3 Tase 31.12.2023

VASTAAVAA	2023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	8 042,55	
Muut pitkävaikutteiset menot	669 280,41	583 695,54
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	953 189,50	891 786,42
Rakennukset	10 818 686,17	11 509 576,59
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 758 046,85	2 331 786,76
Koneet ja kalusto	347 716,21	197 893,52
Keskeneräiset hankinnat	93 251,14	246 305,24
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 556 168,35	4 618 368,27
Muut lainasaamiset	994 841,12	1 041 012,34
Muut saamiset	249 900,00	240 900,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahj.rahastojen erityiskatt.	1 182 894,70	1 138 393,17
Muut toimeksiantojen varat	2 575,69	3 012,60
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	457 848,92	682 805,58
Lainasaamiset	387 000,00	54 000,00
Muut saamiset	98 408,27	42 191,21
Siirtosaamiset	104 775,54	109 850,82
Rahat ja pankkisaamiset	2 914 881,64	5 177 867,31
	25 597 507,06	28 869 445,37

VASTATTAVAA	2023	2022
OMA PÄÄOMA	18 527 181,61	20 017 376,48
Peruspääoma	10 781 588,41	11 773 154,85
Edellisten tilikausien yli-/alijäämät	8 244 221,63	7 644 164,22
Tilikauden yli-/alijäämä	-498 628,43	600 057,41
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 203 856,87	1 178 811,65
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 201 281,18	1 175 799,05
Muu toimeksiantojen pääoma	2 575,69	3 012,60
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma	3 461 415,32	4 072 901,08
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 461 415,32	4 072 901,08
Siirtovelat		
Lyhytaikainen	2 405 053,26	3 600 356,16
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	611 487,76	611 489,76
Saadut ennakot	20 144,05	11 829,05
Ostovelat	671 841,45	1 207 001,40
Muut lyhytaikaiset velat	134 418,01	176 359,24
Siirtovelat	967 161,99	1 593 676,71
	25 597 507,06	28 869 445,37

3.1.4 Konsernituloslaskelma 1.1.-31.12.2023

TULOSLASKELMA (1 000 €)	2023	2022
Toimintatuotot	4 200	25 573
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-13 970	-50 993
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta) (tappiosta)	-335	48
Toimintakate	-10 105	-25 371
Verotulot	7 548	13 143
Valtionosuudet	5 016	14 208
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	6	17
Muut rahoitustuotot	16	22
Korkokulut	-114	-78
Muut rahoituskulut	-6	-6
Vuosikate	2 361	1 935
Poistot ja arvonalentumiset	-1 722	-1 574
Satunnaiset erät	-1 333	0
Tilikauden tulos	-694	361
Tilinpäätössiirrot	4	185
Tilikauden verot		
Laskennalliset verot	-33	-1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-723	545

3.1.5 Konsernin rahoituslaskelma 1.1.-31.12.2023

RAHOITUSLASKELMA (1 000 €)	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 361	1 935
Satunnaiset erät	-1 333	0
Tilikauden verot	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	358	-184
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 385	1 751
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 816	-1 318
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8	
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutustulot	25	6
Investointien rahavirta yhteensä	-1 783	-1 312
Toiminnan ja investointien rahavirta	-398	439
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainojen lisäykset	-9	-94
Antolainojen vähennykset	46	116
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-737	-911
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-20
Oman pääoman muutokset	1	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-16	2
Vaihto-omaisuuden muutos	2	-21
Saamisten muutos	231	1 616
Korottomien velkojen muutos	-1 251	429
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-1 713	1 117
RAHAVAROJEN MUUTOS	2 064	1 556
Rahavarat 31.12.	3 494	7 138
Rahavarat 1.1.	5 559	5 583
Rahavarojen muutos	-2 064	1 556

3.1.6 Konsernitase 31.12.2023

VASTAAVAA (1 000 €)	2023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	58	222
Muut pitkävaikutteiset menot	669	645
Ennakkomaksut	0	5
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	968	995
Rakennukset	14 191	17 132
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 768	2 604
Koneet ja kalusto	376	339
Muut aineelliset hyödykkeet	0	0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	98	479
Sijoitukset		
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet		
Osakkuusyhtiöosuudet	666	1 494
Osakkeet ja osuudet	584	595
Muut lainasaamiset	468	558
Muut saamiset	250	242
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	489	742
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 185	1 141
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	12	181
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	688	2 126
Rahoitusarvopaperit	42	41
Rahat ja pankkisaamiset	3 452	7 097
VASTAAVAA YHTEENSÄ	26 965	36 639

VASTATTAVAA (1 000 €)	2023	2022
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	10 782	11 773
Arvonkorotusrahasto	13	35
Muut omat rahastot	239	242
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	7 658	7 368
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-723	545
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
PAKOLLISET VARAUKSET	0	289
Muut pakolliset varaukset		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 687	1 961
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	4 475	7 339
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	0	0
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	719	894
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	2 115	6 192
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	26 965	36 639

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetiedot 1-5

Arvostus- ja jaksotuseriaatteet sekä -menetelmät

Jaksotuseriaatteet

Tulo ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintakuluun vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet, liitetieto 11.

Kiinteistöjen tasearvoja on käyty läpi ja kiinteistöjen kunnon/tyhjilleen jäämisen takia (tekni- nisen toimen näkemykseen perustuen) on tehty seuraavat lisäpoistot:

Haapatien päiväkeskus 43.487,00

Marjahalli 38.200,25 euroa

Kunnanvirasto 142.514,13 euroa

Kaijankoti 80.000,00 euroa

Heituinlahden terveystalo 37.403,00 euroa

Keskuskeittiö 138.000,00 euroa.

Vuonna 2024 tullaan tekemään valtuustolle poistosuunnitelmaan muutosehdotus eräiden kiinteistöjen nopeutetusta poistoaikataulusta, jotta varmistetaan että taseen arvot vastaavat paremmin todellista arvoa. Tilinpäätökseen kirjatut lisäpoistot ovat jo osa tätä nopeutet- tua aikataulua.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintameno.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksen esittämistavassa ei ole tehty muutoksia vuoden 2022 esitystapaan.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty tytäryhteisö Kiinteistö Oy Savitaipaleen Vuokratalot sekä osakkuusyhtiöt Kiinteistö Oy Savitaipaleen Kirkonkulma, Savitaipaleen Jäähalli Oy, (Asunto Oy Pettilä vuonna 2022), Asunto Oy Savitaipaleen Toritalo ja Saimaan Kuitu Oy.

Jäsenyyden perusteella yhdistettyjä kuntayhtymiä ovat (Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä vuonna 2022), Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä ja Etelä-Karjalan Liitto.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja keskinäisen omistuksen eliminointi

Keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on eliminoitu lukuun ottamatta kiinteistöveroja, joiden määrä ei ole olennainen. Kiinteistö Oy Savitaipaleen vuokratalo on vuonna 2020 kirjannut tuloslaskelmaan n. 1,2 milj. euroa sulautumisvoittoa. Sulautumisvoitto on eliminoitu konsernissa pois.

Keskinäisen omistuksen eliminointi tytäryhteisöjen kanssa on tehty sovelletulla hankintamenomenetelmällä. Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Kuntayhtymien omistus on eliminoitu omistusosuuden prosentin mukaisesti.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Vapaaehtoiset varaukset ja poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa.

Vähemmistöosuus

Tytäryhtiöissä ei ole erotettavia vähemmistöosuuksia tilikaudella 2023.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhtiöiden rakennusten ja kaluston poistot on oikaistu kunnan poistosuunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli-/alijäämän oikaisuksi.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2023 laskelmissa on huomioita hyvinvointialueiden muodostuminen ja Eksote kuntayhtymän purkaminen. Tuloslaskelmia verrattaessa vuonna 2022 toimintakuluihin on sisällytynyt palveluiden ostoissa Eksoten maksuosuuksia 15,9 milj. euroa ja Etelä-Karjalan pelastustoimen palveluostoja 0,3 milj. euroa. Lisäksi vuonna 2022 avustuksiin on kirjattu Eksotelle kohdistuvia loppueriä 0,6 milj. euroa.

Verotulot ja valtionosuudet ovat samasta hyvinvointialueiden muodostumiseen liittyvästä muutoksen takia vertailukelvottomia.

Pienempiä muutoksia kunnan omassa toiminnassa ovat uimahallitoiminnan sekä nuorisotoiminnan omaksi toiminnaksi ottaminen syksystä 2023 lähtien. Aiemmin nämä palvelut on ostettu yhdistyksiltä. Lisäksi hyvinvointi on aiemmin kuulunut osaksi kunnan hallintopalveluita, mutta maaliskuusta 2023 lähtien ne tuotetaan osana sivistyspalveluita.

4.2 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Toimintatuottojen erittely

Liitetieto 6

Toimintatuottojen erittely (esitetään vain ulkoisista eristä)				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Yleishallinto	383	814	280	705
Sosiaali- ja terveystalvet	0	21 591	0	298
Opetus- ja kulttuuripalvelut	690	795	639	757
Yhdyskuntapalvelut	3 128	2 373	2 320	1 750
Toimintatuotot yhteensä	4 200	25 573	3 238	3 511

Verotulojen erittely

Liitetieto 7

Verotulojen erittely		
	2023	2022
Kunnan tulovero	5 217 807,92	10 155 950,34
Osuus yhteisöveron tuotoista	845 168,76	1 520 039,49
Kiinteistövero	1 485 078,43	1 467 140,45
Verotulot yhteensä	7 548 055,11	13 143 130,28

Valtionosuuksien erittely

Liitetieto 8

Valtionosuuksien erittely		
	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	2 683 898,00	8 972 429,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	851 472,00	2 151 929,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	441 291,00	350 714,00
Verotulomenetyksen korvaus	719 684,00	2 410 335,00
Valtionosuudet ja verotulomenetyksen korvaukset yhteensä	4 696 345,00	13 885 407,00

Palvelujen ostot eriteltyinä

Liitetieto 9

Palvelujen ostot		
	Kunta	
	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	51 004,08	15 653 668,78
Muiden palvelujen ostot	3 319 818,79	3 241 711,85
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	3 370 822,87	18 895 380,63

Suunnitelmapoistojen perusteet
Liitetieto 11

Kuluvan vuoden käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty kunnanvaltuustossa 11.11.2013 § 70 hyväksyttyä poistosuunnitelmaa.

Kunnanvaltuusto on tarkistanut ja hyväksynyt poistosuunnitelman vesihuollon osalta kokouksessaan 22.5.2023 § 19

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintakulu on alle 5 045,64 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet	5 v		tasapoisto
Maa- ja vesialueet	ei poisteta		
Hallintorakennukset	50 v		tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	25 v		tasapoisto
Talousrakennukset	20 v		tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset	30 v		tasapoisto
Asuinrakennukset (kiviset)	50 v		tasapoisto
Asuinrakennukset (puiset)	40 v		tasapoisto
Vesitorni	40 v		tasapoisto
Koneet ja kalustot	5 v		tasapoisto
Vedenjakelu- ja viemärilaitos		7 %	menojäännöspoisto
Sähkö- vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet		15 %	menojäännöspoisto
Kaukolämpöverkosto		15 %	menojäännöspoisto
Kadut, tiet ja yleiset alueet		15 %	menojäännöspoisto
Keskeneräiset hankinnat	ei poisteta		
Arvopaperit ja sijoitukset	ei poisteta		

Pakollisten varausten muutos
Liitetieto 12

Pakollisten varausten muutos	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
	Osuus Eksoten alijäämästä 1.1.			0,00
Lisäykset tilikaudelta			0,00	0,00
Vähennykset tilikaudelta			0,00	-671 261,00
Varaus Eksoten alijäämästä 31.12.			0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1. (Eksote)	0,00	226 859,00		
Lisäykset tilikaudella	0,00	88 054,00		
Vähennykset tilikaudella	0,00	-25 867,00		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12. (Eksote)	0,00	289 046,00	0,00	0,00

4.3 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Arvonkorotukset

Liitetieto 18

Kunnassa ei ole tehty omaisuuseriin arvonkorotuksia.

Eksotessa maa-alueiden arvonkorotus perustuu omaisuuden arviointiin 31.12.1998

Etelä-Karjalan sairaanhoitopiiriä perustettaessa. Eksote purettu 1.1.2023.

Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymässä arvonkorotus on tehty 1.1.1997 ja se perustusvakuutusyh-
 tiön arvioon maa-alueiden arvosta ja maa-alueiden verotusarvoon.

Konserniarvokorotuksiin on kuntayhtymien osalta merkitty Savitaipaleen omistusosuutta vastaava määrä.

Arvonkorotukset				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Eksote				
Arvo 1.1.	0,00	21 165,79		
Arvonkorotusten purku	0,00	0,00		
Arvo 31.12.	0,00	21 165,79		
E-K koulutuskuntayhtymä				
Arvo 1.1.	14 305,70	14 305,70		
Arvonkorotusten purku	-1.121,25	0,00		
Arvo 31.12.	13 184,45	14 305,70		
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	13 184,45	35 471,49	0,00	0,00

Pysyvät vastaavat
Liitetieto 19
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Hankintameno 1.1.2023	Lisäykset tilikaudella	Rahoitus- osuudet tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Sumu-poistot tilikaudella	Siirrot erien välillä	Hankintameno 31.12.2023
Tietokoneohjelmistot	0,00	9 461,85			-1 419,30		8 042,55
Muut pitkävaikutteiset menot	583 695,54	186 398,68			-113 329,20	12 515,39	669 280,41
Aineettomat hyö- dykkeet yhteensä	583 695,54	195 860,53	0,00	0,00	-114 748,50	12 515,39	677 322,96
Maa- ja vesialueet	891 786,42	63 430,00		-2 026,92			953 189,50
Rakennukset	11 509 576,59	312 737,19			-1 003 627,61		10 818 686,17
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 331 786,76	504 684,18			-308 825,08	230 400,99	2 758 046,85
Koneet ja kalusto	197 893,52	238 914,94	-7 876,95		-81 215,30		347 716,21
Keskener.hankinnat	246 305,24	89 862,28				-242 916,38	93 251,14
Aineelliset hyödyk- keet yhteensä	15 177 348,53	1 209 628,59	-7 876,95	-2 026,92	-1 393 667,99	-12 515,39	14 970 889,87
Aineelliset ja aineet- tomat hyöd.yhteensä	15 761 044,07	1 405 489,12	-7 876,95	-2 026,92	-1 508 416,49	0,00	15 648 212,83

Huom. Rakennusten poistot sisältävät sumupoistoja 524.023,23 euroa ja lisäpoistoja 479.604,38 euroa =1.003.627,61 euroa

Pysyvien vastaavien sijoitukset (osakkeet ja osuudet, jvk-, muut laina- ja muut saamiset)

	Hankintameno 1.1.2023	Lisäykset tilikaudella	Rahoitus- osuudet tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Siirrot erien välillä	Arvon- korotukset	Hankintameno 31.12.2023
Osakkeet konserni- yhtiöt (tytäryhteisöt)	690 521,31						690 521,31
Osakkuusyht.osakkeet ja -osuudet	2 337 753,87			-41 037,85			2 296 716,02
Kuntayhtymäosuudet	32 427,98						32 427,98
Muut osakkeet ja osuudet	536 384,04	619,00		-500,00			536 503,04
Osakkeet ja osuudet yhteensä	3 597 087,20	619,00	0,00	-41 537,85	0,00	0,00	3 556 168,35
Saamiset konserni- yhteisöt (tytäryhteisöt)	527 096,61			0,00			527 096,61
Saamiset muut yhteisöt	513 915,73			-46 171,22			467 744,51
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset yht.	1 041 012,34	0,00	0,00	-46 171,22	0,00	0,00	994 841,12

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot
Liitetieto 20-22

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt, luvut 1000 euroa						
Nimi	Y-tunnus	Kunnan ja konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus			tilikauden tuloksesta
			omasta pääomasta	vieraasta omasta	pää-	
Tytäryhteisöt						
Kiint.Oy Savitaipaleen Vuokratalot	0955544-0	100 %	1 773	2 198		0
Kuntayhtymät						
Etelä-Karjalan Koulutus ky	1027740-9	1,00 %	213	84		7
Etelä-Karjalan Liitto	0869462-5	2,94 %	82	22		6
Osakkuusyhteisöt						
Savitaipaleen Jäähalli	1089509-8	73,33 %	58	5		-279
Kiint. Oy Savit.Kirkonkulma	0585571-0	36,00 %	24	28		-16
As. Oy Toritalo	0163134-9	25,00 %	26	2		0
Saimaan Kuitu Oy	2704880-5	41,40 %	893	2 996		-52

Saamisten erittely
Liitetieto 23

Saamisten erittely				
	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		44 263,98		42 522,52
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	44 263,98	0,00	42 522,52
Saamiset kuntayhtymiltä, jossa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				139 769,34
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	139 769,34
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		0,00		55 219,74
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä		0,00	0,00	55 219,74
Saamiset yhteensä	0,00	44 263,98	0,00	237 511,60

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät
Liitetieto 24

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
<i>Pitkäaikaiset siirtosaamiset</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset:</i>				
Työterveyshuollon tilitys	35 000,00		35 000,00	
LPR EI huollon oikaisu 2023	13 186,00		13 186,00	
Nuorisotuen avustus	5 000,00		5 000,00	
Eksoten taseessa kunnan osuus	0,00	835 147,37		
Leader hanke, Pestis		10 500,00		10 500,00
Kelan korvaus työterveyshuollosta		28 000,00		28 000,00
Kela Koulumatkatuki	4 444,05	9 300,00	4 444,05	9 300,00
Kiint. Oy Savit.vuokratalot	13 263,64	13 500,00	13 263,64	13 500,00
Sakokaivolietteen käsittelymaksuja	21 206,78	35 800,00	21 206,78	35 800,00
Te-Palvelut palkkatuet	6 275,53	9 500,00	6 275,53	9 500,00
Muut siirtosaamiset	6 399,54	2 433,93	6 399,54	3 250,00
<i>Yhteensä</i>	<i>104 775,54</i>	<i>944 181,30</i>	<i>104 775,54</i>	<i>109 850,00</i>

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot
Oman pääoman erittely
Liitetieto 25

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	10 782	11 773	10 782	11 773
Lisäykset/Vähennykset	0	0	992	0
Peruspääoma 31.12.	10 782	11 773	9 790	11 773
Arvonkorotusrahasto 1.1.	35	35	0	0
Lisäykset/vähennykset	-22	0	0	0
Arvonkorotusrahasto 31.12.	13	35	0	0
Muut omat rahastot 1.1.	242	242	0	0
Lisäykset/Vähennykset	-4			
Muut omat rahastot 31.12.	238	242	0	0
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 1.1.	7 368	7 042	7 644	7 372
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 31.12.	7 658	7 368	8 244	7 644
Tilikauden yli/alijäämä 31.12.	-723	545	-499	600
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>17 968</i>	<i>19 963</i>	<i>17 536</i>	<i>20 017</i>

Pitkäaikainen vieras pääoma
Liitetieto 27

	Pitkäaikaiset velat	
	Yli 5 vuoden kuluttua erääntyvä osuus pitkäaikaisesta vieraasta pääomasta	
	Kunta	
	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 331 346,28	2 555 173,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	2 331 346,28	2 555 173,00

Vieras pääoma
Liitetieto 30

Vieras pääoma	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
	Velat tytäryhteisöille			
Saadut ennakot				
Ostovelat		1		
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0	1	0	0
Velat kuntayhtymille, jossa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0	0	0	0
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		0	0	451
Muut velat				
Siirtovelat		0	0	596
Yhteensä	0	0	0	1 048
Velat yhteensä	0	1	0	1 048

Siirtovelkojen erittely
Liitetieto 33

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
<i>Tuloennakot</i>				
Opetustoimen/varh.kasv. hanketulot	103	0	103	140
Taloudellinen tuki	2	0	2	0
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat</i>				
Osuus Eksoten siirtoveloista	0	1 534		
Muut konsernin siirtovelat	38	15		
Lomapalkkajaksotus	662	642	662	642
Muut palkkojen ja sivukul. jaksotukset	177	164	177	164
Lainojen korkojaksotus	15	14	15	14
Muut menojäämät	9	36	9	36
Eksote lomapalkkavelka				
Eksoten tp 2022 alijäämä	0	596	0	596
<i>Tuloennakot</i>	104	0	104	140
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	901	3 002	863	1 453
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	1 005	3 002	967	1 593

4.4 VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä
Liitetieto 37

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Kiinteistö Oy Savitaipaleen Vuokratalot, Savitaipale OP lainat, vuokraoikeuden kiinnitykset	199 162	232 043		
Lainat julkisyhteisöiltä				
Kiinteistö Oy Savitaipaleen Vuokratalot, Valtiokonttorin lainat, kiinteistövakuus	209 114	230 226		
Yhteensä, jäljellä oleva pääoma	408 277	462 269	0	0

Vuokravastuut
Liitetieto 38

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Vuokravastuut yhteensä	213	2 421	192	206
Toimitilojen vuokravastuut	155	1 932	148	152
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	42	455	29	40
Maa-alueiden vuokravastuut	16	34	15	14
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus yhteensä	222	914	213	178

Muut kunnan antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut
Liitetieto 39-40

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista, 1 000 €			
	2023	2022	
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	27 011	24 688	
Kunnan mahdollista vastuutta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	22	14	

Annetut takaukset

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Kiinteistö Oy Savitaipaleen Vuokratalot, Kuntarahoituksen lainat, alkup. vastuu 3604 t€	702 087	769 221	702 087	769 221
Saimaan Kuitu Oy, 80 % takausvastuu 2 lainaa, alkup. vastuu yht 480 t€	245 148	309 650	245 148	309 650
Eksoten antama takausvastuu omalle konserniyhteisölleen, kunnan osuus	0	265 968	0	
Yhteensä, jäljellä oleva pääoma	947 235	1 344 839	947 235	1 078 871
Takaukset muiden puolesta				
Savitaipaleen Nuorison Tukiyhdistys ry, alkup. vastuu 630 t€	243 004	274 448	243 004	274 448
Pettilän vesiosuuskunta, alkup. vastuu 200 t€	45 796	53 291	45 796	53 291
Savitaipaleen Urheilijat ry, alkup. vastuu 160 t€	9 884	14 618	9 884	14 618
Veskansan ry, alkup. vastuu 40 t€	6 000	12 000	6 000	12 000
Savitaipaleen Vanhaintuki ry, alkup. vastuu 2367 t€	0	1 691 371	0	1 691 371
Yhteensä, jäljellä oleva pääoma	304 684	2 045 728	304 684	2 045 728
Yhteensä, jäljellä oleva pääoma	1 251 919	3 390 567	1 251 919	3 124 599

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt
Liitetieto 41

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt, 1000 €				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Alv palautusvastuu	0	252		-

Arvonlisäveron palautusvastuuta määriteltäessä otetaan huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelmaan tai toimenpideohjelmaan perustuen. Kunnalla ei tähän perustuen ole ilmoitettavaa vuonna 2023. Konsernin luvut perustuvat Eksoten vuoden 2022 tilinpäätöksen liitetietoihin ja kunnan osuuteen ilmoituksesta.

4.5 YMPÄRISTÖASIOIDEN HARKINNANVARAINEN ESITTÄMINEN

Ympäristötuotot ja -kulut		
1 000 €	2023	2022
Ympäristötuotot	0	0
Siitä: ympäristösuojeluun saadut avustukset	0	0
Ympäristökulut	141	145
Siitä: ympäristönsuojeluun annetut avustukset	0	0
<i>Ympäristökulut, netto</i>	141	159
Pysyviin vastaaviin aktivoidut pitkävaikutteiset ympäristömenot	0	0

4.6 HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Henkilöstön lukumäärä

Liitetieto 42

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2023	2022
Hallintopalvelut	9	17
Sivistyspalvelut	111	108
Tekniset palvelut	22	25
<i>Yhteensä</i>	142	150

Henkilöstökulut

Liitetieto 43

Henkilöstökulut, 1000 €		
	2023	2022
Rahapalkat	5 747	5 401
Eläkekulut	1 192	1 411
Muut henkilösivukulut	203	175
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät		
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	7 142	6 987
Aktivoidut henkilöstökulut	0	0
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	7 142	6 987

Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja puolueille tilitetyt luottamushenkilömaksut
Liitetieto 44

Luottamushenkilömaksut		
	2023	2022
Perityt luottamushenkilömaksut		
Kansallinen Kokoomus	249,00	175,00
Pro Savitaipale	434,00	327,00
Suomen Keskusta	1 488,75	1 578,00
Suomen Kristillisdemokraatit	288,00	307,50
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue	517,50	547,50
Perussuomalaiset	476,00	445,00
<i>Luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>3 453,25</i>	<i>3 380,00</i>

Tilintarkastajan palkkiot
Liitetieto 45

Tilintarkastajan palkkiot (lakisääteinen tilintarkastus)		
	2023	2022
BDO Audiator OY/BDO Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	8 928,05	8 306,89
<i>Palkkiot yhteensä (ilman arvonlisäveroa)</i>	<i>8 928,05</i>	<i>8 306,89</i>

Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet
Liitetieto 46

Kunta on antanut kuntaan osakkuusyrityssuhteessa (kunnan omistus 41,4 %) olevalle Saimaan Kuitu Oy:lle 460 000 euron rahalainan. Laina-aika on 19.12.2017-18.12.2027. Lainan korko on euribor 12 kk + marginaali 0,85 %. 31.12.2023 avoin lainapääoma oli 188.702,94 €. Lainananto on hyväksytty kunnanvaltuuston päätöksellä 16.5.2016 § 15. Päätökseen sisältyvän riskiarvion mukaan kunnan myöntämä laina ei vaaranna kunnan kykyä selviytyä sille säädetyistä tehtävistä.

Kunta on valtuuston päätöksellä 18.12.2017 § 83 antanut takauksen Saimaan Kuitu Oy:n 10 vuoden lainalle. Lainapääoma oli 300 000 €, mistä kunnan takaus on 80 % eli 240 000 €. Takauksen vakuudeksi Saimaan Kuitu Oy on hakenut yritys kiinnityksen Patentti- ja rekisterihallitukselta. 31.12.2021 kunnan takauksen määrä oli 131.092,37 € (80 % jäljellä olevasta määrästä 163.865,46 €)

Kunnanjohtajan kuntalain mukaisessa johtajasopimuksessa on sovittu kymmenen kuukauden palkkaa vastaava erokorvaus.

ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET JA MUUT ERIYTETYT LASKELMAT

Kunnan vesihuoltolaitos (vesi- ja viemärlaitos) on eriytetty kirjanpidollisena taseyksikkönä (Kvalt 25.1.2016 § 5). Vesi- ja viemärlaitokselle on laadittu kirjanpitolain mukainen tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma. Kirjanpidollisesti eriytetyssä taseyksikössä noudatetaan taseen jatkuvuuden periaatetta siten, että kertyvät yli- ja alijäämät kumuloituvat liiketoiminnan omaan pääomaan.

Eriytetyn liiketoiminnan erät sisältyvät kunnan tuloslaskelmaan ja taseeseen. Vesihuollon järjestämisestä syntyvät menot ja tulot esitetään kunnan talousarviossa ja toimintakertomuksessa myös omina kustannuspaikkoinaan liikelaitosten tulosityksikössä.

Kilpailuneutraliteetin valvonnan tehostamisen takia on julkisyhteisöillä velvollisuus (kilpailulaki 30 d §) pitää erillistä kirjanpitoa eri toiminnoistaan silloin, kun toimija harjoittaa sekä kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa toimintaa, että muuta toimintaa. Eriyttäminen on tehtävä, mikäli taloudellisen yksikön taloudellisen toiminnan liikevaihto ylittää 40.000 euroa. Säännös on tullut voimaan 1.1.2020 alkaen. Tämän säännöksen perusteella esitetään kaukolämpötoiminnan sekä markkinoille ulosvuokrattavien toimitilojen osalta eriytetyt tuloslaskelmat.

5. Vesi- ja viemärlaitoksen tilinpäätös

5.1 Vesi- ja viemärlaitoksen toimintakertomus

Toiminnan kuvaus

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on toimittaa kohtuukustannuksin hygieenisesti hyvälaatuista juomavettä toiminta-alueensa talouksille, sekä ottaa vastaan toiminta-alueensa jätevedet ja puhdistaa ne lupaehtojen mukaisesti.

Savitaipaleen kunta vastaa hulevesien viemäroinnistä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti, eikä hulevesien viemärointiä ole määritelty vesihuoltolaitoksen tehtäväksi.

Yleistä

Peijonsuon jätevedenpuhdistamo on saneerattu syksyllä 2017 – keväällä 2019. Prosessiin tehtiin muutoksia vielä vuoden 2020 ja 2021 aikanakin pumppausten ja kemikaalisyöttöjen osalta.

Vuosien 2020 ja 2021 aikana laitoksen toiminta saatiin vakiinnutettua. Lipeän suursäiliö ja prosessiohjattu syöttölaitteisto valmistui lopulliseen kuntoon vuoden 2022 aikana. Koronan aiheuttamat osien saatavuusongelmat viivästyttivät hanketta ja lopullinen käyttöönotto oli maaliskuussa 2022.

Puhdistamon tulokset on saatu vastaamaan lupaehtoja lähes koko ajan vuoden 2021 syyskuusta alkaen. Puhdistamosta jätevesi ohjataan ojastoon (kosteikko / vanha biologinen lammi), jonka jälkeen jätevesi on täyttänyt kaikki lupaehdot. Ojaston jälkeiset tulokset vastaavat nykyisin erittäin hyvin käsitellyn jäteveden arvoja.

Vedenottamoilla ei tapahtunut suuria muutoksia. Ukonkuopan magneettiventtiili uusittiin ja taajuusmuuttajien logiikka päivitettiin. Ojastin vedenottamalla vaihdettiin vesipumppu.

Jätevesi- ja vesiverkosto

Jätevesiverkoston kokonaispituus on 33 km ja jäteveden pienpumppaamoita verkoston alueella on yhteensä 18 kpl. Puhdistamo vastaanotti jätevesiä kertomusvuoden aikana 81.920 m³. Kaikki jätevesipumppaamot ovat kaukovalvonnan piirissä. Järjestelmä on ollut käytössä jo vuodesta 2005 alkaen ja se on uudistettu vuonna 2015. Yksittäisten pumppaamoiden ohjausyksiköitä uudistetaan muutaman kappaleen vuosivauhdilla. Kertomusvuoden aikana hankittiin 5 kpl uusia ohjausyksiköitä, kaikkia ei vielä vaihdettu.

Kertomusvuoden aikana uutta kunnallistekniikkaa rakennettiin jonkin verran. Koulutien ja Savitaipaleentien uuden kevyenväylän kohdalle asennettiin uutta vesijohtoa n. 400 m, ja samalla asennettiin uudet vesijohtosulut. Käpykujan ja Koulutien risteyksen kohdalla uusittiin 3 venttiiliä ja paloposti. Maitolantien uuden vanhainkodin vesi- ja viemäri liittymät tehtiin.

Kolmet tonttijohdot uusittiin putkirikkojen takia ja keskuskeittiöllä korjattiin paineviemärin liitos. Väliaikaisia vesiliittymiä tehtiin kolme kappaletta; Opintiellä uudisrakennuksen rakennusaikainen vesi, Maitolantien työmaan parakkien vesi ja viemäri, sekä kunnantalon väistötilojen vesi ja viemäri.

Vanhaa betoniviemäriä saneerattiin sukkasujutuksella Torikadulla ja Haimilantiellä n.620 metriä.

Vesijohtoverkoston kokonaispituus on 32 km. Paineenkorotusasemia on kolme, Mustalammen vedenkäsittelylaitokseen kuuluva 40 m³ alavesisäiliö sekä 150 m³ vesitorni, joka on valmistunut vuonna 1959 ja ulkovalvonnaltaan saneerattu 1994. Vuonna 2020 vesitornille suoritettiin kuntoarvio Ramboll Finland Oy:n toimesta. Yllätyksenä ei tullut vesitornin saneeraustarve. Vuoden 2021 aikana suoritettiin vesitornin kuntotutkimus. Lisäksi vuonna 2022 suoritettiin vielä tornin sisäpuolinen kuntokatselmus. Noissa molemmissa tutkimuksissa betonirakenteiden kunto osoittautui paremmaksi kuin arveltiin. Torni on kuitenkin yli 60 vuoden ikäinen ja sitä odottaa suhteellisen arvokkaat peruskorjaukset seuraavan reilun viiden aikana.

Savitaipaleen kunnan vesilaitokseen kuuluvat kolme pohjavedenottamo. Vanhin on Ukonkuopan ottamo vuodelta 1973. Ukonkuopassa on kolme metriä halkaisijaltaan oleva ja 10 metriä syvä kuilukaivo. Vuonna 1991 valmistui Ojastin, antoisuudeltaan pie-nehkö vedenottamo korvaamaan aiemman rautaongelmista kärsineen kaivon.

Ojastin kaivo on halkaisijaltaan 400 mm siiviläputkikaivo, jonka syvyys on noin 10 metriä. Näissä kahdessa ottamossa vesi käsitellään soodalla veden ph-arvon nostamiseksi.

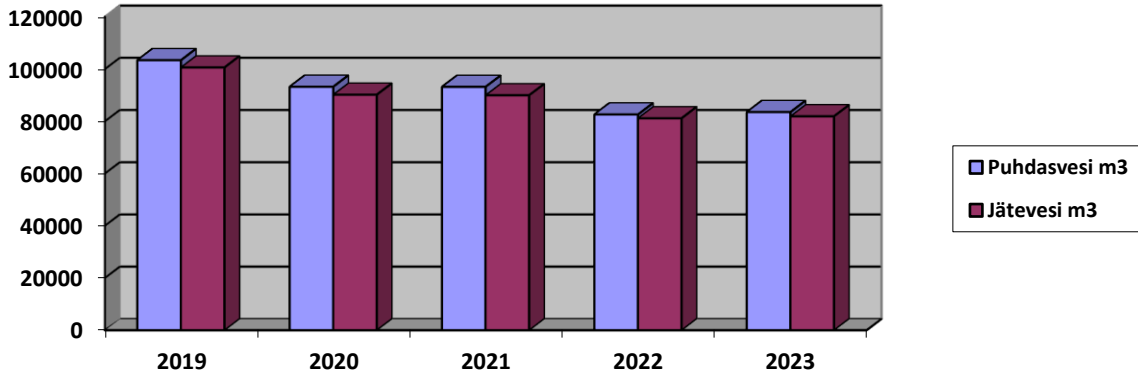
Päävedenottamona toimiva Mustalammen kaivo on valmistunut vuonna 2002. Myös se on halkaisijaltaan 400 mm siiviläputkikaivo ja reilut 10 metriä syvä. Samalla valmistui myös vedenkäsittelylaitos vesitornin viereen. Siellä pohjavedenottamon vesi käsitellään kalkkirouheella ph:n nostamiseksi. Vedenkäsittelylaitoksella on mm. UV-desinfiointi, huuhtelupumppauksen mahdollisuus sekä edelleen varsin nykyaikainen logiikkaohjattu valvonta- ja ohjausjärjestelmä.

Kunnan kaikki vedenottamot ovat nykyään varustettu UV-desinfiointilaitteilla.

Kertomusvuonna laskutettiin puhdasta juomavettä 83.537 m³ ja jätevesimaksuja perittiin

81.920 m³. Kertomusvuoden aikana saatiin yksi uusi liittyyä (palvelutalo). Kulutus on vähentynyt noin 11 % vuodesta 2020.

Laskutetut vesi- ja jätevesimäärät 2019–2023

Vesihuoltolaitoksen piirissä oli kertomusvuonna puhdasvesiverkossa 592 taloutta ja jätevesiverkostossa 558 taloutta. Käyttäjiä laitoksen piirissä on noin 2.350 asukasta. Kunnassa asukkaita on noin 3.215.

Riskienhallinta

Vesihuoltolaitos kehittää toimintaansa ja panostaa vesi- ja viemäriverkostojen sekä laitosten saneeraukseen, jotta nykyinen hyvä toimintavarmuus voidaan turvata. Savitaipaleen kunnan tärkeimmille pohjavesialueille Ukonkuopan, Ojastin ja Pettilän pohjavesialueille on tehty suojelusuunnitelmat vuonna 2015.

Vesihuoltolaitokselle on laadittu vesihuoltolain mukainen varautumissuunnitelma häiriötilanteiden varalle, minkä päivitys valmistui vuoden 2023 lopulla. Varautumissuunnitelma sisältää riskikartoitukset sekä vedenhankinnalle ja -jakelulle, että jätevesien viemäroinnille ja käsittelylle.

Vesihuoltomaksut

Vesihuollon taksat olivat kertomusvuoden aikana seuraavat: (sis. alv 24 %)
- puhtaan veden hinta 2,15 €/m³
- jäteveden hinta 4,10 €/m³
- käyttömaksu yhteensä 6,25 €/m³
Taksoja korotettiin viimeksi 1.1.2023

Vesihuollon vuosittaisia perusmaksuja korotettiin loppuvuodesta 2023.

Talous

Voidaan todeta vesihuollon talouden laskeneen muutaman viime vuoden aikana suurien saneerausinvestointien johdosta. Kun huomioon otetaan vielä maaseutumainen harvahko verkosto, voidaan nähdä vesihuollon talouden olevan tiukalla lähivuosina. Tulevaisuudessa vesihuoltoa tulevat vielä rasittamaan vesitornin saneerauksen aiheuttamat kulut. Lisäksi

kunnossapidon ja automaation kustannukset ovat parissa vuodessa nousseet selvästi venäjän hyökkäyssodan seurauksena.

Vesihuoltolaitosten tulos täysien poistojen jälkeen on jäänyt miinukselle. Nyt kertomusvuonna se oli -92.563 €. Talousarviossa tulos on ollut -190.125 €. Tämä johtuu osin pienentyneestä veden kulutuksesta, puhdistamon saneerauksen aiheuttamista suurista poistoista, mutta myös suurista käyttökustannusten nousuista, etenkin puhdistamon käyttämissä kemikaaleissa. Parannusta viime vuoden tulokseen tuli kuitenkin noin 100.000 €.

Vesihuoltolaitosten laskutettavat kuutiomäärät, niin puhtaan veden kuin jäteveden osalta, ovat viimeisten vuosien aikana olleet laskussa. Nyt toteutuneet määrät ovat noin samaa luokkaa kuin edellisenä vuonna. Eroa talousarvioon selittää se, että vesihuollossa poistojen määrää pienennettiin jakamalla poistoja hieman pidemmälle aikavälille.

Laskutetuissa vesimäärissä on vuosittaista vaihtelua, riippuen tasauslukemien ajankohdasta, mutta suunta on ollut viimeisten vuosien aikana laskusuunnassa. Näiden lukujen valossa käyttömaksutaksojen tarkastelua on tehtävä lähitulevaisuudessa niin, että myös vesitornin tulevat saneerauskustannukset ovat niissä huomioitu. Toki jos veden kulutus nousee samalle tasolle kuin vuosina 2019–2020, saisi vesihuolto lisätuloja noin 100.000 € vuodessa. Kulutuksen määrällä on siis merkittävä vaikutus vesihuoltolaitoksen talouteen.

Arvio tulevasta kehityksestä

Savitaipaleen vesihuollolle kohdistuu investointipaineita myös tulevaisuudessa. Näistä suurimpana tiedetään olevan vesitorniin liittyvä korjaustarve. Vanhan verkoston saneerausta tehdään myös vuosittain. Uusia liittymiä vesi- ja viemäriverkostoon saadaan ehkä 2–3 kpl. Kuluttajilta perittäviä vesihuoltomaksuja nostetaan tarvittaessa toimintakustannusten ja investointien kattamiseksi, mikä on valtakunnallinen trendi.

Kehittämistarpeita vesihuoltolaitoksen toimintaedellytysten parantamiseksi seurataan ja niiden perusteella valitaan vuosittain toteutettavat toimenpiteet investointiohjelmaan käytävissä olevien resurssien mukaisesti. Tulevina vuosina vesihuoltolaitoksen taloutta pitää saada ensin tasapainotettua ja sitten käännettyä se positiiviseksi. Tämän tiedetään olevan hankalaa, sillä vanhaa korjausvelkaa on jo entuudestaan aika paljon ja tulevaisuudessa tulee vielä lisää investointeja tehtäväksi.

5.2 Vesi- ja viemärlaitoksen tuloslaskelma 1.1.-31.12.2023

	2023	2022
Liikevaihto		
Vesi- ja jätevesimaksut (ulk.)	387 080,00	337 506,47
Vesi- ja jätevesimaksut (sis.)	40 692,51	34 699,18
Liitymismaksut	43 283,10	0,00
Muut myyntituotot	62 348,57	32 723,12
Liikevaihto yhteensä	533 404,18	404 928,77
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	12,44
Tuet ja avustukset		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-108 056,76	-97 850,97
Palvelujen ostot	-214 606,53	-180 246,82
Sisäiset ostot	-8 418,28	-7 500,00
Henkilöstökulut	-119 862,29	-107 537,97
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelmapoistot	-137 123,01	-168 919,56
Liiketoiminnan muut kulut	-8 986,58	-2 538,34
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-63 649,27	-159 652,45
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot	405,87	138,27
Korkokulut	-29 319,65	-19 101,86
Muut rahoituskulut	0,00	-112,12
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-92 563,05	-178 728,16
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-92 563,05	-178 728,16
Poistoeron muutos		
Vapaaehtoisten varausten muutos		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-92 563,05	-178 728,16
Liikelaitoksen tunnusluvut:	2023	2022
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-4,08 %	-8,92 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-44,68 %	-59,63 %
Tappio, %	-17,35 %	-44,14 %

5.3 Vesi- ja viemärlaitoksen rahoituslaskelma 1.1.-31.12.2023

	2023	2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikeliiketoiminta	-63 649,27	-159 652,45
Poistot ja arvonalentumiset	137 122,990	168 919,56
Rahoitustuotot ja -kulut	-28 913,78	-19 075,71
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Muut tulorahoituksen korjauserät		
Toiminnan rahavirta yhteensä	44 559,94	-9 808,60
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-137 647,22	-119 829,71
Käyttöomaisuuden myyntitulot		
Sisäiset katteet		
Investointien rahavirta yhteensä	-137 647,22	-119 829,71
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA YHTEENSÄ	-93 087,28	-129 638,31
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille	-146 031,76	-146 031,76
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta	256 966,67	308 498,33
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden lisäys		
Muut saamisten muutokset	-3 129,98	31 805,43
Korottomien velkojen muutos	-14 717,65	-64 633,69
Rahoituksen rahavirta yhteensä	93 087,28	129 638,31
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,00
RAHAVAROJEN MUUTOS		
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00

Rahoituslaskelman tunnusluvut:	2023	2022
Investointien tulorahoitus, %	32,37 %	-8,19 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,37	0,05
Lainanhoitokate	0,42	0,06
Kassan riittävyys (pv), ei lasketa, yhdystilillä	-	-

5.4 Vesi- ja viemärlaitoksen tase 1.1.-31.12.2023

		2023	2022
VASTAAVAA		2 225 591,30	2 222 374,00
PYSYVÄT VASTAAVAT		2 090 192,82	2 089 668,59
Aineettomat hyödykkeet		8 042,55	0,00
Tietokoneohjelmistot			
Vesijohtoverkosto	8 042,55		
Viemäriverkosto			0,00
Aineelliset hyödykkeet		2 082 150,27	2 089 668,59
Rakennukset		1 072 510,77	1 128 343,29
Vesijohtoverkosto	4 187,64		4 466,76
Viemäriverkosto	1 068 323,13		1 123 876,53
Kiinteät rakenteet ja laitteet		1 000 097,05	937 942,51
Vesijohtoverkosto	317 055,74		314 474,09
Viemäriverkosto	683 041,31		623 468,42
Koneet ja kalustot		9 542,45	12 087,05
Vesijohtoverkosto	0,00		0,00
Viemäriverkosto	9 542,45		12 087,05
Ennakkomaksut ja keskeneräiset		0,00	11 295,74
Vesijohtoverkosto	0,00		4 500,48
Viemäriverkosto	0,00		6 795,26
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
Muut toimeksiantojen varat		2 575,69	3 012,60
Muut toimeksiannot	2 575,69		3 012,60
VAIHTUVAT VASTAAVAT		132 822,79	129 692,81
Lyhytaikaiset saamiset		132 822,79	129 692,81
Myyntisaamiset		101 639,32	93 860,20
Myyntisaatavat/MR	888,60		0,00
Vesi- ja jätevesilaskut	100 750,72		93 860,20
Muut saamiset		31 183,47	35 832,61
Alv-saaminen /Veroha	9 976,69		0,00
Vähennyskelpoinen alv-saatava	0,00		0,00
Siirtosaamiset	21 206,78		35 832,61
VASTATTAVAA		2 225 591,30	2 222 374,00
Oma pääoma		207 162,90	299 725,95
Peruspääoma		635 781,48	635 781,48
Vesihuollon alijäämä		-428 618,58	-336 055,53
Ed. tilikausien alijäämä	-336 055,53		-157 327,37
Tilikauden alijäämä	-92 563,05		-178 728,16
Toimeksiantojen pääomat		2 575,69	3 012,60

Muut toimeksiantojen pääomat	2 575,69		3 012,60	
Vieras pääoma		2 015 852,71		1 919 635,45
Pitkäaikainen vieras pääoma		1 196 825,32		1 342 855,08
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitok- selta				
Lainat OP	1 196 825,32		1 342 855,08	
Lyhytaikainen vieras pääoma		819 027,39		576 780,37
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitok- silta		146 031,76		146 033,76
Lainojen lyhennyserät 2022	146 031,76		146 033,76	
Lainat julkisyhteisöiltä		603 711,98		346 745,31
Lainat kunnilta (yhdistilin saldo)	603 711,98		346 745,31	
Ostovelat		39 100,58		35 742,08
Vesihuollon ostoireskontra	39 100,58		35 742,08	
Muut velat		2 673,03		17 814,75
Alv-velka	0,00		15 726,91	
Ennakonpidätykset	2 510,51		1 982,54	
Työnantajan sosiaali	162,52		105,30	
Siirtovelat		27 510,04		30 444,47
Työnantaja, työttömyysturva	152,97		110,81	
Työnantaja, tapaturma	56,93		40,49	
KuEL-maksut	1 719,89		1 249,63	
Lomapalkkavelat/jaks	19 891,94		22 758,05	
Siirtyvät korot	5 688,31		6 285,49	

Liikelaitoksen tunnusluvut:	2023	2022
Omavaraisuusaste,%	9,31 %	13,49 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	377,92 %	474,05 %
Kertynyt alijäämä, 1000 €	-429	-336
Lainakanta 31.12., 1000 €	1343	1489

Omavaraisuusaste, % = $(100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma-saadut ennakot}))$

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Lainakanta 31.12. = Vieras pääoma- (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat+ Muut velat + Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä)

5.5 KAUKOLÄMPÖLAITOKSEN ERIYTETTY TULOSLASKELMA

KAUKOLÄMMÖN TULOSLASKELMA 1.1.-31.12.2023				
			2023	Vyörytetty 2023
Liikevaihto				
	Ei palautettavat liittymismaks		24 917,91	24 917,91
	Kaukolämmön myynti (ulk.)		500 316,65	500 316,65
	Kaukolämmön myynti (sis.)		283 953,90	283 953,90
Liiketoiminnan muut tuotot				
Tuot ja avustukset				
Materiaalit ja palvelut				
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
		Ostot tilikauden aikana	-414 763,90	-429 468,11
	Palvelujen ostot		-59 376,40	-74 080,61
	Sisäiset ostot		-4 221,36	-18 925,57
Henkilöstökulut			-98 186,91	-112 891,12
Poistot ja arvoalentumiset				
	Suunnitelmapoistot		-90 560,36	-105 264,57
Liiketoiminnan muut kulut			-32 125,54	-46 829,75
Liikeylijäämä (-alijäämä)			109 953,99	21 728,71
Rahoitustuotot ja -kulut				
	Korkotuotot			
	Muut rahoitustuotot			
	Korkokulut			
	Muut rahoituskulut			
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä			109 953,99	21 728,71
	Satunnaiset tuotot			
	Satunnaiset kulut			
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia			109 953,99	21 728,71
	Poistoerän muutos			
	Vapaaehtoisten varausten muutos			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)			109 953,99	21 728,71

Selvitys kustannusten kohdentamisen periaatteista:

Kaukolämpötoimintaa seurataan omalla kustannuspaikalla (vasen sarake). Eriytettyä laskelmaa varten kaukolämpötoiminnalle on kohdennettu kunnassa tilastoja varten yleisesti käytetyllä tavalla prosenttiosuudet yleishallinnosta, henkilöstöhallinnosta, taloushallinnosta, IT-kustannuksista sekä teknisen toimen hallinnosta.

Laskelma osoittaa, että kaukolämpötoiminnan tulot ja menot ovat tasapainossa.

5.6 VUOKRATTAVIEN TILOJEN ERIYTETTY TULOSLASKELMA

TILAPALVELUT (560) TULOSLASKELMA 1.1.-31.12.2023				
(Olkolan kartano, Kirkonkulma, Marjahalli, Tukikohta, Yritystalo ja Ranta-aitta)				
	2023 Ilman asuntoja	Kohdennettu 2023, ilman asuntoja	2022	Kohdennettu 2022, ilman asuntoja
Liikevaihto				
Muut myyntituotot	108,57	108,57	0,00	0,00
Asuntojen vuokratuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimitilavuokrat	162 731,04	162 731,04	141 321,04	141 321,04
Sisäiset vuokratuotot	27 080,00	27 080,00		
Muut vuokratuotot	868,06	868,06	830,38	830,38
Muut toimintatuotot	20,00	20,00	4 933,76	4 933,76
Tuet ja avustukset				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-51 386,04	-55 096,76	-56 890,34	-60 578,25
Palvelujen ostot	-72 385,72	-76 143,51	-70 692,66	-74 419,59
Sisäiset ostot	-24 490,01	-28 247,79	-22 385,85	-23 960,65
Henkilöstökulut	-5 666,32	-8 953,47	-6 085,92	-7 270,55
Avustukset	-2 856,00	-3 139,72	-2 856,00	-3 091,22
Poistot ja arvoalentumiset				
Suunnitelmapoistot	-117 711,65	-120 824,66	-89 150,03	-92 253,33
Liiketoiminnan muut kulut	-26 511,22	-29 845,43	-28 643,19	-32 018,97
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-110 199,30	-131 443,68	-129 618,81	-146 507,38
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot				
Korkokulut				
Muut rahoituskulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-110 199,30	-131 443,68	-129 618,81	-146 507,38
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-110 199,30	-131 443,68	-129 618,81	-146 507,38
Poistoerän muutos				
Vapaaehtoisten varausten muutos				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-110 199,30	-131 443,68	-129 618,81	-146 507,38

Selvitys kustannusten kohdentamisen periaatteista:

Markkinoille vuokrattavia toimitiloja seurataan omilla kustannuspaikoilla ja ne lasketaan eriytettyä laskelmaa varten yhteen (vasen sarake). Eriytettyä laskelmaa varten tilavuokra- palveluille on kohdennettu kunnassa tilastoja varten yleisesti käytetyllä tavalla prosentti- osuudet yleishallinnosta, henkilöstöhallinnosta, taloushallinnosta, IT-kustannuksista sekä teknisen toimen hallinnosta.

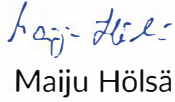
Laskelma osoittaa 146.507,38 euron tappiota. Syynä tappioon on se, että alueen tilavuokra-usten markkinahinta on tilojen kustannuksia alhaisempi. Osa kiinteistöistä on selkeästi sellaisia, jotka kunta haluaa esimerkiksi matkailun tai kulttuurihistoriansa vuoksi edelleen omistaa. Ulosvuokraus esimerkiksi Olkkolan Hovin kohdalla on perustunut kilpailuttami- seen.

6. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Savitaipaleella 25.3.2024

SAVITAIPALEEN KUNNANHALLITUS

Janne Hölsä
puheenjohtaja

Maiju Hölsä

Tuula Kauppi

Liisa Kilpi

Juhani Kylliäinen

Jari Lantta

Anu Valsi

Johanna Mäkelä
kunnanjohtaja

TILINTARKASTUSMERKINTÄ

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Savitaipaleella 6.5.2024

BDO Audiator Oy
Tilintarkastusyhteisö

Ulla-Maija Tuomela JHT, KHT

7. LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista

Käytetyt kirjanpitokirjat 2023

Pääkirjat	Aditro Archive
Päiväkirjat	Aditro Archive
Tuloslaskelmat ja taseet	Aditro Archive
Tilinpäätös	Paperi
Tase-erittelyt	Sähköinen, excel, pdf
Liitetiedot	Sähköinen, pdf

Käytetyt tositelajit 2023

1	Pankkitositteet
4	Poistot
6	Luovutukset
9	Palkkatositteet
10	KP laskennalliset tositteet
12	SL laskennalliset tositteet
15	Luottotappiot
20	Ostolaskujen maksut
21	Ostolaskut WF
30	Myyntireskontran suoritukset
31	Myyntilaskut Primus, koulujen laskutus
32	Myyntilaskut sivistystoimi
33	Myyntilaskut hallinto-osasto
37	Myyntilaskut tekninen
38	Myyntilaskut vuokrat
51	Myyntilaskut Hellewi, kansalaisopiston laskutus
52	Myyntilaskut päivähoito
56	Myyntilaskut rakennusvalvonta
86	Hyvitysten kohdistus
90	Muistiotositteet
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennallinen
98	Sisäisen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos laskennallinen

Ostoreskontran tositteet ja muut tositteet säilytetään sähköisinä.

Tilinpäätös säilytetään pysyvästi. Tositteet säilytetään 6 vuotta, EU-projektien osalta päätösten mukaisesti.